

Volikogu liikme kodutee sai mustkatte alla – juhus või mitte?

Lk 7

Kaja Tammari

soovitus lastevanematele: lugege oma lastele ette.

Lk 12-13

Ministeerium lubab Lelle-Pärnu liini lisadotatsiooniga toetada

Lk 4

Sportlik päev Kehtna vallas

Lk 28

Lavaka lõputöö-lavastus juhib tajuma tuleviku kasvamise häält

Lk 16-17

OÜ KÜLMALINE

SÕIDUKITE
kliimaseadmete kontroll ja täitmine.
Lepi aeg kokku!

Tallinna mnt. 50, Rapla
www.kulmaline.ee
Tel 533 01 720

RAPLAMAA Sõnumid

KOLMAPÄEV, 16. august 2017 Nr. 33 (2991)

Sõltumatu nädalaleht | www.sonumid.ee | Hind 1.98 €

Kuhu kadusid Omniva kirjakastid?

Eelmise nädala alguses oli kirjasaatjate üllatus suur, kui harjumuspärase kohas paiknevad Omniva kirjakastid olid ootamatult kadunud.

Lk 3

Foto: SIIM SOLMAN

Juhtkiri

Ongi valimised ukse ees

Täna algab kandidaatide registreerimiseks esitamine. Võib arvata, et erakondade nimekirjad on ammuilma ootel olnud ja valimisliitudeski kokkulepped sõlmitud, nii et võimalike kandidaatide tutvustamise kampaaniad võivad kas või homme alata.

Ega selle tähtsa asjaga tohigi venitada, sest ees on ju väga erilised valimised. Midagi umbes taolist oli viimati 1939. aastal. Ka siis said vallad vahetult enne valimisi ühendatud ja volikogusid valiti varasemaga võrreldes suuremal territooriumil võõramate inimeste hulgast. Nüüd on enamuses valdades sama seis – uued territooriumid, uued inimesed, uued probleemid... Tegelikult kõiki tekkida võivaid probleeme ei oskagi ju veel nimetada, läheb veel aega, enne kui miinuseid plussidest eraldama saab hakata.

Kandideerijate esitamisel on meil siin Raplamaal kordades kergem kui näiteks naabritel Pärnu või Paide linnas. Ei ole ju võimalik, et iga pärnakas või paidelane tunneb kõiki neid külanaisi ja -mehi, kes nüüd linnavõimu tüüri juurde tükiavad. Sellega võrreldes tekitab Vigala liitumine Märjamaaga või Kehтна ühinemine Järvakandiga tühise hulga küsimusi. Suures Raplas tuleb ilmselt küll natuke rohkem seletamist, kuid midagi väga ilmvõimatut pole sealgi.

Äärealade tegijate nimesid (linlastest ei tasu rääkidagi) on ehk varemgi kuulnud, nüüd tuleb lihtsalt nimi näoga kokku viia ja see kooslus pähe õppida. Hoopis keerulisem on aga erakondade seis. Ja üldse mitte sellepärast, et sealgi võivad uued isikud esile tõusta. Parteide probleem on küllap rohkem ikka selles, et viimastel aastatel on saadetud korda mõndagi, mis keskmise valija usaldust nende vastu vähendanud.

Tegelikult oli seda usaldamatust juba eelmistel valimistel küllaga ja see tõi üle Eesti mitmel pool võimu juurde valimisliite, kes on suutnud vastutust igati väärikalt kanda. Ei ole olnud nii, nagu hoiatati, et valimisliidud tulevad, jagavad kõik hüved omade vahel ära ja kaovad siis vastutust võtmata. Pigem on selline käsi peseb kätt mentaliteet olnud iseloomulik ikka erakondadele. Nõnda võibki oletada, et ees seisvatel valimistel kasvab valimisliitudele panustajate hulk veelgi.

See aga tähendab, et kampaania algusega ei tohi keegi venitada – valimispäev, 15. oktoober on käes kiiremini, kui karta oskame. Kuni 30. augustini hoiab Raplamaa Sõnumite toimetuse lehe arvamusküljed kandideerijatele oma sisuliste seisukohtade tutvustamise (mitte enda kiitmise!) tarbeks avatuna. Sealt edasi paneme väravad lukku ja piltlikult öeldes teeb luku lahti veel ainult raha. Äraseletatult tähendab see, et alates 6. septembri lehest tõlgendame kõiki valimiseelseid jutte valimisreklaamina. Nii et kui kellelgi on midagi asjalikku ja olulist öelda, siis oleme praegu veel ütleja teenistuses.

Ajaleht 25 aastat tagasi

Rapla tsiviilkaitsevarjend ikka veel Tallinna oma

Nädalaring 13. augustil 1992: „Paar viimast aastat on Raplas tõsiselt vaieldud selle üle, kellele peaks kuuluma tsiviilkaitsekeldrite kompleks Rapla 1. keskkooli staadioni taga. Mõttes on sinna ehitatud munitsipaalvanglat, politsei-prefektuurihoonet, tuletõrjet ning päästeteenistust. Seni on kõik selle taha pidama jäänud, et keldrid on Tallinna linna omand ja linnavalitsus tahaks need võimalikult soodsalt maha müüa/.../ Viimasel ajal on räägitud mingitest investeerijatest Saksamaalt, kes võivad Tallinna linnavalitsusele rohkem meeldida kui Rapla päästeteenistuslased või tuletõrjujad.“

Teeme kodanikukaitse

Maavolikogu turvakomisjon kuulas maakonna päästeteenistuse direktori Ain Kajaku ettepanekut endise tsiviilkaitse asemele loodava kodanikukaitseorganisatsiooni töö korraldamisest maakonnas. Asutamisel oli komisjon, mille esimeheks sai ametikoha järgi abimaavanem Villem Uustalu. Turvakomisjon vaatas läbi Ain Kajaku poolt ette pandu ja tegi omalt poolt täiendusi. Leht kirjutas: „Päästeteenistuse direktori sõnul võib kodanikukaitse rakendamisel aluseks võtta vana tsiviilkaitse põhikirja: „See polegi nii halb, kui sellest mõned liialdused välja jätta.“ Ka arvas ta, et igas vallas peaks olema keegi, kes kodanikukaitse küsimustega tegeleb.“

Kui siit tänasesse päeva tulla, siis on kodanikukaitse asutamise teema Eestis jätkuvalt kuum ja päriselt ta vist asutamata jääbki...

Südamelt ära

Veel mõni minut apokalüptilise südaööni

Siim Jõgis

Märkasin Ameerika Ühendriikide presidendi Donald Trumpi säutsu Twitteris kolm minutit peale selle postitamist. Selle Trumpi säutsu vabatõlge eesti keelde kõlab umbes nii: „Sõjalised lahendused on täielikult paigas, lukustatud ja laetud, kui Põhja-Korea peaks käituma rumalalt. Loodetavasti leiab Kim Jong-un teise tee!“

“Mis mõttes sa sellist asja avalikult hõiskad?” käis mul esimese asjana peast läbi. Trump postitas selle teksti 11. augustil ning teisipäeva, 15. augusti seisuga oli see kogunud 173 tuhat meeldimist. Twitter mulle meeldib. Kasutan seda sotsiaalmeedia-kanalit kõige tihedamini. Elu on näidanud, et ülemaailmse kaaluga uudisväärtuslik info jõuab sinna kõige esimesena.

Praegu ei möödu päevagi, kui ei tuleks uusi teateid sõnasõjast Ameerika Ühendriikide ja Põhja-Korea vahel. Ühel või teisel poolel on ikka midagi lisada. Viimase nädala jooksul on tõusnud tuliseks teemaks Guam – Ameerika Ühendriikide kaitse all olev territoorium Vaikses ookeanis. Väidetavalt on Põhja-Korea teadlased suutnud luua nii võimsa mandritevahelise ballistilise raketi, millega on

tahtmise korral võimalik tabada Los Angelese ja Chicago linna. Ilmselgelt jääb sellesse perimeetrisse ka Guami saar.

Varasemalt oli Põhja-Korea väitnud, et nad on võimelised tabama Guami ümbrust augusti keskpaigaks. Nüüd on see aeg käes. Teisipäeva, 15. augusti hommikul tuli Pyong-yangi (Põhja-Korea pealinn) riikliku meedia vahendusel teade, et nende juht Kim Jong-un viidi kurssi plaaniga tulistada rakette Guami lähedale, kus asuvad USA õhu- ja mereväebaas. Olukord on tõsine. Ajakirja Bulletin of the Atomic Scientists juhtkonna poolt 1947. aastal loodud sümbolne Viimsepäeva kell on südaööle lähemal kui veel mõned aastad tagasi. Südaöö tähendab selles kontekstis muidugi tuumasõja algust.

Kuid kas sõjategevuseks läheb ka tegelikult? Praegu

Praegu ei möödu päevagi, kui ei tuleks uusi teateid sõnasõjast Ameerika Ühendriikide ja Põhja-Korea vahel.

võime vaid loota, et mitte. Igasugune sõda Korea poolsaarel tähendaks humanitaarse katastroofi enneolematutes mõõtmetes. Samuti oleks see tugev löök globaalsele majandusele. Lõuna-Korea SKT on maailmas üheteistkümnendal kohal, eespool isegi Venemaast. Siiski on lootust, et päris relvi käiku ei lasta. Isegi olukorras, kus üksteisele jagatakse ähvardusi, teavad mõlemad pooled, et relvasta-

tud konflikt oleks katastroof. Pealegi, kas haukuv koer hammustab? Kui Põhja-Korea juhtkond sooviks tõepoolest rünnata näiteks Guami või mõnda muud USA piirkonda, kas nad annaksid sellest eelnevalt ja avalikult teada? Vaevalt küll. Üllatusmoment määrab ju suure osa rünnaku õnnestumisest. Vahel mulle tundub, et kogu see ähvarduste ja sõja kuulujuttude õhkkond on selgitatav lihtsa inimliku psühholoogia kaudu. Diktaator Kim Jong-un ei taha sõda, kindlasti mitte. Tema soov on olla väärikas järeltulija oma vanaisale ja isale ning säilitada troon Kimide dünastiale. Seetõttu peab ta olema näiliselt tugev nii oma rahva kui rahvusvahelise kogukonna ees. Ta teab, mis juhtus Iraagi liidri Saddam Husseiniga ja Liibüa juhi Muammar Gaddafi, kui nemad loobusid vabatahtlikult oma tuumaprogrammist. Mõlemad tõmmati vägivaldselt riigi tüüri juurest maha.

Kim teab, et tema ainuke lootus võim säilitada on näidata end tugevana. Sõda ta ei soovi, see tähendaks väitmatult tema langust. Ainuke lootus on säilitada *status quo* ja jätkata praegust jaburat janti. Õnneks Viimsepäeva kell südaööni tiksunud veel ei ole. Loodetavasti seda ei juhtugi. Aga selge on see, et Pyongyangi ja Washingtoni suhted on keerulised ning head lahendust kuskilt otsast ei paista.

Küsitlus

Kuidas olete rahul oma kodutäna seisukorraga?

Heldur, valvetöötaja: Enamvähem korras. Elan kortermajas ja asfaltkate on maas.

Hans, pensionär: Sõidan igapäevaselt autoga. Üldiselt olen rahul. Vahetult maja ümber olevad teed on jubedad ja vajaksid parandamist.

Sirje, pensionär: Ei ole absoluutselt rahul. Elan Heina tänaval. Kuni sportihooneni on tee ilus ja sealt edasi ei ole see isegi mitte sõidetav.

Kaupo, talupidaja: Auke võiks alati vähem olla. Elan maal ja meil on kruusatee. Hiljuti käis hoovel ka. Eks lubatakse ikka mustkatte alla panna ja loodame seda ka näha.

Ruth, ämmaemand: Mäni tänavat just parandati ja praegu on seisukord hea. Eks alati võiks parem olla.

Jaana, lapsega kodune: Vajaks parandamist, sest on väga auklik.

Küsis Katri Reinsalu
Pildistas Siim Solman

Päevapilt

Foto ja tekst: SIIM SOLMAN

Laupäevase tormi kurjakuulutavad pilved Rapla kohal. Õnneks piirdus siinkandis olukord vaid süngevõitu taevaga.

Kuhu kadusid Omniva kirjakastid?

Eelmise nädala alguses oli kirjasaatjate üllatus suur, kui harjumuspäraselt kohas paiknevad Omniva kirjakastid olid ootamatult kadunud.

Katri Reinsalu

Infot nende kadumise põhjuste kohta oli napilt. Rapla postkontorist sai nii palju teada, et Kuusiku tee ääres ja bussijaamas peaks kirjakastid veel alles olema. Postkontori seinalt oli kirjakast aga kadunud ja oma kirjad tuli üle leti teenindajale ulatada.

Raplamaa pilootprojekt

Omniva meediasuhete juht Mattias Kaiv vastas arupärimistele, et Rapla maakonnas on lükatud käima pilootprojekt kirjakastide ümberpaigutamiseks.

Nimelt viis tänavu jaanuaris MediaCom Trendmark läbi postiteenuste uuringu, kus küsis inimeste arvamust ka kirjakastide asukohtade osas. Kaivi sõnul selgus uuringust, et 82% inimestest soovib kirjakaste näha tömbekeskustes: küla/asula keskuses ja/või toidupoe juures. „Põhjendusena toodi välja turvalisus ning mugavust, soovi postitada kiri muude käikude kõrval. Uuring kinnitas Omniva enda teenusekasutuse statistikat, kus enam kasutatakse tömbekeskustes asuvaid kirjakaste ning kõrvalisemates kohtades asuvad kirjakastid seisavad valdavalt tühjana, isegi kui nad kauguse poolest võivad olla inimeste elukohale lähemal,“ ütles ta.

Uuring viidi läbi, kasutades veebiküsitlust ning telefoniintervjuusid. Selles osales 500 üle 20-aastast inimest. Pooled küsitlusest olid suurlinnast, ülejäänud pool valimist oli kas väikelinnast, alevikust või maapiirkonnast.

Raplamaa valiti esimeseks katsetuspiirkonnaks, kuna esindab Kaivi sõnul oma kirjakeeride võrgustikuga kõige paremini nii-öelda Eesti keskmist olukorda. Samuti on soodustavaks asjaoluks tema sõnul aktiivne kogukonna ja kohalike omavalitsuste tagasiside.

Seega on Omniva alustanud oma sõnul kirjakeeride võrgustiku korrastamist. Vähe-käidavates kohtades asunud kirjakeerid kas eemaldatakse või paigutatakse ümber mugavamateks asukohtadesse. Kaiv selgitas, et kirjakeerist nõuab olenemata oma kasutustihedusest postitootajalt selle pidevat tühjendamiskontrolli. „Näiteks on Raplamaal 34 kirjakeerit, kuhu ei postitatud kuu aja jooksul mitte ühtegi kirja, kuid kirjakeerid peab käima nende juures pidevalt vaatamas, kas sinna on midagi postitatud,“ ütles ta.

Võrgustiku korrastamine toimub maakondade kaupa. Raplamaal alustati töödega juba maikuus ja need kestavad siiani. Kui tööd on nii kaua kestnud, siis tekib paratamatult küsimus, miks kirjakeeride mahavõtmisele nii vähe infot eelnes. Kaiv tunnistas, et kuna tegu on teatavas mõttes pilootprojektiga, siis saab ka inimeste teavitamise osas sellest õppust võtta. Kirjakeeride uute asukohtade väljaselgitamiseks teeb Omniva tema sõnul aga hea meelega koostööd kohalike kogukondade, valdade ja kodanikuühendustega.

„Näiteks Kaiu vallast saime ettepaneku, et kirjakeerist võiks olla Kaiu poe juures - paigutamegi selle sinna.

Samuti taastame kirjakeerit Rapla postkontori juures. Võtsime selle algul maha, sest postkontoris ei pea ka kirjakeerit anda, ning väljapool postkontori tööaegu postitatakse kirju kirjakeerit harva. Aga kuna Rapla kogemus näitas, et inimesed eelistavad kirjakeerit, siis loomulikult paneme selle tagasi ja arvestame ka edaspidi, et postkontorite juurde peab kirjakeerit jääma,“ ütles Kaiv.

Kuna tööd alles käivad, ei osata praegu täpsemalt öelda, kui palju kirjakeeride maakonna peale üldse alles jääb. Nõuded kirjakeeride võrgustikule sätestavad, et igas linnas ja vallas peab olema vähemalt kaks kirjakeerit. Samuti ei või linnas asuvast või elavast postiteenuse kasutajast kirjakeerit keskmine kaugus olla rohkem kui 3 km. Valla puhul on see kaugus 5 km. Veel on sätestatud, et kirjakeerit peab asuma postiteenuse kasutajale ööpäev läbi ligipääsetavas kohas.

Kaiu halekoomiline kogemus

Kaiu vallavanem Ülle Kiviste ütles, et informatsiooni kirjakeerit mahavõtmise kohta vallale eelnevalt ei jagatud. Lugu oli isegi veidi halekoomiline. Pool üheksa pani sekretär kirja posti ja kirjakeerit oli veel kenasti olemas. Kella üheteistkümneks oli see aga ootamatult kadunud. „Me isegi ei näinud, kuhu ta kadus,“ ütles Kiviste. Eriti ilmekas on aga asjaolu, et loetud minutite pärast oli kohal esimene kirjasaatja, kellel oma kirja kuhugi enam panna ei olnud.

„Ehmatasime ja hakkasime jälgi ajama,“ ütles Kiviste. Omnivasse saadeti omapoolne ettepanek kirjakeerit samasse

kohta tagasi panna. „Meie nõuame seda postkasti tagasi,“ ütles Kiviste.

Veidi kummaline on sealjuures, et Kaiu oli hiljuti teinud läbi kooskõlastamise protsessi, et kirjakeerit kaupluse juurde viia. Eelnevalt oli see endise sidekontori seinal vallamaja juures. Kauplus oli aga inimestele mugavam ja käidavam asukoht ning nii viidigi kirjakeerit sinna. Tegemist oli korraliku ja uue kirjakeeritiga.

Kiviste rääkis veel, et postikandja poolt tuli Facebooki kaudu teade, millised kirjakeeritid kadunud on. Oma kirjad soovitati inimestel viia postipunktidest. Kaius asub see raamatukogus. Tuleb aga arvestada, et raamatukogu ei

ole ööpäevaringselt avatud ja töö käival inimesel võib olla üsna raske sinna lahtioleku aegadel sattuda.

Kuimetsa postipunkt asub aga sealses kaupluses ning ka seal tuli juba tagasisidet, et kuna kirjakeerit vastuvõtmise kohustust lepingus ei ole, ei plaani kauplus seda teenust ka pakkuda. Ehk postipunktid kaudu kirjakeeritamine on inimeste jaoks ilmselgelt märksa ebamugavam.

„Rohkem kui kummaline,“ kirjeldas Kiviste tekkinud olukorda. Ei ole Kaiu puhul alust ka väidatel, nagu saadetakse kirju liiga vähe. Kiviste tõi välja, et postiauto peatub iga päev vallamaja juures, et sinna kirju tuua. Kirjakeerit asub üle tee poe juures. Selle

kontrollimine ei nõua postitootajalt märkimisväärselt ajakulu või vaeva. Võib-olla saaks neist põhjustest rääkida paikades, kus kirjakeeritid on tõesti kuskil kaugel, kuhu tuleb spetsiaalselt kohale sõita.

Kiviste on raudselt sedameelt, et võimalus kirja saata peab säilima. Kõiki teenuseid ei saa kokku tõmmata. Tema arvates ei ole aktsepteeritav soovitus Kuimetsa inimestel oma kirjad Kohilas postitada, sest nagnii sõidab enamik Tallinnasse tööle. Kohapealsel inimesel ei ole hetkel ühtegi võimalus oma kiri teele saata.

Omniva on Kaiu valla pöördumisele vastanud ning lubanud kirjakeerit kaupluse seinale tagasi panna.

Owens-Illinois, Inc. (NYSE: OI) on maailma suurim klaaspakenditootja ning paljude maailma juhtivate toiduaine- ja joogitööstusettevõtete eelistatud koostööpartner. Ettevõtte tulud olid 2016. aastal 6,7 miljardit USA dollarit ning ettevõtte 23 riigis asuvas 79 tehases töötab kokku üle 27 000 inimese. O-I, mille kontserni peakontor asub Ohios Perrysburgis, toodab ja tarnib pidevalt laienevale maailmaturule turvalisi, keskkonnasäästlikke, puhtaid, silmapaistvaid ja tootemarki kujundavaid klaaspakendeid. Lisateabe saamiseks külastage veebisaiti o-i.com.

O-I Production Estonia AS ootab oma meeskonda

SEADISTAJAT (töökoht Järvakandis)

Sinu tööks on klaasiautomaatide ja kontrollmasinate seadistamine ning hooldus.

Masinate ja mehhanismide rikete operatiivne likvideerimine.

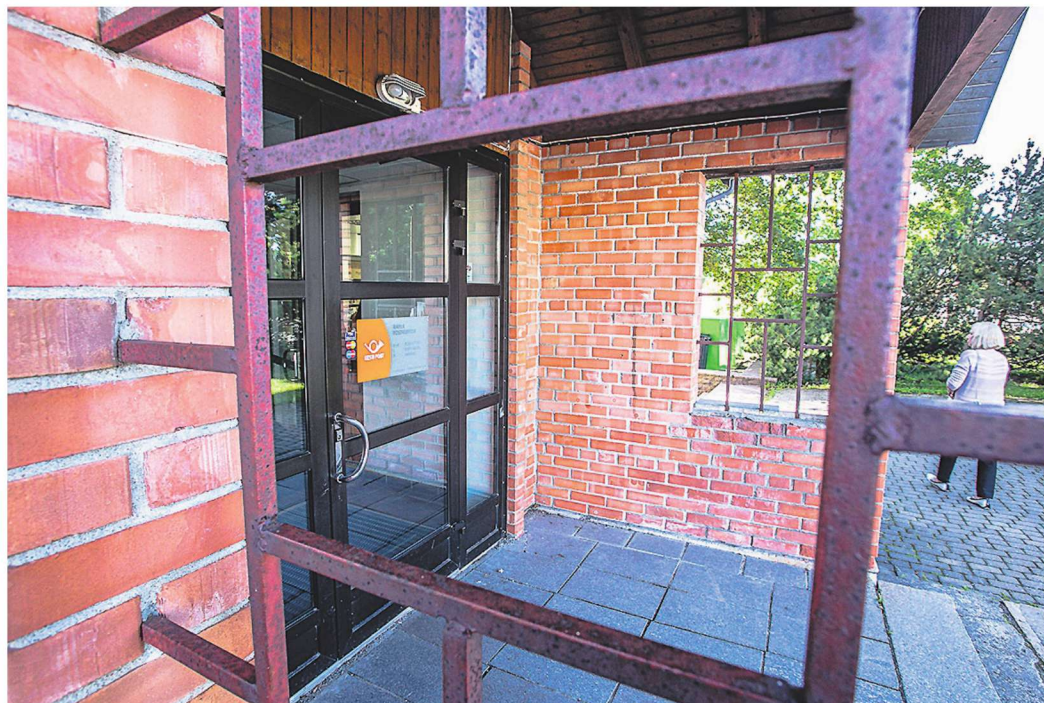
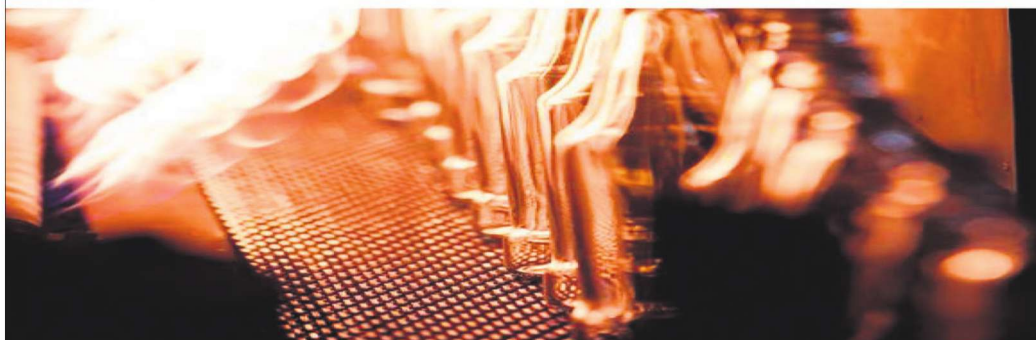
Ootame Sind kandideerima, kui:

- Oled töötanud eelnevalt seadistajana/ mehhatroonikuna /elektrikuna /automaatikuna või omad automaatika/mehhatroonika alast haridust
- Oled kokku puutunud varasemalt kontrollmasinate seadistamisega
- Oled valmis meeskonnatööks ning omad head pingetaluvust

Omalt poolt pakume:

- Püsivat tööd rahvusvahelises ettevõttes
- Suurepärast ja toetavat meeskonda
- Konkurentsivõimelist töötasu
- Majutusvõimalust

Kandideerida soovijatel palume saata enda andmed koos elulookirjeldusega meiliaadressile - kandideeri.estonia@o-i.com

Postkontori seinalt on kirjakeerit jätkuvalt kadunud vaatamata Omniva esindaja lubadusele see tagasi panna.
Foto: SIIM SOLMAN

Politseiteated

Kehtna vald

13. augustil kella 16.42 ajal jäi 72-aastane mees Tallinn-Rapla-Türi mnt 63-ndal kilomeetril sõiduauto Škoda Octavia roolis magama ja sõitis sirgel teelõigul paremale teelt välja. Kiirabi toimetas juhi ja kaks kaasreisijat, 72-aastase naise ja 48-aastase mehe, Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse.

Märjamaa vald

11. augustil sai politsei teate, et Konuvere külas oli sisse murtud haagissuvilasse ja selle kõrvalhoonesse. Varastatud oli matkarabeid, kalastustarbeid ja muid esemeid. Vargusega tekitati kahju 543 eurot. 12. augustil lõi Märjamaal Tehnika tänaval seni tuvastamata mees 52-aastast meest.

Politsei- ja piirivalveamet

Päästeteated

Liiklusõnnetus Kehtna vallas

13. augustil kell 16.46 käisid päästjad abis liiklusõnnetusel Kehtna vallas Nadalma külas. Päästjad likvideerisid sõidukil süttimisohu.

Äike süütas elumaja

12. augustil kell 20.07 sai häirekeskus teate tulekahjust Rapla vallas Juula külas. Teataja sõnul põles kahekordne puumaja leegiga. Päästjate saabudes põles katus leegiga. Tulekahju kustutati kell 22.01. Esialgse info kohaselt sai tulekahju alguse välgutabamusest. 13. augusti varahommikul teatati, et põõningualune oli uuesti suitsema hakanud. Päästjad leidsid kaks tulepesa ja kustutasid need.

Toimetuse auto sattus avarisse

11. augustil kell 11.04 käisid päästjad abis liiklusõnnetusel Kohila vallas Urge külas. Päästjad likvideerisid õnnetusse sattunud sõidukitel süttimisohu ning puhastasid sõidutee liikluseks.

Lääne päästkeskus

Ministeerium lubab Lelle-Pärnu liini lisadotatsiooniga toetada

Ülejärgmise aasta algusest kaob rongiliiklus Lelle ja Pärnu vahel. Selline otsus on tekitanud parajagu segadust, sest alternatiivide kohta on infot siiani võrdlemisi vähe. Kõige teravamalt puudutab küsimus Kehtna valla elanikke, aga samuti näiteks Rapla ja Kohila inimesi, sest muud võimalust ühistranspordiga Pärnusse saamiseks täna ei ole. Ühtegi bussi Pärnu suunas ei liigu.

Lelle raudteejaam, kust alates 2019. aastast rongid enam Pärnu poole ei sõida. Foto: SIIM SOLMAN

Katri Reinsalu

Saatsime täpsustavad küsimused Pärnumaa Omavalitsuste Liidule, kes on pakkunud välja mõtte liin asendada bussiliiklusega. Saadud vastused on muidugi napid, sest lahendusi oma sõnutsi alles otsitakse.

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu juhataja esimees Lauri Luur ütles, et eesmärk on hoida transpordivõimaluste osas vähemalt sama taset või

seda isegi parandada. Täpsemalt tegeleb selle küsimusega Pärnumaa Ühistranspordikeskus, kuid lõplik lahend sõltub mitmest asjaolust. Luur ütles, et siinkohal on oluline maanteeameti ja majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi seisukoht, kas liinidele antakse lisadotatsiooni. Luuri sõnul on seda vaja.

Majandus- ja taristumi-

nister Kadri Simson ütles, et raudtee sulgemine 2019. aastast ei tähenda seda, et täna liinil sõitvad inimesed jääksid tulevikus liikumisvõimalustest ilma. Kui rongiga enam ei saa, siis tuleb leida alternatiivid. „Lelle-Pärnu liini sulgemine peab tooma kaasa ümberkorraldused kohalikus ühistranspordikorralduses, kuid olen veendunud,

et allesjäänud ajaga on seda võimalik ellu viia. Olen juba suhelnud kohaliku ühistranspordikeskusega ning leppinud kokku, et keskusele antakse vajadusel juurde lisavahendeid ja võimekust kuni 200 000 täiendava liinikilomeetri teenindamiseks, mis tagab, et ka senistest raudteepeatustest on võimalik bussiga liikuda nii Pärnu suunas kui ka ron-

gile, mis väljub kas Lellest või Raplast,“ ütles Simson.

Marsruudist, peatuste ja väljumiste arvust Pärnumaa Omavalitsuste Liit veel rääkida ei soovi, sest see sõltub nende sõnul vajadusest ning võimalikust lisadotatsioonist. Samal ajal avaldas Luur lootust, et tulevikus võiks asendusliin sõitjatele tasuta olla. Luur viitas majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi plaanile, mis näeb ette tasuta maakonnasisest bussiliiklust. Esialgselt kavandati tasuta bussisõitu juba järgmise aasta algusest rakendada. Täna on selge, et plaan lükkub edasi. Simson kinnitas, et plaanide kohaselt peaks tasuta bussiliiklus rakenduma järgmise aasta juulikuust ehk pool aastat enne rongiliikluse kadumist. Veel enne tuleb teha ettevalmistusi olemasolevates transpordikeskustes ning ka uusi keskusi luua.

„Üleminek tasuta süsteemile toimub poole aasta pealt ning selle jaoks on tuleva aasta eelarves planeeritud täiendavad 12 miljonit eurot. Olen juba suhelnud nii Rapla omavalitsuste esindajate kui ka Pärnu ühistranspordikeskuse esindajatega ning kinnitanud neile, et vajalik lisadotatsioon kuni 200 000 liinikilomeetri lisamiseks tuleb,“ ütles Simson.

Torm jättis Raplamaa suuresti räsimate

Siim Jõgis

Laupäeval, 12. augustil tegi äikesetorm hulgaliselt pahandust saartel, Viljandi-, Harju- ja eriti Järvamaal. Rapla maakond jäi suuremast purustustööst puutumata.

Tuul küll puhus, vihma sadas ja välku lõi, aga õnneks jäi suurem kahju sündimata. Siiski ei tähenda see, et maakond oleks päris puhtalt pääsenud. Mõnele sündmusele tuli päästjatel siiski reageerida.

Suurim õnnetus juhtus Rapla külje all asuvas Juula külas, kus välk lõi sisse elumajja. Lääne päästkeskuse Raplamaa päästepiirkonna juhataja Raul Aarma ütles, et tegemist oli õnneliku õnnetusega. Päästjad jõudsid kiiresti reageerida ning suure-

mad kahjud jäid tulemata.

Teine tõsisem vahejuhtum leidis aset Kärus, kus alevis kukkus suur puu tee peale. Sellele reageerisid kohalikud vabatahtlikud ning likvideerisid puu samal ööl vastu pühapäeva. Kärulavale Elari Hiis ütles, et tegelikult pääseti võrdlemisi kergelt. Lisaks teele langenud puule rasis tuul ka mõisapargi puid ning kahjustada sai üks garaaž. Oksi murdus vallavanema sõnul ka Kärul kalmistul. Samuti murdis tuul seal viisteist kuni kakskümme puud.

Kehtna valla ainukese tõsisema kahju sai Eidaperes üks tänavavalgusti. Vallavanem Indrek Kullami sõnul Kehtna vallavalitsusele teateid suurematest kahjustustest laekunud ei ole.

Kaiu vallavanem Ülle Kiviste ütles, et võrreldes näiteks Järvamaaga jäi Kaiu suuresti tormist puutumata. Isegi murdunud oksi ei olnud tänaval näha. Siiski on teada,

Tormiga langenud puu Kärul kalmistul. Foto: SIIM SOLMAN

et Vahastus oli mitme tunni jooksul elekter ära. Kiviste rääkis, et vahepeal läks elekter kolmeks tunniks ära, tuli

siis mõneks hetkeks tagasi, et uuesti ära kaduda.

Raul Aarma rääkis, et võrreldes naabermaakondadega

pääses Raplamaa selles tormis suhteliselt kergelt. „Ohtlikku sündmuste jada Raplamaal ei tekkinud,“ sõnas Aarma.

Kehtna põhikool saab värskenduskuuri

Kehtna põhikooli direktor Liivi Siim näitab värskema ilme saanud koolivõimla põrandat.

Foto: SIIM SOLMAN

Lisaks uuele direktorile läheb Kehtna põhikool peagi saabuvale õppeaastale vastu ka värskendatud ilmega. Ehitustööd siseruumides veel käivad ja uue kuue saavad kooli teine korrus ning võimla.

Mariliis Vest

Üsna hiljuti koolis tööd alustanud direktor Liivi Siim rääkis, et juuli algul alanud remonttööde põhitähelepanu läheb uue elektrijuhtmetiku paigaldamisele. Kool saab

naise sõnul kordades kvaliteetsemad ja ohutumad elektrijuhtmed kui varasemad, mis pärinesid aastast 1990. Eelmainitud töö on direktori sõnul üpris kulukas ning töömehed on teinud suure töö, tõmmates vanad juhtmed välja ja asendades need uutega. Kooli välisfassaadile paigaldatakse veel ka videokaamerad.

Hoone teisele korrusele on valatud uus põrand, mis saab õige pea uue kätte. Värskenduse sai samuti koridor, mis värviti heledamaks. Siimi hinnangul annavad heledad värvid juurde avarust, mida on ühes koolis vaja. Välja vahetatakse ka klassiruumide uksed. Möistagi on ehitustöödel rahaline ressurss piiratud ja seega loodab direktor tule-

vikus saada ehituse alla veel kolmanda korruse, seejärel kooli katuse ja vundamendi. Samm-sammult proovitakse renoveerida ka klassirume.

Oluliselt värskema ilme on saanud koolivõimla põrand. Siimi sõnul olid varem sealsed põrandalauad ebatahesed ning põrand ise libe. Samuti olid maas alles vana reglemendi järgi tõmmatud korvpallijooned. Need vead nüüd parandati. Võimla lakke loodab direktor tulevikus saada mürasummutavaid matte, sest ruum kajab tema sõnul isegi vaikselt rääkides. „Aga kõige valusamad asjad tuleb kõigepealt ära teha. See on algus ja samm-sammult läheme edasi,“ ütles ta. Kogu remont loodetakse val-

mis saada kooli alguseks, kuid Siim nendib, et remont võib olla täis üllatusi. „Me võtame rahulikult. Saab valmis siis, kui saab. Loodame, et ilmad on ilusad. Klass ja õpik on ainult üks võimalus tunni andmiseks, on miljon teist võimalust. Võtaks positiivselt, et oleme alustanud, ja ühel hetkel lähevadki asjad paika,“ ütles ta.

Kehtna vallavanem Indrek Kullam ütles, et kooli teise korruse remont oli esmatähtis ning kuna kolmas korrus on võrdlemisi heas korras, mõeldakse selle renoveerimisele järgmisel aastal. Kullami sõnul on praeguse renoveerimistööde kogumaksumus 123 000 eurot, sellest 13 000 eurot läks maksma võimla põrand.

Riigigümnaasiumi ehitusega alustatakse augustis

Järgmise aasta sügisel peaks Raplas alustama õppetööga riigigümnaasium. Hoone ehitusega ei ole küll veel algust tehtud, kuid juba sel kuul lõkatakse kopp maasse.

Mariliis Vest

Riigi Kinnisvara AS avalike suhete juht Madis Idnurm ütles, et kuna esimesele ehitushankele esitatud pakumused ületasid eeldatavat maksumust, tuli see kuulutada nurjunuks. „Uuele hankele laekus ka rohkem pakkumusi

ja eduka pakkujaga on kavas leping sõlmida peale kanke vaidlustusperioodi lõppu lähinädalatel ning ehitajale tööde alustamiseks objekt üle anda veel sel kuul,“ rääkis ta. Idnurm lisas, et kuigi eelmise hanke ebaõnnestumise tõttu kaotati väärtuslikku ehitusaega, on siiski endiselt jõus plaan avada riigigümnaasium 1.septembril 2018. Vastavalt riigihangete seadusele avalikustab Riigi Kinnisvara AS ehitusmaksumuse ja ehitaja peale lepingu sõlmimist.

Rapla riigigümnaasiumi direktor Sirje Kautsaar ütles, et sel nädalal valitakse komisjoniga välja õppejuht ning juhiabi. Veel tegeleb ta sisekujunduse lahenduste

üle läbirääkimistega ja õppekava üldosa mustandi kujundamisega, mida õppejuhiga kohe koos läbi arutama hakatakse. „Eelmise nädala sisekujunduse koosseisul sain kinnitust, et ehitus läheb kohe lahti, aga täpset kuupäeva veel ei teatud,“ rääkis direktor.

Riigigümnaasiumi arengul on Kautsaare sõnul võimalik silma peal hoida kooli kodulehel www.rapla.edu.ee, kuhu on lisatud ajajoon, mis näitab ära orienteeruva graafiku tegemiste kohta kuni kooli avamiseni. „Online-s püüan seda ka täiendada, kui aga jälle midagi täpsemat teatada on,“ ütles direktor.

Kooli kodulehel seisab 11. augusti postituses, et toimu-

nud on mitu kohtumist sisekujunduse läbiarutamiseks ning on vaadatud sobivaid lahendusi nii avatud aladele, arvutiklassides kui ka teistes klassiruumides. Sisekujunduse märksõnadena on kodulehel välja toodud esteetilisus, hubasus, vaba ruumipaigutus, mis võimaldab kergelt ümberkorraldamist ja rühmatöö võimalust, mitmekesisus, turvalisus. „Sisekujundusest räägime taas umbes kolme nädala pärast, kui valmis on saanud üks näidis,“ kirjutab direktor.

Ajajoone kohaselt peaks kooli õpetajate värbamisprotsess alguse saama veebruaris-märtsis 2018 ning uute õppurite vastuvõtt märtsis-aprillis 2018.

Meie lehel on palju sünnipäevi.

Lugu Ühistöö toimetuse streigist ja sellest, kuidas see meid puudutas

Tõnis Tõnisson

Sellest saab homme 25 aastat. 1992. aasta 17. augusti hommikul kuulutas osa rajoonilehe Ühistöö töötajaid välja streigi. Teatati, et lehe ilmumine on peatatud seniks, kuni Rapla maavalitsus vabastab kohalt peatoimetaja Toomas Massovi, asetimetaja Hans Treimanni ja keeletimetaja Tiina Treimanni. Eriti keeruliseks tegi olukorra see, et streikijaid toetas Rapla trükikoda, kus keelduti Ühistöö materjale ladumast.

„Nad ei taha olla streigimurdjad,“ lautas peatoimetaja Massov käsi ning täpsustas: „Tegelikult poleks me pilte ka saanud panna, sest fotod ja slaidid on (tegevtoimetaja) Ilme Veetamme käes.“

Seitsme masinakirjalehekülje pikkusele streigivaldusele oli alla kirjutanud kaheksa toimetuse töötajat. Konflikti mõlemad pooled pöördusid abi saamiseks maavalitsuse poole. Maavanem Kalle Talviste lükkas aga palve tagasi põhjendusega, et tegemist on isikutevahelise konfliktiga. „Tüli ei ole seda väärt, et maavalitsus ja maavolikogu hakkaksid sellepärast pidama erakorralisi istungeid. Justkui meil tähtsamaid probleeme enam ei olegi. Volikogu otsusega on loodud munitsipaaltegevõtte Ühistöö haldusnõukogu ja küsimuse lahendamine kuulub tema kompetentsi,“ leidis maavanem.

Pinged aga aina kasvasid. Streikijad hoidsid toimetuse ruume ja varasid enda valduses. Massov ja Treimannid panid materjale kokku erapoolel pinnal, lehte trükiti Pärnus.

21. augustil käisid asja uurimas Eesti ajakirjanike liidu esimees Märt Müür ja Eesti kohalike lehtede liidu esimees Ahto Kaljusaar. Kogutud materjal esitati seisukoha võtmiseks lehtede liidu juurde asutatud Avaliku Sõna Nõukogule.

27. augustil pidasid Raplas oma väljasõiduistungit ajakirjanike liidu ja kohalike lehtede liidu juhatus. Leiti, et konflikti algataja oli Rapla maavalitsus, kes ainukesena Eestis kiirustas täitma Savisaare valitsuse salaotsust kohalike lehtede munitsipaliseerimise kohta. Sellele järgnes peatoimetaja Jaan Nikkeri ebaseaduslik tagandamine, mis omakorda kutsus esile professionaalsete ja võimekate ajakirjanike lahkumise. Nende asemele võeti inimesed, kellel puudusid vähimadki ajakirjanikutöö kogemused.

Märt Müür nimetas seda ebaprofessionaalsuse ja professionaalsuse konfliktiks. Ühist lahendust sündinule ei osatud pakkuda. Järva Teataja peatoimetaja Vallo Toomet pakkus, et Ühistöö tuleks likvideerida. Märt Müür arvas, et likvideerimise asemel sobiks paremini lehe rendikonkursi väljakuulutamise.

Maavalitsus asjatundjate ettepanekutega ei soostunud. Selle asemel käsitleti toimunut jämeda töödistsipliini rikkumisena, mitmed töötajad vallandati ja Massovile tehti ülesandeks „tagada lehe pidev väljaandmine.“

Tõsi, sellele eelnes siiski ka üks poolametlik kohtumine, kus maavalitsust esindanud Mikk Sarv tegi meie lehele ettepaneku Ühistöö üle võtta. Paraku ei saanud meie oma lugejaskonda petta ja taandusime. 1995. aastal omandas Ühistöö Järva Teataja ja leht lõpetas 1996. aasta alguses pankrotiga.

Haimre parki rusub vananemine ja tormituuled

Pühapäeval tõmbas otsad kokku tänavune Varbola Puu. Sel aastal saadi umbes veerand vajaminevast puidust Haimre pargist Märja-maalt.

Katri Reinsalu

Pargi hingeelu tunneb kõige paremini Haimre külavanem Agu Raadik, kes ütles, et kahesaja aasta vanune park on vana ja tormituuled teevad seal palju kahju. Et aga puit täitsa raisku ei läheks, on ta juba aastaid osa sellest Varbola Puu jaoks andnud.

Küsimusele, miks puid maha võeti, on Raadikul lihtne vastus. Park on vana, osa puid on kuivanud, teistele on liiga teinud parki pääsenud tormituuled. Tugev tuul lükkab puud koos juurtega ümber. Vananemise protsess on pargis käsil ja see teeb loomulikult muret.

Eelmisel aastal võeti hool-dustööde käigus maha umbes 20 puud. Tänavused tööd ei ole veel lõppenud, aga suurusjärg on ligikaudu sama. Kõik see on kooskõlastatud keskkonna-ametiga. Kokku kasvab pargis umbes 3000 puud ja seega ei ole mahavõetud puude arv ka liiga suur. Kümmeaastased puud saadeti Varbola linnusele, kus puukujurid neile uue hingamise andsid.

Haimre park on looduskaitse all ning seda on juba aastaid plaanitud paremaks teha. Eelmise aastanumbri sees sai valmis rekonstrueerimise kava. Tööd ei ole veel alanud, sest praegu seisab kõik rahas-tuse leidmise taga. Loodetakse Keskkonnainvesteeringute Keskuse peale.

Raadik rääkis, et rekonst-rueerimine on plaanis läbi viia etapiviisi. Esmajärjekorras tuleks puhastada tiigid ja kor-rastada teed. Kavas on avada ka kauneid vaateid ning tuua parki pingid ja valgustus. Veel plaanitakse korrastada sillad, ehitada parki laululava ja tiigisaarele suvepaviljon.

Loomulikult on selles kavas mõeldud ka pargi nooren-damise peale ja mahavõetud puude asendamisele. Raadik kinnitas, et see kõik on kavas, aga lisas, et kui osagi plaani-tust saaks tehtud, oleks see suur saavutus.

Ajalistest plaanidest veel rääkida ei saa, sest rahastuse küsimus ei ole lahendatud. Kahtlemata on tegemist raha-liselt mahuka projektiga. Nii ütlebki Raadik, et plaanid on

Park on vana, osa puid on kuivanud, teistele on liiga teinud parki pääsenud tormituuled.

Foto: SIIM SOLMAN

kahtlemata head, aga keeru-lisem küsimus on, millal nad realiseeruvad.

Jupphaaval on pargi eest juba aastakümneid hoolit-setud. Parki on puhastatud võsast ja mahalangenud

puudest. Nende tööde osas on tehtud kokkulepped kohalike inimestega, kes saavad või-maluse pargi eest hoolitseda.

Puupäevadega koostöö tegemise mõte tuli Raadikul juba aastaid tagasi. Mees on

ürituse korraldajate, perekond Linnamägiga hea tuttav. Kuna korraldajad otsisid samuti võimalusi puidu saamiseks, tegi Raadik neile ettepaneku ja nii hakkaski park oma puid Varbola linnusele saatma.

Juba aastaid on suuremal või vähemal määral Haimre pargi puudega Varbola Puud varus-tatud. Sel aastal anti peamiselt saarepuitu. „Vähemalt on leidnud mingi kasutuse. Ei ole raisku läinud,“ ütles Raadik.

Puupäevade peateemaks olid pingid

Reet Saar

Peatage maailm, ma tahan maha minna ja natuke pu-hata, seda on hea teha pingil mõtiskledes – niimoodi võttis Varbola Puu projektijuht Piret Linnamägi kokku seekord-sete puupäevade isetekkelise peateema.

Pinke oli Varbola linnusel ringi vaadates tõesti väga palju. Enamasti olid neil ots või otsad skulptuuridega pil-kupüüdamaks muudetud. Minimalistliku stiili üheks näiteks olid Hallan Kivisaare tööd, mida iseloomustab voolav joon. Eks pinke-too-le valmistades ole mängus kahepoolne kasu: praktilise otstarbega eseme vastu on oksjonil tõenäoliselt suurem ostuhuvi ja siis saab tegija töövaev hüvitatud.

Kuuest riigist – Soomest, Saksamaalt, Poolast, Leedust, Valgevenest ja Eestist – kokku tulnud skulptorid tõmbasid saed käima teisipäeval, 8. augustil. Varbola Puu lõppes alles pühapäeval.

Et muuta tegevus vaate-mängulisemaks, on kavasse lülitatud aja peale saagimise võistlus. Laupäeval rassisid pea 30kraadises päikeselöösas kuus võistkonda, kes pidid tunni aja jooksul valmis saa-ma oma pingi. Võistlesid kolm tiimi Eestist, Poola-Valgeve-ne-Eestist punt, Soome-Saksa meeskond Finger ja poolakate trio.

Fingeri liige Markku Tuomi-nen, kes on puupäevade kõige staažikam osavõtja, ütles, et nad räägivad Bernd Winteriga küll eri keeltes, kuid nende saed räägivad sama keelt. Kõige kallimalt ehk 250 euroga leidis omaniku Team Polandi pikk pink, mida otstes ja keskel ilmestasid kolm skulp-tuuri. Selle põhjal kuulutati nemad võistluse üldvõitjaks. Aja peale saeti ka pühapäeval, siis oli teema vaba ja võistlus individuaalne.

Mõlemal päeval võistles Elvas elav Anni Irs, kes on Varbola puupäevadest osa võtnud 2006. aastast alates iga suvel. Seekord oli ta

Foto: PIRET LINNAMÄGI

Oksjonil kõrgeima hinnaga läinud taies oli Jevgeni Nevelski ka-rudega pink. Fotol poseerib autor puupäevade külastajaga.

koos tütar Lagle Nõuga. Samal moel on endale järelkasvu koo-litanud mitmed puupäevadel osalejad.

Lava kõrvale sisse seatud välistuudiot tegid TRE-Raa-dio saatejuhid laupäeval viie tunni jooksul toimuvast otse-ülekanne, taustaks saagide mürin. Öhtul käis üle linnuse vihm ja äike, aga õnneks ilm rohkem tagasilööke ei andnud. Puupäevi jäädvustati

ka drooniga, mis lisas ülevaatl-ikke kaadreid kõrgustest. Toimuvat salvestasid nii ETV kui ka TV3.

Lõputseremoonia ajaks olid saed vaikinud. Projektijuht Pi-ret Linnamägi oli endale appi palunud väikese Johanna, kellega peeti dialoogi metsade ja looduse kaitsmise teemal. Piret tõi välja, et suured lage-raielangid maantee ääres teevad küll meele kurvaks, aga

mitmetest puutüvedest saab ka materjal skulptoritele taiese loomiseks. Ta kinkis Johanna Buhtile väikese tammeistiku, et tüdruk saaks selle oma koduühes kasvama panna.

Maavanem Tõnis Blank märkis, et Varbola Puu oli üks esimesi Eesti puusümposiu-mite reas ja on jäänud tänini kestma. Ta tänas loojaid, kes linnusele tulevad. „Varbola Puu ja siit laia ilma läinud skulptuurid näitavad, et mets on meie rahvuslik rikkus, mida saab sel moel erilisel kasutada,“ ütles Blank.

Märjamaa vallavanem Villu Karu jätkas samas võtmes: „Eesti rahvast on metsarah-vaks peetud ja keskmaal see nii ongi. Inimesed, kes on puupäevadel juba 21 aastal osalenud, neile pole puu ainult materjal, vaid ka eluviis – läbi loomingu otsime harmooniat metsa ja puiduga.“ Ta tänas Märt ja Piret Linnamäge, lisades, et pole kerge üht ettevõtmist nii kaua järjest korraldada. Piret lisas hiljem, et puupäevade ettevalmis-

tus käib aasta läbi. Suureks toeks on arvukad abilised ja toetajad.

Kui kõik skulptorid olid tänatud, andsid kontserdi Birgit Sarrap ja bänd Eliot Ness. Siis algas oksjon, kus pakkumisel oli sadakond taiest. Juba mitmendat aastat osteti kõige kallimalt (1010 eurot) ära Jevgeni Nevelski töö. Ikka pink. Korraldajad lubasid skulptoritel müüa ka oma teisi käsitöid, et näidata nende muidki loomingulisi oskusi saevalitsemise kõrval. „Kui on palju inimesi koos, siis nende soovid ja tahtmised on erinevad, aga meie ühisosa on tugevam ja sellest nädalast jääb alati hea mälestus. Var-bola Puu on nagu suguvõsa kokkutulek. See on sündmus, kus saame kokku sõpradega – mõnega neist kohtumegi ainult puupäevade ajal,“ ise-loomustas Anni Irs.

Lõpusõnades öeldi, et 22. puupäevad toimuvad aasta pärast, kuid siis annab toi-muvale lisavärvingu ka Eesti Vabariigi sajast aastapäev.

Rapla valla teehoiukavas on toimunud muudatus, millega varasemalt heas seisukorras kruusatee on saanud korraga mustkatte alla. Sama tee ääres elab aga üks Rapla vallavolikogu liikmetest – juhuse või mitte?

Mariliis Vest

Rapla valla teehoiukavas 2014-2017 seisab teiste teede kõrval Raka küla Rätsepa talutee, mille seisukorras on märgitud „hea“ ning tööde vajaduseks kahekordne kruusa pealevedu maksumusega 6000 eurot. 28. jaanuar 2016 on välja antud teehoiukava lisa 2, kus ei ole Rätsepa taluteest sõnagi. Selle aasta 23. novembril on Rapla volikogu kinnitanud uue teehoiukava 2017-2021, kus on märgitud Rätsepa talutee seisundiks „halb“ ning tööde vajaduse tulbas kahekordne pindamine maksumusega 28 100 eurot. Seda aga mitte täies, vaid 1005 meetri ulatuses.

Rätsepa tee ääres elab Rapla vallavolikogu ning eelarve- ja arengukomisjoni liige Tiit Tammsaar. „Ei oska eriti kommenteerida,“ vastas Tammsaar ajakirjaniku küsimusele, miks just see tee vallas järsku prioriteetseks sai. Ta ütles, et tee häda oli, et sinna oli peale veetud savisegust kruusa ning sellise kevade ja suvega oli tee jälle aukus nagu mujalgi. „Eks siis otsustatigi mustkatte kasuks, nii nagu eelmisel aastal niinimetatud Mutli [Alar Mutli, eelarve- ja arengukomisjoni liige – toim] ja Alleri [Kristjan Aller, majanduskomisjoni liige – toim] teed. Häda on selles, et kõikjale kohe ei jõua, kuna raha on vähe,“ selgitas Tammsaar olukorda.

Teisipäevases Kuku raadio saates „Läbi Eesti“ ütles Tammsaar aga, et igal külainimesel ja maksumaksjal on õigus saada korralik tee. Raka külas kohal käies selgus tõsiasi, et sellesama tee puhul on mustkatte alla viidud vaid Tammsaare majani ulatuv osa. Edasiviiv tee Rätsepa taluni mustkatet saanud ei ole.

Volikogu liige ei ole tee-ehitusega rahul

Vallavolikogu liige Alar Mutli suhtub teemasse suurema kirega. „Selles suhtes on mul rumal olukord, et ma ei ole selle tee-ehitusega absoluutselt rahul. Minu arust ei tohiks nii teha, see on absurd, aga nähtavasti olen ma ise selle poolt hääletanud volikogus. Aga täna võtan ma seda sellisena, et mulle on väga halba materjali ette sõõdetud,“ kommenteeris Mutli. Selle all mõtleb ta asjaolu, et volikogu liikmed ei suuda reaalselt süveneda kõikidesse teedesse, mis on teehoiukavva sisse kirjutatud, sest vorm on esitatud „kribukirjas“.

„Minu küsimus järgneb valitsusele, miks meile sellisel kujul on materjal ette antud,“ lisas ta. Seda, kuidas on järsult teehoiukavva tekkinud Rätsepa talutee halb seisund ning vajadus pindamise järele, Mutli selgitada ei oska. „Aga ma võin julgelt öelda, et selle tee puhul ei ole lähtutud teehoiukava loogikast ehk sellest, et halvemad või suurema piirkonnaga teed peaks saama esmase lahenduse. Seal on lähtutud mingist muust loogikast ja see on kindlasti seotud Tiit Tammsaare tegevusega või olemisega volikogus,“ ütles Mutli julgelt välja.

Mustkatte alla on viidud vaid Tammsaare majani ulatuv osa. Edasiviiv tee Rätsepa taluni mustkatet saanud ei ole.

Foto: SIIM SOLMAN

Volikogu liikme kodutee sai mustkatte alla – juhuse või mitte?

Alust tee ehitamiseks ja reaalselt vajadust mustkatte alla saamiseks volikogu liikme arvates seal kindlasti ei olnud. „Meil on palju rohkem neid kohti, mida mustkatte alla viia. Otsustamise alused ei lähtu normaalsest teehoiuseisukorrast, need on kuskil mujal, aga ma arvan, et keegi ei ütle teile, kus need on,“ rääkis ta. Täna sel päeval on mehe sõnul tegu jock-skeemiga, sest volikogu on teehoiukava kinnitanud ning juriidiliselt on kõik korrektne. Reaalsus on aga paraku see, et vähesed volikogu liikmed teavad väikeseid teid ja nende seisukordi ning võis juhtuda, et väikese kirjaga tekstist jooksid mõned asjad mööda, rääkis Mutli.

„Inimestel puudub reaalne arusaam, mis ühe või teise tee nime taga tegelikult on. Seal on hästi suur ülesanne neil, kes selle teehoiukava ette valmistavad ja koostavad. Nema on selle tee sinna sisse pannud,“ ütles Mutli ning leidis, et tal on kindlasti alust küsida, mis kaalutlustel pandi see tee teehoiukavva. Seda kavatseb ta kindlasti ka teha.

Tammsaare väidet, et ka Mutli ja Aller said omale mustkattega teed, peab Mutli naljakaks. „Ma hakkan sealt peale, et kui Alar Mutli oli vallavanem, siis ei saanud ta omale teed. Mina sain omale tee tõesti eelmisel aastal, kui tehti Tõrma küla tee korda. Mis ma ikka oskan kommenteerida – jah, tehti,“ ütles Mutli. Tammsaare küsimust peab ta muidugi mõneti õigustatuks, kuid leiab siiski, et võttes arvesse asjaolu, et tema on olnud opositsioonis, siis ei olnud seal nähtavasti mingit

isiklikku mõju. „Aga mulle ikka meeldib see, et toome kõik teed välja. Tegelikult on ju ka Ilvi Pere saanud omale Välja tänava sel ajal, kui ta oli vallavanem. Praegu tehakse RMW teed.

Iseenesest on see selline naljakas väide Tiit Tammsaare poolt. Need asjad ei lähe päris kokku. Tõrma puhul on tee taga natuke suurem küla ja Alu, kus tehti tee, on samuti natuke suurem. Tegelikult ka Välja tänav on transiidina mõeldud ja seal on suurem teeninduspiirkond ja RMW on ka kindlasti olulisem. Rätsepa taluteel on tõesti peal vaid kaks peret ja tee seisund ei olnud kindlasti nii halb kui Tõrma külas. Aga muidugi, seda on hea väita, et teised tegid ka ja teised said ka, aga päris nii see pole,“ leidis Mutli. Ta lisas, et on Tõrma küla tee eest väga tänulik, aga seal taga on ikkagi küla, mitte kaks majapidamist.

"Kas olla poliitkorrektne ja öelda, et tegemist on juhusega või öelda otse ja omadega, et asi on mäda."

Elis Tootsmann

Eelarve- ja arengukomisjoni liige, volikogusse kuuluv Harri Õunapuu jätab end seekord kommenteerimisest kõrvale. „Olen viimase koosseisu olnud sotsiaalkomisjonis ja ei oma majanduskomisjoni teemadest ülevaadet, et sisuliselt midagi öelda. Lugesin ja kuulsin eile [esmaspäeval

- toim] esimest korda. Olen rohkem mere ääres võrku panemas – nagu näha rahulikum,“ ütles ta vaid.

Vallavanema väitel sõidab teel põllumajandustehnika

Rapla valla ehitusnõunik Elmar Purge delegeris ajakirjaniku küsimused Rapla vallavanemale Kalle Toometile, kes kinnitas, et Rapla vallavolikogu on kinnitanud teehoiukava, milles nähti ette Rätsepa talutee kahekordne pindamine aastal 2017 pikkusega 1005 m. Toometi sõnul on tee seisundi parandamine toimunud juba alates 2015. aastast ning selleks, et teed muuta sõidetavaks kõikidele transportvahenditele, on vaja ehitada eelkõige alused. „Seda ka 2016. aastal tehti ning sellele purukruus-alusele ehitataksegi freesafalkkate koos kahekordse pindamisega.

Tee katendi vajadus on tingitud eelkõige sellele, et selles piirkonnas on liikumas raske põllumajandustehnika ja soolaga tolmutõrje ei taga püstitatud eesmärki,“ ütles Toomet mustkatte alla viimise põhjenduseks. Tee rahastamine tuleneb vallavanema sõnul 2017.

aasta eelarvest ja lisavahendeid ega rahade ümberplaneerimisi vaja ei olnud.

Vallavolikogu liikme väitele, et tee mustkatte alla viimine on seotud Tammsaare teguvusega volikogus, ütles Toomet, et kui keegi seda nii nimetab, siis saab see olla tema

isiklik arvamus. „Kuna teehoiukava on volikogu poolt saanud 100% volikoguliikmete heakskiidu, siis vallavalitsus täidab vaid volikogu otsust. Teede seisund, pikkus ja planeeritav maksumus on kinnitatud kavvas kirjas ja see on kõikidel otsustajatel teada. Kindel on see, et selliseid rahalisi otsuseid ei tehta ühegi volikogu liikme isiklikust nõudmisest. Nii võiks hakata spekuldeerima ka eelmisel aastal pinnatud teede kohta, mille piirkonnas elavad tänased vallavolikogu liikmed. Ei. Selliseid mõjutamisi ja läbisurumisi ei ole mina siiani volikogu otsuste juures täheldanud,“ lisas Toomet. Küsimusele, miks just see tee nõnda prioriteetseks sai, Toomet ei vastanud.

Inimesed avaldavad sotsiaalmeedias pahameelt

Sotsiaalmeedia kanalis Facebook on grupp nimega Raplamaa rahvas, kus inimesed sel teemal aktiivselt arutlevad. Nad on pahased, et mustkatte alla pandi tee, mida kasutab ainult kaks peret ning kus elab vallavolikogu liige. Teemat kommenteeritakse lausega: „Tuleb välja, et kui sa ei ole vallavolikogu liige, siis ei ole sa keegi.“

Rapla vallavolikogu liige Elis Tootsmann kommenteerib sama postituse all järgmiselt: „Ma nüüd ei teagi, mida öelda. Kas olla poliitkorrektne ja öelda, et tegemist on juhusega (see sama „juhuse“ juhtus ka ühe Hagudi koalitsioonipoliitiku maja ees...) või öelda otse ja omadega, et asi on mäda.“

Koolid peavad valimiskampaania ajal säilitama neutraalsuse

15. oktoobril toimuvatel kohalike omavalitsuste valimistel on üks tähtis uuendus: esmakordselt saavad oma hääle anda 16- ja 17aastased noored. Kuidas lahendada olukord, kui valimistel kandideeriv õpetaja annab keskkooli õpilastele ühiskonnaõpetuse tundi? Kas ta tohib mainida, et ta kandideerib? Kas ta tohib veenda õpilasi enda poolt hääletama? Kokkuvõtlikult – kust läheb piir, et kool säilitaks selles küsimuses neutraalsuse?

Siim Jõgis

Kolmapäeval, 9. augustil esitlesid Haridus- ja Teadusministeerium, Õiguskantsleri Kantselei ja Eesti Noorteühenduste Liit põhimõtteid, mis peaksid tagama haridusasutuste õppetöö ja kasvatustegevuse neutraalsuse. Nad rõhutasid avaldatud dokumendis “Valimised ja kool: põhimõtted, kuidas tagada haridusasutuse neutraalsus KOV valimiste ajal”, et kool on õppe- ja kasvatustöös mõeldud ning poliitiliselt neutraalne keskkond. Dokumendis on kirjas, et valimisea langetamine pole seda printsiipi muutnud.

Vabatahtlik debatt

Neutraalsuse printsiip ei tähenda, et koolis ei tohi valimiste teemat arutada. Pigem vastupidi. Näiteks on võimalik ühiskonnaõpetuse tunnis selgitada ja arutada kohaliku omavalitsusüksuse struktuuri, rolli ja vastutust. Haridusministeeriumi soovitude kohaselt on teretulnud ka poliitilised debadid, kuid ainult teatud tingimustel.

Esiteks on oluline, et õpilastele suunatud debadidel osaleksid kõik kandideerivad poliitilised jõud – nii erakondade kui vali-

misliitude esindajad. Kool peab tegema kõik endast oleneva, et valimisteemalistel üritustel saaksid oma vaateid esindada kõikide valimisliitude ja erakondade kohalike nimekirjade esindajad. Kui tasakaalustatud üritust ei ole võimalik korraldada, tuleb see ära jätta. Teine tingimus on see, et debatt peab toimuma tundidevälisel ajal ning on seega õpilastele vabatahtlik.

Reklaam keelatud

Tähelepanu väärib ka see punkt, et valimisdebatile kutsutud eri maailmavaate esindajate seas on soovitatav eelistada neid, kes ei õpi ega tööta selles koolis. Võib ju väga lihtsalt juhtuda, et koolidirektor või mõni õpetaja kandideerib kohalikel valimistel. Kas ta tohib seda õpilastele mainida või lausa veenda enda poolt hääletama?

Sellele küsimusele vastas 9. augustil toimunud pressikonverentsil Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse esimees Ivo Visak. Ta ütles, et kandidaat võib oma õpilastele öelda, et ta kandideerib kohalikkude volikokku, aga see on ka kõik. Edasi tuleb juba väga selgelt hall ala, mis läheb kiiresti üle mustaks alaks. Seega ei tohi

valimistel kandideeriv õpetaja või kooli ametnik Visaku sõnul õpilasi veenda enda poolt hääletama. Valimispropaganda tegemine on nagunii keelatud.

Haridusasutuses ei tohi toimuda kandidaate, valimisliite või erakondi reklaamivat tegevust (näiteks voldikute või reklaamtoodete jagamine, erakonna liikmete värbamine, allkirjade kogumine jne). Need põhimõtted kehtivad kogu kooliperele, sealhulgas õpetajatele ja õpilastele ning lapsevanematele. Samuti kehtivad need põhimõtted koolide ametlikes e-kirjalistides, sotsiaalmeedia- ja muudes kanalites.

Ministeerium hoiab kätt pulsil

Kui koolijuht kahtleb, kas üritus või materjal sobib kooli, tuleb tal langetada otsus, mis toetab kooli poliitilist neutraalsust. Kool peab vältima tegevust, mis võib õppe- ja kasvatustöö neutraalsuse kahtluse alla seada. Kui olukord seda nõuab, siis on direktoril õigus keelata ka valimiseelsete debadide korraldamine, isegi kui need on kooskõlas neutraalsuse printsiibiga.

Nii või naa on keelatud kooli territooriumil n-ö valimisnänni jagamine, uute liikmete värbamine ning aktiivse valimiskampaania läbiviimine. Haridus- ja teadusminister Mailis Reps ütles, et ministeerium plaanib sellel jõudumööda kätt pulsil hoida. Suuresti aitab poliitilise neutraalsuse printsiibist kinni hoida tervemõistuslik lähenemine. Seni, kuni valimistel kandideeriv õpilane, õpetaja või ametnik suudab kaks rolli lahus hoida, probleeme tekkida ei tohiks.

Kohila gümnaasiumi direktor Neeme Lumi. Foto: www.tlu.ee

Rapla Vesiroosi gümnaasiumi direktor Jaan Reimund. Foto: SIIM SOLMAN

Koolijuhid lubavad, et tulevad tasakaalustatud valimisdebatid

Raplamaa Sõnumid esitas paar teemakohast küsimust Rapla maakonna koolide direktoritele. Vastasid Kohila gümnaasiumi direktor Neeme Lumi ja Rapla Vesiroosi gümnaasiumi direktor Jaan Reimund.

Kuidas plaanib teie kool tagada, et valimiste eelneval perioodil valitseks koolis poliitiline neutraalsus?

Reimund: Meie koolis on heaks tavaks korraldada enne valimisi tasakaalustatud debatt, kuhu on oodatud kõikide erakondade, valimisliitude esindajad. Üksikuid poliitikuide valimisperioodil esinema ei oodata.

Lumi: Eks me neid põhimõtteid järgime, mis on kirja pandud haridus-ja teadusministeeriumi, õiguskantsleri ja Eesti Noorteühenduste Liidu poolt. Kahtlemata pean ainuõigeks seda, et valimisperioodil koolis kampaaniat ühegi poliitnimekirja poolt ei toimu.

Kas kool plaanib korraldada kandidaatide vahel debatte, mis oleks suunatud õpilastele?

Reimund: Siiani on debatte tehtud vaid enne Riigikogu valimisi, kuna koolis õpib paljude valdade õpilasi ja enne kohalike valimisi pole suurt mõtet sel olnud. Aga nüüd on valimis- ealisi õpilasi oluliselt rohkem, vald ise ka oluliselt suurem, seega plaanime sügisel debati korraldada (kõiki erakondi ja

valimisliite kutsudes - sellega tagame neutraalsuse!)

Lumi: Debatte kandidaatide vahel pole tänase seisuga planeeritud. Siiski näen siin väljakutset meie kooli tublile õpilasesindusele, kes koostöös juhtkonna ja ühiskonnaõpetuse õpetajatega sellise ürituse vajadusel võiksid korraldada. Seda muidugi eeldusel, et kaasatakse kõiki valimisnimekirju ning et debattist osasaamine õpilasele on vabatahtlik ja väljaspool kooliaega.

Kas ühiskonnaõpetuse tunni raames on plaanis lähemalt tutvustada KOV toimimise struktuuri ja näiteks seda, mis õigused kohustused on volikogude liikmetel?

Reimund: KOV-i teema on riikliku õppekava järgi 6., 9. ja 12. klassi ühiskonnaõpetuse kursuses sees. Teemat käsitletakse ülevaetlikult: mis on kohalik omavalitsus, mis roll on volikogul ja valitsusel, kuidas saab ametisse vallavanem või linnapea, mis on KOVi ülesanded ja kust ta raha saab. 6. klass tutvub valdade kodulehekülgedega. Kuna valivad ka 10. ja 11. klassi õpilased, kel ei ole ühiskonnaõpetuse tundi, siis soovime enne debatti klassijuhatajatunnis väikese järeleaitamise teha. Siis on debatt õpilastele tulemuslikum.

Lumi: Ühiskonnaõpetuse õpetaja sõnul on tundides kindlasti plaanis tutvustada ja selgitada, mida tähendavad kohalikud valimised ning millised on omavalitsuse volikogu liikmete volitused ja võimalused. Samuti seda, kui oluline on valimistel osaleda ning millised on hea valimistava reeglid

Minu nägemus tulevasest Rapla vallast

Et teile kõik ausalt ära rääkida, pean alustama algusest. Olen vahastlane juba 33 aastat, mistap julgen öelda, et Kaiu on mulle juured alla kasvatanud.

Erika Reinumägi

Meie Vahastu küla kogukond on üks ütlemta tore seltskond. Arvan, et selles peitub ka põhjus, miks soovin jätkuvalt panustada oma piirkonna arengusse. Selleks, et nõuda oma inimestele parimat, tuleb anda ka endast parim, kas pole?

Väljakutseterohked üheksakümnendad töid mulle rõhelt uusi proovilepanekuid ning nii leidsin end ühel hetkel raamatupidamise tõdedesse sukeldumas. Sealt kasvas ka uudishimu seadusloome vastu ning ühel hetkel oli loomulik edasikäik kandideerida 1999. aastal Kaiu valla volikogusse. Aastatel 2005 - 2009 oli mul au võtta suurem vastutus ning juhtida volikogu tööd juba esimehe rollis. Lisaks sellele olen seotud Vahastu Küla Seltsi tegemistega, Raplamaa Reumaseltsiga, Eesti Reumaliiduga ja Raplamaa Puuetega Inimeste Kojaga.

Te kindlasti mõtlete, miks kandideerin just Rapla Vallakodanike Liidu nimekirjas uue Rapla valla volikogusse? Arvan,

et kohalikku elu ei juhi mitte parteipoliitika, vaid kogukonnad ise. Rapla Vallakodanike Liit esindab erinevaid nägemusi, erineva taustaga spetsialiste ja arutelud on rikastatud põnevate debattidega - mulle meeldib õppida oma valdkonna vaieldamatute juhtide käest. Arvan, et valda peaksid juhtima mitte lojaalselt poliitrepil käijad, vaid spetsialistid, kes toovad regionaalsesse arengusse oma teadmised ja kogemused. Meie meeskonna juhtimisalane põhifookus on koostööl.

Teisalt tunnen, et aastatega saadud kogemused on mulle andnud oskused ja tarkused panustada tõsisemalt lokaalse elu arendamisse. Uus Rapla vald tähendab meie jaoks täiesti uut juhtimismudelit ning sestap arvan, et vallavõim peab kuuluma kohalike ja spetsialistide kätte.

Tihti armastatakse öelda, et mis ma ikka räägin või arvan, minust ei sõltu niikuinii midagi. Selline mõttelaad peab muutuma. Meie kohalik võim on meie enda inimeste kättes

ning iga arvamus on oluline. Teisiti lihtsalt ei ole võimalik kogukondadele suunatud val-lajuhtimine. Siinkohal teen üleskutse kõigile Juuru, Kaiu, Raikküla ja Rapla inimestele: osalege komisjonide või kohalike huvigruppide töös või kandideerige volikogusse. Haarake kinni võimalusest rääkida kaasa ja kujundada vald, mis loob meile kõigile turvalise, tervisliku ja targa omavalitsuse.

Maailm meie ümber, aga ka meis endis, on pidevas muutumises. Teada-tuntud tõde on, et hirm midagi muutustega kaotada on kaks korda suurem kui soov võita. See on nii inimlik ja loomulik, kuid sellest hirmust tuleb jagu saada. Ärgem nähkem muutustes suurt kolli, vaid pigem uusi võimalusi nii volikogu, külakogukonna kui ka kodaniku tasandil. Oleme avatumad uutele mõtetele ja valmis uuteks väljakutseteks, mida muutused paratamatult endaga kaasa toovad.

Minu jaoks on murekohaks riigi ja omavalitsuste vastandumine. Valus oli kuulata maaeluministri vastust maapäeval (6.augustil Vana-Võidus) tõstatatud küsimusele teede seisukorra kohta maal: kas tegemist on riigi või kohaliku omavalitsuse teega? Nii kaua, kuni selline vastasseis püsib, ei lähe meie riigil hästi.

Minu jaoks on oluline nii teede kui ka ühistranspordi teema - suurenev haldusterritoriaalne piir seab neile kahele valdkonnale oluliselt suuremad eesmärgid, kui seda on seni olnud. Kuna omavalitsuse juhtimine muutub rohkem tsentraalseks ning kaugeneb senisega võrreldes veelgi, peame tagama igale vallaelanikule mõistliku ja toetava infrastruktuuri. See on üks mu põhiteemasid uue valitsemisperioodi ajal. Eesti külade maapäeval Vana-Võidus ütles president, et meie tuleviku edu sõltub eri piirkondades tarkade töökohtade loomisest. Ehk on ka uue Rapla valla üks võimalik arengusuund kaasa aidata tarkade töökohtade loomisele piirkondades ja riigigümnaasiumi õppekavade koostamisel tuleb panustada enim just ettevõtlikkuse ja lennukate mõtete arendamisele. Kindlasti on see uue volikogu üks arupidamise koht, milles tahan kaasa rääkida.

Riigigümnaasiumile mõeldes kerkivad fookusesse noored, kellele riigikogu andis õiguse osaleda valimistel. Täna elavad noored vanemast põlvkonnast erinevas rütmis ja järgnev põlvkond noori võib vabalt elada juba kolmandas rütmis. Meie ülesanne on neid muutusi märgata ja teha korrektuurid nii omavalitsuse kui ka riigi üles-

annetes. Kas oleme valmis noori kuulama, neile võimalusi pak-kuma, neid kaasama, arvestama teistsuguste tõekspidamistega? Arenguruumi on siinkohal eri piirkondades kindlasti hulgi. Ka selles küsimuses olen valmis sõna sekka ütlema.

Mulle meeldib 18. sajandi filosoofi ja poliitiku mõttetera: „Elujõuline ühiskond on leping elavate, surnute ja nende vahel, kes veel tulemas” (Edmund Burke). Minu tõlgendus: kogukond on elujõuline kui arvestame põlv-vest põlve edasiantavaid traditsioone ja tavasid, lisame tänased ja anname/jätame võimaluse ka järgnevatele põlvedele. Milline saab olema lepingu sisu uues suures Rapla vallas, sõltub sinust, hea valija Juurus, Kaius, Raikkülas ja Raplas. Olen üsna kindel, et muutuste tuules, mida me natuke kardame, saavad Juuru, Kaiu, Raikküla ja Rapla piirkondades olema elujõulised, samas siiski eriomased kogukonnad, kellel on omad pisikesed, aga head ja olulised ettevõtmised ning samas on koostöös omavalitsuse ja teiste piirkondadega asjad seatud nii, et keegi ei tunne ennast tõrjutuna, unustatuna või mittevajalikkuna.

Kaiu endine vallavanem Erika Reinumägi on Rapla Vallakodanike Liidu esinumber Kaius

LIHTNE.
KIIRE.
SOODNE.

Betooni tellimine Kesk-Eesti:
Tel: (+372) 620 9625
GSM: (+372) 509 8410
e-post: tellimine@betoon.ee
www.betoon.ee

HC Betoon
HEIDELBERGCEMENT Group

Järvakandi päevadele lisas elevust presidendi osalemine

Iga kolme aasta tagant augustikuu tulevad Järvakandi elanikud kokku- nii on selle paika pannud kohalik vallavalikogude, et tähistada oma kodukoha eripära ja identiteeti. Nüüd toimus see sündmus juba kaheksandat korda. Oma osalemisega tekitas elevust Eesti president Kersti Kaljulaid.

Siim Jõgis

Järvakandi identiteet ja elukorraldus on suuresti seotud klaasiga. Kohalikud elanikud tunnevad selle üle igati õigustatult uhkust. Seetõttu pole ka ime, et ühe osana Järvakandi päevade avamisest reede, 11. augusti õhtul pühitseti sisse klaasipuu kultuurihalli kõrval. See saatis Järvakandi päevade sündmusi terve nädalavahetuse vältel.

Nagu öeldud, toimuvad Järvakandi päevad iga kolme aasta tagant ning siis kolm päeva järjest ehk terve pika nädalavahetuse. Tänavune sündmus oli eriline veel selle poolest, et see oli üks osa suuremast tähistamisest ehk Rapla kihelkonnapäevadest, mis toimusid tegelikult juba juulis. EELK Maarja-Magdaleena koguduse õpetaja Mikk Kukk selgitas toona, et koguduse sooviks on olnud sarnaselt Juuru kihelkonnapäevadele siduda see lisaks kirikule ja kalmistule ka ühe valla- ja/või külapäevaga.

“Kuna sellel aastal läks teatepulk üle Järvakandi vallale, ei soovinud nad oma traditsioonilisi vallapäevi juulisse tuua, mistõttu 11.-13. augustini toimuvad Järvakandi valla päevad on ka osaks Rapla kihelkonnapäevadest,” ütles Kukk.

“Ma annan oma südame”

Järvakandi päevi saatis tänavu küllaltki tihe program, mis sai alguse reede õhtul ning kestis pühapäevani. Põnevaid sündmusi jagus igale maitsele. Nende seas oli nii sporti, meelelahutust kui kauni muusika nautimist.

Järvakandi päevade avamisele reede õhtul järgnes kontsert Pauluse kirikus, mis kandis pealkirja “Ma annan oma südame” ning oli inspireeritud reformatsiooni ja luterliku koraali 500. aastapäevast. Esimesele päevale saigi sellega joone alla tõmmata, kuid olulisem osa tähistamisest oli selleks hetkeks alles ees. Kõige tihedam programm toimuski just järgmisel päeval.

Laupäev sai Järvakandi kul-

Järvakandi Igamehe maraton on ainulaadne jooksuvõistlus terves Eestis. Iga osaleja saab ise valida, kui pika distantsi ta läbib.

tuurihalli lähemas ümbruses alguse varakult koos laada ja lastele suunatud “Piilupardi mängutoaga”.

President rajal

Kõige suuremale katsumusele anti start laupäeva hommikul kell 11. Siis lähetati rajale kuuendat korda toimunud Järvakandi Igamehe maratoni jooksjad. See on ainulaadne jooksuvõistlus terves Eestis. Iga osaleja saab ise valida, kui pika distantsi ta läbib. Kõige lühem võimalik variant on 4,2 kilomeetrit ning kõige pikem terve maraton ehk 42 kilomeetrit. Vastavalt plaanile ja jõuvarudele

võis jooksja iga ringi järel oma võistluse lõppenuks lugeda, kui soovis.

Ja ega see maraton kerge olnud. Päike andis jooksu vältel täistuld ja kerget momenti võistlejatele ei lubanud. Elevust lisas see, et Järvakandi tänavatele tuli jooksma ka Eesti president Kersti Kaljulaid. Üksinda teda rajale loomulikult ei lubatud ning seega jooksis ta koos kahe julgestuspolitseinikuga. President võttis ette poolmaratoni distantsi ehk 21,1 kilomeetrit, mille ta läbis ajaga 1 tund 54 minutit ja 20,9 sekundit. Sel distantsil startinud jooksjatest

oli see kaheksas aeg.

Nii Igamehe maratoni korraldaja Rait Männa kui Järvakandi vallavanem Mart Järvik ütlesid, et presidendi osalemine oli selge juba paar nädalat enne maratoni. Avalikult seda välja ei hõigatud. Poleks olnud aus tema arvelt endale tähelepanu tõmmata.

Selgusid maakonna meistrid

Kokku läks Järvakandi Igamehe maratoni tänavu starti 180 osavõtjat, kellest maratondistantsi läbis 37 jooksjat. Ülejäänud 143 läbisid erineva arvu 4,2 kilomeetri pikkuseid ringe. Rajal võis kohata nii kohalikke elanikke kui külalisi. Rahvusvahelise mõõtme andsid võistlusele jooksjad Soomest ja Ukrainast. Rait Männa ütles, et eelregistreerimisel oli end kirja pannud ka leedulasi, aga nemad starti ei tulnud.

Hommikul kell üksteist oli Järvakandis 23 kraadi sooja ning see oleks jooksjatele kenasti sobinud. Mõned tunnid hiljem näitas kraadiklaas juba 28-29 kraadi ning see muutis tingimused märgatavalt keerulisemaks. Vallavanem Mart Järvik ütles, et jooksu käigus tuli üles turgutada viit või kuut jooksjat, kes olid endale palavusega liiga teinud.

Järvakandi Igamehe maratoni võitis Allan Peeter Jaaska (Stamina SK) tulemusega 3 tundi 10 minutit ja 21 sekundit. Pikalt

juhtis jooksu Margus Luhtoja, kes võistluse algstaadiumis kasvatas edu Jaaska ees iga ringiga. Seejärel hakkas tema samm raugema ning lõpuks otsustas Luhtoja kaheksanda ringi ehk 33,6 kilomeetri järel jooksu lõpetada. Nii avaneski Jaaskal võimalus ületada 42 kilomeetri lõpujoon esimesena.

Jaaska ütles peale võistlust jooksuportaalele Marathon100, et jooks oli tema jaoks raske. “Ega ta nii palav nüüd ka ei olnud, kuid poole pealt pidi juba hambad ristis kannatama. Tahtsin ikka gramm alla kolme tunni joosta, aga poole pealt sain aru, et seda aega täna ei tule. Kuid vahel on lõpp veelgi raskemaks läinud. Aja poolest ei läinudki väga palju raskemaks, aga enesetunne oli väga raske. Eks ta nii ongi see maraton!” ütles Jaaska.

Enam kui üksteist minutit peale teda jõudis teisena finišisse Igor Ignatenko, kelle aeg oli 3:21:48. Omakorda kaks minutit peale teda lõpetas maratoni kolmandana Erkki Etverk (SK Metsasõbrad) ajaga 3:23:57. Naistest oli maratoni kiireim üldarvestuses 18. kohal lõpetanud Ulvi Lond (4:27:17). Teiseks tuli Anu Lillemägi (5:12:56) ning kolmandaks Annika Pang (5:16:12).

Lisaks toimusid Järvakandi Igamehe maratoni raames kolmandad Rapla maakonna meistrivõistlused maratoni jooksus. Mehi oli stardis üksteist. Nende hulgas olid valdavalt Järvakandi Wellod ja maakonna lõunapoolsemad jooksjad. Võistluse üks korraldaja Margus Sepp viskas öhku retoorilise küsimuse, kuhu jäävad teised jooksjad? “Kas maakonna meistrivõistlused ei ole piisavalt motiveerivad?” küsis ta. Rapla maakonna meistriks tuli tänavu Janno Juhkov (Järvakandi Wellod), kelle aeg oli 3:58:20. Teise koha sai Lauri Preimann (Järvakandi; 3:59:20) ja kolmas oli Marek Varblane (Järvakandi Wellod; 4:12:57). Naistest tuli teist aastat järjest meistriks Anu Lillemägi (Hõreda) ajaga 5:12:56. Rohkem julgeid sel aastal ei olnud.

Klaasivabriku kaks tulekahju

Üks intellektuaalselt põnevaid sündmusi oli koduloolase Asta Paeste ettekanne Järvakandi aja- ja klaasiloost, mis kandis pealkirja “Liivakella ajavoolu peatada ei saa...”. Paeste andis erakordselt põhjaliku ja läbitöötatud ülevaate Järvakandi ajaloost kuni aastani 1945. Seda oli ühtaegu nii hariv kui põnev jälgida. Kahju ainult, et kohapeal oli kuulamas kõigest kümnekond inimest. Tegelikult väärinuks Paeste ettekanne

Põllu tänava toetuspunkt.

Üks variant oli oma võistlus ise raskemaks teha. Sangpommid lisasid kaalu.

Lastele olid mõeldud nii batuudid kui Piilupardi mängutuba. Lõbusalt sai aega veeta koos Pipiga.

Fotod: LAURI HOLLO

vähemalt kümme korda suuremat huviliste hulka.

Võib-olla oli vähese huvi põhjuseks see, et samaaegselt toimusid ka teised sündmused. Kultuurihalli ümbruses peeti laata ning kõik maratoonarid ei olnud veel rajalt tagasi jõudnud. Ettekanne jättis sügava mulje ka vallavanem Mart Järvikule, kes ütles, et see tuleb kindlasti kordamisele.

Mõningaid noppeid võib sealt välja tuua. Järvakandi klaasivabrik asutati aastal 1879. Viis aastat hiljem oli seal 28 töölisi ning toodeti pudeleid ja purke. Aastate jooksul on sealt üle käinud kaks suuremat tulekahju, esimene neist 1902. ja teine 1932. aastal. Asta Paeste ettekandest tuli

väga elegantsel viisil välja, et Järvakandi ajalugu ei saa vaadelda eraldi ülejäänud Eesti ja Euroopa ajaloost. Nii 1905. aasta mõisate põletamine, Esimene maailmasõda kui Vabadussõda jätsid Järvakandi eluolule sügava jälje.

1930. aastal avati Vabadussõja mälestussammas, kuhu kanti 21 Järvakandi mehe nimed, kes selles konfliktis Eesti vabaduse eest langesid. Kohalik spordiväljak valmis 1939. aastal ning esimene jalgpallimatš toimus seal 13. augustil. Tol päeval sõitis Järvakandi jalgpalluritele külla Kärus esindus. Ajalugu mäletab, et selle kohtumise võitsid külalised tulemusega 5:0. Hiljem peeti korduskoh-

tumine Kärus ja siis sai Järvakandi 7:0 revanši. Asta Paeste ettekande kohaselt elas 1941. aasta novembris Järvakandis 571 inimest. Kõikidest 1945. aastal Järvakandis elanud inimestest on tema sõnul tänaseks elus veel 28.

Järvakandi päevad jätkusid laupäeva õhtupoolikul veel Rapla kihelkonna isetegevuslaste kontserdiga kultuurihalli välilaval ning peoga, kus esines ansambel Shanon. Kolmepäevane sündmus loeti lõppenuks pühapäevase vabaõhuetendusega "Meil Jerwencatos". Vallavanem Mart Järvik ütles, et kokkuvõtete tegemisel võis sündmusega rahule jääda, sest ürituste läbiviimine sujus.

Laupäeva sai nautida Rapla kihelkonna isetegevuslaste kontserdit.

Tule osale Euroopa moodsaima tootmise käivitamisel!

KOHILA VINEER

Kohila Vineer OÜ on Latvijas Finieris tütarettevõte. Latvijas Finieris on üks Euroopa juhtivatest vineeritootjatest. Kontserni koguinvesteering oma Eestis asuvasse tehasesse ulatub kuni 80 miljoni euroni, mis on üks viimase aja suuremaid investeeringuid Eesti tootmissektoris. Kohila Vineer OÜ on kasepuidust spooni ja vineeri valmistav puidutöötlemise ettevõte. Lõpptooteks on kõrgekvaliteediline niiskus- või veekindel, erinevate pinnakatetega vineer, mille peamised kasutusvaldkonnad on ehitus, transporditööstus, laevaehitus ja mööblitööstus.

Otsime oma meeskonda

VAHETUSE MEISTRIT

PEAMISED TÖÖÜLESANDED:

- igapäevase tootmise katkematu korraldamine ning oma meeskonna juhtimine,
- eesmärkidele vastava ning kvaliteetse toodangu tagamine,
- aruandlus.

SINULT OOTAME:

- varasemat kogemust tootmises,
- meeskonna juhtimise kogemust,
- tehnilist taipu,
- analüüsi- ja planeerimisoskust,
- arvutioskust tavakasutaja tasemel.

KASUKS TULEB:

- töökogemus puidutööstuses,
- vene keele ja inglise keele oskus vähemalt algtasemel.

OMALT POOLT PAKUME

- võimalust anda oma panus Eesti moodsaima tehase käivitusprotsessi;
 - kaasaegseid töö- ja olmetingimusi vastvalminud hoones;
 - ettevõttesiseseid soodustusi (sh sportimine ja toitlustus, ühisüritused jne.);
 - tööle väärilist tasu (põhitasu + boonus)
- Töötamine toimub 12-tunnistes vahetustes (nii öised kui päevased), kolm tööl, kolm vaba. Tööpäeva algus vastavalt, kas 8:00 või 20:00.

Kandideerimiseks saada oma CV anu.soo@kohilavineer.ee
Täiendav info tel 5688 8517

Rapla keskraamatukogu teenindusjuhil Kaja Tammaril täitus 2. augustil 40 aastat raamatukogus töötamisest. Oma tubli töö eest on ta just saanud maavalitsuse tänukirja. Käisime Kajalt uurimas, mismoodi on raamatukogu roll, lugeja ja raamat ajaga muutunud.

Helerin Väronen

Raamatud ja lugemine on Kaja perekonnas alati tähtsal kohal olnud. Põlvest põlve on nende suguvõsas palju loetud. Suurem huvi raamatute vastu sai aga Kajal alguse kooliajast, kui lugemine oli popp. „Kõik käisid lasteraamatukogus ja võtsid palju raamatuid. Paljud minu põlvkonnakaaslased ja ka nooremad ning vanemad mäletavad lasteraamatukogu silla juures, kus praegu seisab Tiru monument,“ rääkis Kaja Tammar.

Sel ajal ei olnud tal veel mõtet, et tahaks oma töö siduda raamatutega. Selline mõte tekkis tal keskkooli lõpuklassides. „Nagu ikka, arvatakse, et raamatukogutöö on hästi vaikne, tasane ja mugav, „mulle meeldib lugeda“ ja „siin saab palju lugeda“ - niisugused arvamused. Ma ise pidasin, end tagasihoidlikuks ja vaikseks ja uskusin, et sobin raamatukokku. Oli tihe konkurss, nii et esimesel aastal sisse ei saanud, töötasin aasta lasteaias ja seejärel teisel katsel sain sisse.“

Õpingud kestsid tol ajal neli aastat ja kooliks oli praegune Tallinna Ülikool, mis tol ajal kandis nime Eduard Vilde nimeline Tallinna Pedagoogiline Instituut. Kel nüüdsel ajal raamatukogunduse vastu huvi on, saab seda õppida nii Tallinna kui Tartu Ülikoolis ja eriala peitub infoteaduse või infokorralduse nime alla.

Raamatukogunduse erinevad tahud ja muutused

„Mu ettekujutus erialast oli petlik. Kui raamatukokku tööle satud, tuleb hakata esinema, kohalikku lehte infot andma, lugusid kirjutama, üritusi korraldama. Harjusin ära, kuigi ausalt öeldes on iga ürituse eel tänaseni ärevus. Kuigivõrd on esinemistega võimalik harjuda.“

Enne lõpetamist oli Kaja olnud Rapla raamatukogus praktikal, nii et midagi hirmutavat esialgu ta töös ei olnud. Kaja rääkis, et ta ametinimetuseks oli bibliograaf esimesed paarikümmend aastat ja põhitegevuseks bibliograferimine, mis tol ajal tähendas ajalehtede ja ajakirjade sirvimist, leidmaks Rapla maakonnaga seotud artikleid ja nende kohta kartoteegi koostamist/täiendamist. Samuti tuli otsida vastuseid arvukatele päringutele. Vanemad kolleegid aga hakkasid soovutama, et Kaja võiks teha raamatukogutunde ja keskkoolilõpilastele üritusi.

„Tol ajal oli meil lasteraamatukogu üsna iseseisev asutus, me ei teinud koos asju nagu praegu, kokkupuutepunkte oli vähe. Kokku läksime aastal

1996, kui siia majja kolisime. Kogu lastetöö tuli teenindusosakonna alla ja minust sai teenindusosakonna juhataja.“

Küsimusele, kas nende aastate jooksul on läbi käinud mõte, et ehk peaks hoopis teise töö valima, vastas Kaja, et on olnud küll. Päris alguses, kui ta sai kindlustunde, et ta julgeb suhelda, proovis ta paari kohta tööd saada, kuid oli hiljem tänulik, et see ebaõnnestus. Mõne aasta eest oli samuti hetk, kui Kajal tuli tahtmine ära minna. „Aga ei ole ju kuhugi minna. Ja pealegi mulle meeldib mu töö. Üldse on raamatukogutöötajad väga erialatruud.“

Ajaga on muutunud paljudki, algusaegadel ei olnud ju arvuteid. „Raamatukogu töö põhimõte on sama: teavikute kogumine, säilitamine ja kättesaadavaks tegemine, samuti infovahetus. Kuid kuidas seda tehakse, on erinev. Kogu info ja andmebaasid on kolinud arvutisse ja need on hästi kättesaadavad. Kui varem oli vaja kümneid paberkanjdajaid, kuhu andmed arvepidamiseks üles märkida, siis nüüd tuleb lihtsalt tunda programmi erinevaid võimalusi.“

Tuleb välja, et kõigil raamatukogudel ei olegi sama programm, erinevaid tarkvarasid on Kajale teadaolevalt Eestis kolm. Ühte kasutavad teaduslikud raamatukogud (näiteks Tallinna Ülikooli raamatukogu ja rahvaraamatukogu) ja rahvaraamatukogudel on kaks programmi, üks on URRAM ja teine on RIKS. „Me olime URRAMIGA rahulolematud, sest ei suudetud reageerida veateadetele, tihtipeale olid tõrked. Seepärast valisime RIKSI. See programm töötab häireteta, programmi haldur toimetab äärmiselt operatiivselt,“ selgitas Kaja Tammar, miks Rapla keskraamatukogu programmi vahetas.

Mitme funktsiooniga raamatukogu

Elu muutub aina automaatsemaks, kõike saab ära teha masinate abiga. Ja ka raamatukogundus pole sellest puutumata. Soomes on raamatukogusid, kus on võimalik laenutada ja tagastada teavikuid automaadi abil. Uurin, mida Kaja sellisest arengusuunast arvab. „Ma arvan, et see võib olla raamatukogunduse tulevik, mitte küll täies mahus. Eks me oleme küll tasapisi sinna poole teel. Ei ole ju võõrad raamatute tagastamise automaadid, mis meil Märjamaal on. Pisikene samm sinna poole on raamatute tagastamiskastid meie kogu ukse kõrval, mille eest lugejad väga tänulikud on. Direktoril on plaan hankida ka meie raamatukokku laenu-

Raamatud ja lugemine on Kaja perekonnas alati tähtsal kohal olnud.

Kaja Tammari soovitus lastevanematele: lugege oma lastele ette

tamis- ja tagastusautomaat. Olen näinud sellist masinat Rootsi raamatukogudes juba paarikümmend aastat tagasi. Põhjamaades on ka päris iseteenindusega raamatukogusid, kus teenindaja käib kohapeal paaril päeval nädalas mõni tund.

Ma millegipärast ei usu, et kõik rahvaraamatukogud saaksid minna täisautomaatseks, ehk mõni päris väike. Kuid samas neis väikestes kohtades inimesed ootavad suhtlemist. Raamatukoguhoidja on see, kellega külastaja saab oma suhtlusvajaduse rahuldada. Samas on ka nii, et ei ole mõtet raamatukoguhoidjal tundide kaupa oodata lugejat, kes tahab pool tundi juttu ajada. See lihtsalt ei ole efektiivne.“

Viimasel ajal on saanud tavaliseks nähtuseks, et raamatukogudes laenutatakse lisaks teavikutele ka näiteks spordivahendeid ja kostüüme. Raamatukogud on hakanud täitma erinevaid funktsioone: mõne raamatukogu juures on õmblustuba või saab pesumasinat kasutada. Selliste asjade suhtes on Kaja skeptiline: „Ma väga selle poolt ei ole, et me siin õmbluskursusi hakkame tegema, kuna meil

Rapla kultuurikeskuse juures on tugev õmblusstudio juba olemas. Samuti ei laenutaks ma spordivahendeid. Olen konservatiivse mõtteviisiga.“

Küsimus aga jääb, mille kaudu siis rahvast rohkem raamatukokku tuua? Kaja räägib, et põhirohk on siiski uue lugeja kasvatamisel ehk töös lastega. On mõtteid mõlgutatud avatud noortekeskusega koostööd alustada. Paljud uued lugejad jõuavad raamatukoguni tänu üritustele. Neid tehakse raamatukogus erinevatele sihtrühmadele, et ka need inimesed jõuaks raamatukokku, kes seal varem käinud pole. Keskmiselt on raamatukogude külastajate arv rahvastikust 50 protsendi ümber. Suund on aga sinna poole, et Põhjamaadele järgi jõuda ja raamatukogu kasutajate kandepinda suurendada.

Lugeja loeb vähem ja on teadlikum

„Kui natuke numbrilistest näitajatest veel rääkida, siis tasapisi ja rida aastaid on nii, et kui lugejate arv ja külastajate arv on stabiilsed või tõusevad, siis laenutuste hulk langeb. See tendents

on üle-eestiline ja ilmselt kaugemalgi. Vanasti oli nii, et kui lugejate arv tõusis, siis ei saanud ju laenutuste arv langeda. Aga inimesed ei võta enam 20 raamatut korraga. See kontingent, kes oli suure lugemisharjumusega, kaob tasapisi, nooremad ei loe nii palju. Töölkäijate hulgas on laenutuste langus kõige suurem. Inimesed on väga hõivatud oma igapäevatööga.“

Praegu on käimas suvelugemisprojekt lastele, mis Kaja sõnul toob juurde palju uusi noori lugejaid. Konkurents vabale ajale on tänapäeval tihe, huvidega lastel on palju tegemist, raamatukokku satutakse vähem ja ka loetakse vähem. Suvelugemise projekti populaarsus lubab siiski vastupidist loota. Lugemisharjumus saab aga alguse kodust ja lausa kurb on Kaja käest kuulda, et tervelt 75 protsenti väikeste laste vanematest ei loe õhtuti oma lapsele ette. Sellele väikeseks kompensatsiooniks on raamatukogu kümme aastat korraldanud muinasjutuõhtuid, kus tuntud inimene käib korra kuus lastele lugusid jutustamas. Raamatukogu kasutaja elu on tänu uutele süsteemidele ja tarkvarale läinud muga-

vamaks. Kaja sõnul on lugeja muutunud ka teadlikumaks, tullakse väga kongreetsete soovidega. Kuid samas on jätkuvalt neid, kes soovivad, et raamatukoguhoidja neile midagi head soovitaks. „See „midagi head“ on iga lugeja jaoks aga erinev. Ideaalis peaks me oskama iga raamatu kohta midagi rääkida, kuid me oleme ka kõigest inimesed, kellel 24 tundi ööpäevas. Kõigega ei jõua kursis olla. Soovitamise on tähtis oskus ja ilma soovitamata teenindada ei saa. Kõik soovituselised vist iga kord ootustele ei vasta. Me töö põhimõte on, et lugeja lahuks raamatukogust rahulolutundega ja tuleks siia heal meelel tagasi. Kui inimene mitu korda pettub, siis alternatiive on palju.“

Ilus väljast, kuid vigane seest

Vanasti ilmus raamatuid vähem, kuid tiraažid olid suured. Nõukaaegsed raamatud olid kehvad paberil, kuid kõide oli tugev. Raamat võis käia väljas 100-150 korda. Nüüd ilmub tohutul hulgal uusi trükiseid. Tänapäeva raamat on ilus, paremal, heledal paberil, kenasti kujundatud, rikkalikult illustreeritud. Kuid tänased kõited ei pea nii suurt hulka laenutusi vastu ja lagunevad ruttu. „Kui raamat on katki loetud, kanname ta palju kergekäelisemalt maha, sest on võimalik uus asemele osta.“ Üha enam on raamatutes Kaja sõnul vigu. Kui vanasti oli trükiviga haruharv nähtus ja faktivigu ei tohtinud üldse olla, siis nüüd leidub nii üht kui teist. Vigade rohkus häirib lugemist ja moonutab teavet.

Oma kodus oli Kajal justkui väike külaraamatukogu, kord lugeses sai ta 5000-6000 raamatut. Nüüdseks on ta seda küll vähendanud. „Raamatukogu on väga kättesaadav ja me ei võta enam vana ilukirjandust uuesti kätte ning teatmeteosed vananevad ajaga“. Siinkohal tuleb jutuks riiklik raamatukogu, kuhu inimesed saavad tuua enda vanu raamatuid ja raamatukogu mahakantud teavikuid endale võtta. Kaja sõnul on arutatud ka seda, et võiks teha kasutatud raamatute müügipäevi. Paar korda on raamatukogu olnud Rapla (M)elu messi ajal müügilauaga väljas ja rahvas ostmas käinud.

Omaette teemaks on e-raamat. Päril massidesse see läinud ei ole ja ilmselt on üks põhjus, et selle laenutamine on reguleerimata. „See maksab suurusjärgus sama mis paberraamat, kuid sellel on teatud arv kordi, kui sa võid üht raamatut välja laenutada. Seda on võrdlemisi vähe - kas kaheksa või kümme korda. Siis peab ostma uue litsentsi ehk uue raamatu. Seetõttu teeb see e-raamatute lugemise/laenutamise palju kallimaks,“ selgitas Kaja Tammar.

Mille järgi aga Rapla keskraamatukogusse uusi raamatuid ostetakse? „Kuna oleme rahvaraamatukogu ja maakonna keskkogu, siis peame olema laiapõhjalised, rahuldama üsna

paljude vajadusi. Püüame ikka valida ilukirjanduses väärtkirjandust, kuigi kes määrab, kust läheb see piir, mis on väärtkirjandus. Eestikeelsest ilukirjandusest me tellime siiski enamuse. Mis puudutab liigikirjandust ja teabekirjandust, siis sealt jääb rohkem tellimata, kuid püüame rahuldada ka üliõpilaste ja kutseõppurite vajadusi. Lastekirjandusest proovime ikka enam-vähem kõik tellida. Aga eks peame ka raha lugema ja tihti määrab näiteks mõne kunstiraamatu kõrge hind selle mitteostmise.“

Suure osa raamatukogu tööst võtab ürituste korraldamine. On üritusi, mis on muutunud traditsiooniliseks, kuid vahel tuleb ka midagi uut välja mõelda. Laste hulgas on näiteks väga populaarseks ürituseks netikirjariin. Täiskasvanute ürituste kohta räägib Kaja, et vahel tuleb autor ise pakkuma: tal on raamat välja antud, teeks esitluse. Mõnikord aga ei kulge ürituse planeerimine üldse kergelt.

Näiteks ei olnud kuu enne sellegaastast emakeelepäeva teada, kes esinema tuleb, äraütlejaid oli mitu. Kajal tuli aga mõte kutsuda Justin Petrone ja õnneks ta nõustus.

„Luulelõunate külalised on viimasel ajal olnud minu pakutud, Ly Ehiniga arutame alati esinejad läbi. Eelmisel aastal peetud ajalookonverentsi ettevalmistusega tegelesid mitu inimest, põhiraskus oli Öie Paaslepal. Tavaliselt arutame kõik suuremad ja väiksemad nii lastele kui täiskasvanutele mõeldud ettevõtmised kolleegidega läbi.“

Rahvatants kui elu osa

Patt oleks jätta Kajalt küsimata, millised on ta lemmikraamatud, mida ta teistelegi soovitaks. Esimesena tuleb tal meelde Stieg Larssoni Millenniumi triloogia ja sellele David Lagercrantzi poolt kirjutatud järg. „Mul on tarvilik päris palju lugeda seoses üritustega. Kui on ikka kirjanik külla tulemas, siis pean lugema tema asju. Mõnikord on küll tunne, et tahan lugeda seda, mis ei ole kohustuslik.“ Eesti kirjanikest on Kaja lemmikud Andrus Kivirähk ja Kristiina Ehin. Vahel harva satub talle kätte krimikirjandust, ühe lemmikuna toob ta välja Ann Cleevesi „Ronkmusta“. Eesti krimikirjandusest meeldivad talle Indrek Hargla Melchiori lood, Hargla keelekasutust võrdleb ta lausa Jaan Krossiga.

Ajaloo seotud teoste hulgas toob Kaja välja veel mõned lemmikud - Paulina Simonsi „Vaskratsanik“, Vilhelm Mobergi väljärändajate tetraloogia, Alvydas Šlepikase „Minu nimi on Marytė“ ja elulooraamatud: Mari Saadi „Matused ja laulupeod“, Ivi Eenmaa „Elu paralleelmaailmades“, Margit Kilumetsa „Jaak Joala“, Mihkel Raua „Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda“. „Avo Kulli olen kõik läbi lugenud ja ei heida talle midagi

Praegu on käimas suvelu-gemisprojekt lastele, mis Kaja sõnul toob juurde palju uusi noori lugejaid.

Fotod: SIIM SOLMAN

ette. Täiesti latusalt ja usutavalt kirjutab oma elukogemuse pealt. Väga nautisin ma ka Herbjørg Wassmo Dina triloogiat ja ta teisi teoseid.“

Peamiseks hobiks töö kõrval on Kajal rahvatants, millega ta on tegelenud kaks kolmandikku oma elust. Praegu tantsib ta naisrühmas Talutütred. Elu jooksul on ta tantsinud umbes kümnes rühmas. Oma tantsurühmaga on praegu igal aastal vähemalt üks väljasõit, sel aastal aga on jõutud lausa kolm kord mööda Eestit esinemas

käia: Tuhamägede tantsupeol, Kihnus koos Virvega esinemas ja viimati Võru pärimustantsu festivalil.

Kajal on kodus aed, kuid hobiaednikuks ta end nimetada ei taha. Pigem on kohuse- ja vastutustunne see, mis teda aias tegutsema paneb. Kunagi on Kaja käinud ka giidide koolis ja sellest ajast on jäänud sõpruskond, kellega koos nüüdki vahel reisimas käiakse, eelmisel aastal näiteks Moskvast.

Tööga seoses on Kaja korduvalt käinud Rootsis; need kon-

taktid ja koostöö on praeguseks hääbunud. Tööülesanded on viinud ka Soome, Läti ja Leetu, kus on sõprusuhted raamatukogudega. Väljaspool tööreise on suurepärase elamuse jätnud Kajale Prantsusmaa.

Kinno jõuab Kaja harva, viimati nähtust aga soovib ta ajaloolist filmi „Jäine tango“. Pigem meeldib talle koos mehega Viljandi folgil ja teatris käia. Nad üritavadki nüüd umbes korra kuus midagi vaatama jõuda. Viimati said nad elamuse „Kõrboja perenaisest“.

Lapsepõlves oli meil kodus Tallinnas uhke raadio, mida Türi raadio muuseumi andmeil kutsutud "kummutiks". Sellel olid jalad all ja see asetses iseseisvalt põrandal nagu mööbli-ese. Tollel raadiol oli ka grammofon ja Tiit tüütas vanemaid, kui pidevalt soovis kuulata plaadilt laulu "Oi, Miki läks Piritalt merele, väikese valge süstaga".

Tijt Petersoo

Lapse- ja varases koolieas Tiidul otsest sidet merega ei olnud, kuigi meri ja Naissaar paistsid magamistoa aknast. Samas Pirita jõega aga küll. Siiski päris esimese paadisõitu on Tiidul silme ees Jägala jõelt. Ta võis olla paariaastane, kui oldi külas onu perel Kehras ja tehti seal paadisõitu. Tiit mäletab, kuidas ta oma väikese kastekannuga võttis paadi tagant vett.

Sõjapaos ja koolisuveudel viibis Tiit Kosel Siberisse küüditatud ja seal hukatud tädimehe Peeter Kruusemendi (mälestusplaat Tori kirikus) Vabadussõjas osalemise eest saadud Alu talus. Talu maad paiknesid Pirta jõe ja riigimetsa vahel. Heinamaaks olid jõeäärsed aasad mitu suur looget tegeva jõe kallastel. Alul oli ka metsavennast isa Henn Petersoo "peakorter" pea poolteist aastakümnet.

Alu talu maa peale jääb Kose küla üks peamisi ujumiskohti. Seal õppis Tiit ujuma, kasutades paelaga kaela riputatud lauatiiki abi. Nii pikalt jõega seotud talul ei olnud aga paati. Isa koos ühe saatusekaaslasel Rolandiga tegid lastele vesiratastega parve. Parve iga jäi lühikeseks. See ei olnud lukus ning võll, millega aeti rattaid ringi, ei pidanud küla noorte meeste jõule vastu. Ülikooliaastail tuli viibimine jõgedel-järvedel taas päevakorrale. Sai ostetud kummipaad ning käidud kalal koos sõprade Jaan Aavakivi ja Jaan Kabiniga (hiljem tuntud koolhoosiehitaja ja mälumängur) Saadjärvel, Kavadiil jne. Pikemale sõidule Koival ei saanud tol momendil sõpru kokku. Nii asus Tiit, seljakott ja kummipaad kukil, üksinda teele.

Praegu Tiit enam ei mäleta, kuidas jõudis Lätimaaale, aga ühel hilisõhtul pumpas ta Strenci linna all paadi õhku täis ja katsus, et linna piirkonnast välja saaks. Suvi oli väga vihmane. Ühel õhtul vihmaga ei hakanud Tiit telki üles panema. Heitis magamiskotiga paadi põrandale ja võttis kile üle paadi. Kõhu peal sealpool kile oli tunda parajat "järve". Aga siis vajutas vesi kile ääre alla ning Tiit tundis end kui vannis. Pidev vihm sundis sõidu Cesises katkestama. Aga nädal või kaks hiljem jätkas Tiit sõber Tõnu Krispiniga Koiva sõitu Cesisest Siguldani. Edasi sõideti rongiga Pure jaama, kus

Foto pärineb 1970ndate algupoolelt, aga samamoodi nägi välja Tiit ja tema süst (keskel) 1967. aasta tormi päevil. Pildil paremal on süsta roniv Tõnu Tepandi.

Foto: TIINA RAITVIIR

Foto: TIINA RAITVIIR

Oi, Tiit läks Kassarist merele,
kokkupandava süsta "Priimaga"!

Tõnu Krispiniga Usmase järvel.

Foto: TIIT PETERSOO

osaleti raudteelastepäeva pidustustel. Taas kummipaadil mööda Abavat Purest Sabileni. Siis maismaatranspordiga Usmase järveni. Omavoliliselt sõideti looduskaitse all olevale Usmase järve saarele. Tugeva tuule tõttu oli sinna jõudmine päris raske.

Hiljem suretses Tiit endale kokkupanemise süsta "Priima", millega taas ühel viimasel suvel aerutati Tõnu Krispiniga Leedumaal Druskinikaist Kaunase veehoidlani.

Augustitormiga merel

Kuna Hiiumaal puuduvad sstale sobivad jõed, tuli võtta suund merele ning laidudele. Millalgi tekkis Tiidul mõte proovida sõita laidusid kaudu päris üle mere Salinmme sadamast Matsalusse. Sõidu alustamiseni jõudis Tiit 5. augustil 1967. aastal. Johannes

Elmi abikaasaga aitasid Tiidul süsta ning muu kraami randa kanda. Palusid kohalejõudmisest neile kohe teatada. Johannes hoiatas äkilise äikesepagi eest.

Sõitu alustades oli meri nii sile ja ilm tuuletu, millist Tiit varem ei mäletanud. Esimese peatuse tegi Tiit Kuivarahul. Sinna saabus ka lõbusõitjate seltskond, kes aga varsti lahkus. Ka Tiit jätkas Saarnaki suunas. Taevas tõmbus imelikuks, aga oli selline müstiline kurjakuulutav vaikus.

Üsna varsti hakkas puhuma küllaltki tugev kagutuul. Tiit kartis, et ta väsib enne Saarnakit. Jõudis siiski pärale ja puhkas seal tundi paar. Siis hakkas sõitma Saarnaki varjus Hanikatsile. Seal kohtas ta nüüd juba manalas olevaid Endel Aru, Friedrich Semanit ja ka Lembit Sauerit, kes panid õngi sisse

ja kutsusid Tiidu ööseks oma telki.

Hommikul, kui hakati õngi välja võtma, oli juba paras tuul. Et õngede järgi minna, võttis Aru kingad-püksid jalast ja ulatas Tiidu kätte: “Vii eemale!” Tiit viiski omateada vajaliku kauguseni. Tuul pidevalt tugevnes. Veest välja tulnud Aru pahandas: “Kes on pannud minu kingad ja püksid vette?” Tugeva tuule tõttu ei mahtunud vesi nii kiiresti Saarnaki ja Hanikatsi vahelt läbi ning neist lääne pool tõusis merepind üle Aru kingade-pükste.

Tuul aina tugevnes, sadas.
Telk hakkas läbi tilkuma.
Kamp, milles oli Tiit, pidi majja
üle kolima. Majas oli ööbi-
nud kooperatiivi rahvas. Seal
tuli jutuks, et osa inimesi on

Vareslaiul ilma telgita. Need saadi siiski paadiga ära tuua. Tuli jutuks seegi, et tuul on ära ajanud mootorpaadi, milles maganud Avo Soonik. Tema saatus oli teadmata. Samas kuuldi raadiost, mis hirmsat oli torm siin-seal Eestimaal teinud. Hanikatsil nägi Tiit sealses looduskaitse all olnud metsatukas siiski ainult ühte murdunud puud. Seda hullemat pilti nägi ta kunagi hiljem Kosel riigimetsas, kus ta oli mitmel aastal lehmi karjatanud.

7. augusti hommikul lahkus rahvas neile järgi tulnud kakuamiga. Jäi ainult Tiit. Viimane jäi ootama ilma paranemist, et oma eesmärgil jätkata. Aega sisustas ta kodu-uurimisega. Nn tummade maja prahi seest leidis ta Heino Hanikatile kuulunud meremehe lepinguraamatu, mis oli välja antud Cardiffis aastal 1939. ine.

19. augusti olid ilm ja ilmateda-
de juba sedavõrd soodsad, et
Tiit suundus Vareslaiule. Seal
täiendas ta oma varusid - leidis
ühelt laagriplatsilt kaanetatud
kolmeliitrist purgi puhta veega.
Väga väärtuslik leidi!

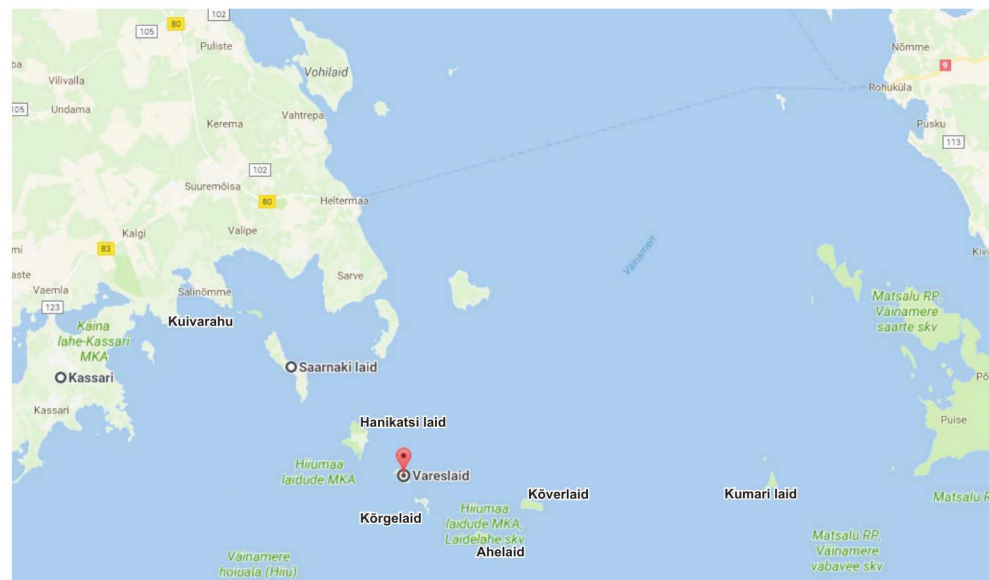
Kui ka Kõrgelaid vaadatud, sõitis Tiit Ahelaiule. Jäi ka sinna ööbima. Raadiost kuulis, et päev varem oli Ahelaiult "päästetud" Avo Soonik. Viimane ei olnud saanud mootorpaati käima.

Kõverlaiu kõrval oleval väikesel rahul lappis Tiit süsta.

Sõit Kumarile oli võitlus tuulega. Kumaril leidis Tiit onni ja kuulas neegri rahvalaulu "Teekond Madagaskarile".

Veel pidi Tiit võitlema tuulega ja ekslema roogude labürintis, et leida Kasari kanal. Möödasõitnud kakuamil näitasid mehed millegipärast näpuga omale otsaette. Öö möödus Tiidul lagunenu küübis Suutsu jõe ääres ja 13. augustil jõudis ta Penijõe, kust looduskaitseala töötaja Laanemets ta koos tema koliga Lihulasse toimetas.

Tiidu eespoolkirjeldatud kangelistegu väärib jäädvustamist ajalukku. Seda tegu ei suuda keegi enam korrata. Lihtne on purjetada esimese eestlasena ümber maakera. Sellega on hakama saanud juba kaks eestlast, aga sõita 1967. aasta sajandi tormi päevil süstaga Kassarist Kasarile ei suuda enam keegi.

Pärimusa laager on lastele ja noortele koduks

6.-12. augustini toimus Vana- Vigala mõisas Kandlekoja XVI Pärimusa laager, kus 50 noort õppisid 11 juhendaja käe all mängima ja täiendasid oma rahvapillimängu oskusi.

Helerin Väronen

Vana-Vigala mõisas toimub laager 11. korda. Laagri eestvedaja Margit Kuhi sõnul on see ideaalne koht sellise laagri läbiviimiseks, sest katab kõik nende vajadused. Samaaegselt laagrilistega toimetasid mõisas ka ehitajad, kelle tulekust ei olnud laagri juhte teavitatud. Samamoodi olid ehitajad ehmunud, nähes, et mõis polegi tühi. Kuid ega remondi töttu siis laagrirööm olemata jää. Kui remondihelid väga segasid, veedeti lihtsalt rohkem aega väljas.

Kui neljapäeval, 10. augustil Vana-Vigalasse jõudsin, olid noortel käsil erinevad töötoad. Kõik oli tulnud Maarja Soomre, kelle käe all õpiti improviseerimist. Spordisaalis aga õpetas Kadri Kalda (NUKU teater) seda, kuidas elutu asi liikuma panna. Lastel olid kaasas riideesemed, mis siis läbi erinevate harjutuste justkui hinge sisse said. Sõnu kasutada ei tohtinud, kõike tuli väljendada liikumisega. Eks poisid kippusid küll üleemeelikud olema ja oma riidenukudega üksteist klobima. Selline teatri sissetoomine on aga Margiti arvates väga vajalik, kuna esineja peab suutma end laval väljendada, oma lugu rääkida ka oma liikumisega, mitte vaid muusikaga.

Kui muidu oli söögitegemine teiste inimeste õulul, siis just sel päeval oli ka Margit end köögitoimkonda sättinud. Leitud jahupakkidest valmisid justkui mängleva kergusega Margit käe all kaks isüaratava välimusega kringlit.

Enne seda, kui laagrilisi uudistama jõudsin, olid nad käinud hiies. Kui muidu on see traditsiooniline käik toimunud hommikul, siis seekord oli antud noortele armuaega ja lasti kauem magada. Hiide minnes noored laulsid ja seal olles punuti hiie jaoks paelu. Kel mõni soov või küsimus hingel, mõtles selle peale. Hiies käik on meditatiivne tegevus, kus igaüks omas mõttes rändab.

Palju rõhku pannakse laagris sellele, et erinevas vanuses lapsed ja noored (7-21) omavahel suhtleksid ja tekiks justkui suur pere. Kui algselt oli laager mõeldud Margiti enda õpilastele Raplamaal, siis nüüd on enamus osalejaid siit maakonnast väljastpoolt. Selles laagris pole kellelgi kunagi kuhugi kiiret, kõik lihtsalt kulgeb. Sel ajal, kui mõni rühm mõnda õpitut saamist ootas, võeti ukse taga pillimäng üles ja see ongi peamine, et lastel oleks sees rõõm mängida igal hetkel ja igas kohas.

Käelise tegevuse eest hoolitses Helen Lennuk, kes õpetas nahast käepaelu tegema ja märkmiku köitmist. Käsitöötuba oli eriline tuba, kuna asjaosaliste sõnul kuuldi seal jutte, mida mujal kuulda ei saanud. Eks seal oli ka rohkem aega suhelda, pillitundides seda teha ju ei saa.

Laagri üheks põhimõtteks on see, et igaüks saab olla igaühe õpetaja. Kes mingi oskuse omandab, kas siis pillimängus või käsitöös, saab teisi juhendada. Mitmest kunagisest laagrilasest ongi tänaseks saanud ise õpetaja.

Niimoodi anti märku, et ollakse valmis ühist proovi alustama.

Foto: HELERIN VÄRONEN

Veel enne laagriliste juurest lahkumist nägin ja kuulsin, kuidas eri gruppides toimus harjutamine, peale mida alustati ühise harjutamisega. Huvitav oli vaadata, et näiteks grupp, mida juhendas Ragnar Toompuu, alustas hoopis mängudega, näiteks kivi-paber-käärid. Nalja sai igatahes palju ja mõnus meeleolu ühiseks prooviks oli loodud. Oma õpitud lugusid esitati laupäeval lõppkontserdil mõisa saalis publikule.

Margit Kuhi rääkis, et lapsed saavad laagrist kaasa hingejõudu ja motivatsiooni, see annab neile sädet. Laagrivaimu ülevahoidmiseks toimub ka talvelaager. Pillideks, mida laagris õpiti, olid erinevad kanded, sealhulgas hiiu kannel, flöödid, torupill, karmoška, cajoni trumm ja viiul. Peale Margiti, Kadri, Ragnari, Maarja ja Heleni olid laagris juhendajateks Meelika Hainsoo, Karolin Übner, Sade Tatar, Eva Väljaotsa, Maris Tamm, Jaan Sarv ja Maija Holopainen.

Lapsed meisterdasid ka laagri lehe, kuhu sai kirjutada oma muljeid laagrist ja joonistada. Lapsed nimetavad neis kirjutistes seda laagrit parimaks laagriks ja et see on osake nende elust. Pärimusa laager on saanud lastele koduks, mida armastatakse koos kõigi juhendajate ja selle paigaga kogu südamest. Sellest laagri lehest leiab ka ühe ilusa hetke kirjelduse.

Õhtune taevast oli olnud tähelepsi täis ja oli lendavate tähtede aeg. Laagrilised lamasid mõisa rõdul, jõid teed ja saatsid oma salasooivid täheledele.

Sade Tatar oma grupi proovi juhendamas.

HOIAME KOKKU!

NII HEAD HINNAD SÄÄSTUKAARDIGA 16.08–29.08.2017

coop | Maksimarket | Konsum | A ja O

MAKS & MOORITS
ŠAŠLÖKK
KLASSIKALISES
MARINAADIS
600 g

-35%

3.99
-25%
2.99
■ 5.54/kg

TALLEGG KANALIBLIKAS
GRILLIMISEKS, kg

-1 kg

4.69
-25%
3.49

OSKAR
SEALIHASÜLT 330 g

-32%

1.75
-20%
1.39
■ 4.21/kg

BALTI VÜRSTIKILU 250 g

1.29
-26%
0.95
■ 3.80/kg

E-PIIM HOLLANDI
JUUST 350 g

-37%

2.69
-26%
1.99
■ 5.69/kg

LEIBUR RUKKILEIB
RUKS 380 g

0.62
-30%
0.43
■ 1.13/kg

COOP KARTULIKRÖPS
300 g
soolaga

1.85
-23%
1.59
■ 5.30/kg

KALEV KOMMIKARP
TALLINNA SILUETT
186 g

-36%

2.99
-23%
2.29
■ 12.31/kg

PEPSI
KARBONISEERITUD
KARASTUSJOOK
1,5 L
Cola, MAX

+ pant 0.10
1.05
-28%
0.75
■ 0.50/l

Pildid on illustreerivad. Toote täpsemad hinnad on Laagri Maksimarket pörgal 07.08.2017 seisuga. Säätukaardi pakkumised kehtivad Säätukaardi registreerimisel ja Säätukaarti Plussiga soodustatud klientidel. Säätukaarti Plussiga maksmisel 16.08-29.08.2017 või kuni kaupade järele. Lisateavot: mis kehtivad Säätukaarti Pluss kaardiga maksmisel, on kehtiv Põhja-TU kaupadega.

KÕIGE ODAVAMAD HINNAD saad
Säätukaarti Plussiga makstes.

Hoiame kokku!

Etenduses "Vahtramäe Emil" ehmatab Emil oma peret kõiega laskudes.

Foto: EVA LILLEMÄA

Kohila Hoovide Teater lõbustas peresid kolme etendusega

Helerin Väronen

Eelmisel reedel ja laupäeval sai Kohila koduõues näha teatrit. Kaks päeva, kaks koduhoovi ja kolm erinevat etendust.

Kohila Hoovide Teatri idee autoriks ja eestvedajaks on Kairis Kontus, kes on Kohila mõisakooli õpetaja ja võimlemisrühma Ilus Rüht treener. Ka varem on Kontus teatriga seotud olnud, ta on rahva ette toonud mitu kogukonnamuusikali. Eelmisel aastal oli selleks "Momo" ja veel enne seda „Lumivalgeke ja seitse põialpoissi“.

Idee teha hoovides teatrit saadi Rootsist, kus Kontus külastas perega Astrid Lindgreni teemaparki. Seal toimusid näitemängud idüllilises hoovis ja Kontusel tekkis idee, et ka Kohilas võiks koduhoovides teatrit vaadata. Selline oma õue avamine on Kohila rahvale

juba kohvikutepäeva kaudu tuttav. Nii otsustati esimest korda proovida hooviteatrit. Ettevõtmist toetas ka Kohila vallavalitsus ja kohaliku omavalgatuse programm.

Reedel Luha tänavas nähtud etendus "Konna musi" põhineb Andres Kivirähu raamatul. Näitlejateks olid Kohila Männi lasteaia töötajad. Peale etendust lõbustas lapsi kloun (Margit Ring). Etendust oli vaatama kutsutud nii lasteai lapsi kui ka koduseid lapsi, et pakkuda neile rõõmsat vaheldust ja võimalust teiste lastega mängida. Pealtvaatajaid kogunes reedel umbes 50 ringis.

Laupäeval näidati Saltagusel Kontuse enda koduõuel publikule kahte etendust, üheks oli Astrid Lindgreni „Vahtramäe Emil“ ja teiseks oli natuke vanemale vaatajale mõeldud Klara Bieglari komöödia "Võõrasema". Pidevalt pahandustesse sat-

tuva Emili seikluste puhul olid osatäitjateks Kohila ja Raplamaaga seotud inimesed, kellest keegi ei olnud päriselt näitleja. Etenduses tegid kaasa ka võimlemisrühma Ilus Rüht neid. "Võõrasema" etendust kandis ette Valtu külateater Anderaasuke. Korraldajate arvates võis teisel päeval kohal olla kuni 100 inimest. Pärast etendusi said lapsed üheskoos mängida, mängumajas turnida ja batuudil hüpata. Elevust tekitas ka võimalus jäneseid paitada. Publiku hulgas oli ka neid peresid, kes tulid kohale mõlemal päeval

Peale heade emotsioonide, mida need kaks päeva nii suuretele kui väikestele pakkusid, aitas selline üritus saada tuttavaks kodukandi rahvaga. Korraldajate sõnul oli meeoleolu väga sõbralik ja hubane, seega sai eesmärk, kogukonna liitmine, kindlasti täidetud.

Kuusiku mõis on 550aastane

Kuigi Kuusiku seostub enamikule inimestele vaid siin paiknenud ilmajaama ja põllumajanduse katsekeskusega; on Kuusikul palju sellist, mis rõõmustab mõisa- ja loodushuvilisi.

Kuusiku mõisakompleks Raplamaal kuulub nende väheste erandite hulka, mis on suures osas säilinud. Algselt läänimeeste Saxenite (Sagede) järgi nimetatud Saage mõisa kohta on esmaseid teateid juba 1467 aastast. Loomulikult ei ole kaasajaks tervikuna säilinud neid hooneid, mis olid Kuusikule püstitatud üle viiesaja aasta tagasi. Ka ei näe praegune Kuusiku mõisakompleks kaugeltki selline välja, nagu see oli maade läänistamisel mõisa algaastatel. Kuid võimalik on leida nende kunagiste ehitiste osasid, mis on mattunud hilisemate kihistuste alla või mida on tervikuna ära kasutatud uuemate ehitiste rajamisel.

Selleks, et Kuusiku ilu saaks avatud ja uuesti laiemalt tuntuks, on Kuusiku Kandi Külaselts korraldanud Kuusiku mõisa esmamainimise 550. aastapäeva piduliku tähistamise. Konverents-piknikuna mõeldud pidupäev avatakse 19. augustil mõisa auringil kell 13. Mõisakompleksi arhitek-

tuurseid vaatamisväärsusi tutvustab giid. Jagatakse selgitusi, kuidas elatakse ja majandatakse tänapäeval muinsuskaitsealustes vanades hoonetes ehk mida kujutab endast tänapäeva mõisaelaniku elu.

Kuusiku mõisast ja selle naabritest peab ettekande üks Eesti tuntumaid mõisateurijaid ja paljude raamatute autor Ants Hein. Kuusiku sõjaajaloost ja Kuusiku mõisa maadele rajatud lennuväljaga seotud ajaloost annab päeva teises ettekandes ülevaate ajakirjanikust koduloo-uuriija Tõnis Tõnisson. Häärberis on avatud Muinsuskaitseameti näitus „Pärand uues kuues“. Näha saab arhiivfilme põllumajanduse katsebaasi tegemistest.

Alates kella 11 saab lennuväljal vaadata lennumasinad, kuid nägemata need ei jää kellelgi – need põrisevad ka üle mõisa. Kell 11:30 võib minna giidi saatel tutvuma kauni põllumajanduspargiga ja hiljem tutvuda keskuse põllumajanduskatsetel kasutatavate spetsiifiliste masinatega. Katsebaasi tänasest päevast räägib katsebaasi juhataja Viktor Lepik. Lastel aitab piknikupäeval Kuusiku mõisa auringil silma peal hoida ja tegevust korraldada Piilupardi mängutuba.

Lavakooli 28. lennu magistritööna valminud lavastus esietendus pühapäeval, 13. augustil Hageri vennastekoguduse palvemajas. Eten-duse pealkiri "...Ja peaksin sada surma ma ..." on küll parafras Koidula tuntud luuletusest, kuid laiendab mõtet palju rohkemate isikute prohvetlikele ütlustele. Tinglikult võiks tööpeal-kirjaks panna ka „Kuulge ja ärgake!“

Juune Holvandus

Seos Koidulaga kui ettetundmise võimega luuletajaga on väga loomulik. Teisedki oma rahvaga hinges seotud laulikud, olgu nad nimekad või anonüümsed rahvalaulikud, on oma väljendustes olnud tihti prohvetlikud.

Etenduse kava lugemine on tüki terviklikkuse mõistmises suureks abiks, kava ent võiks ehk olla veelgi põhjalikum. Et lavastuses ei olegi draamatükile omaseid monolooge ega dialooge, on laulutekstdid, prohvetitekstdid, nn taevaskäijate lood, unenägude kirjed, siis nõuaks kava allakirjutatu meelest libretokirjeldust, nagu näiteks ooperi puhul tavaks. Sest palju tekste on lõunaeeesti murretes ja jäävad Harjumaa vaatajale viisakalt öeldes raskesti jälgitavaks.

Niisugune kogemus on saadud juba „Taarka“ su-veetendustest, kui pealinna tuntud teatrikriitikud jäid üldsõnalisteks oma kirjutistes, alles hiljem selgus miks. Jutt oli ju setokeelne.

Laulud murdetekstides, taustaks tänapäevane melu

Näis, nagu siin juba mõnel määral arvestati faktiga, et publik nagunii ei kuula laulutekste hoolega lõpuni. Ka lavastajad omalt poolt hajutasid tähelepanu mitmeti. Võimalik, et osa tegevusi on ka mõeldud katsena integreerida publikut ebatavalises auditooriumis.

Ilusti jälgitav on algupoolel „Mehetapja Maie laul“ (Illo-Ann Saarepera peasituses), mis on kirjakeelele lähedane, ja võibolla on lavastajad sellega arvestanud. Natuke kahju oli, et lüüriline ja hästi esitatud sõjalugu oli hakitud nii paljude paralleeltegevustega, mis tegi keskendumise raskeks. Seepärast tahtnuks teksti kavast lugeda.

Aga võibolla oli see lavastaja võte, rõhutada tänapäeva inimese tähelepanu hüplikkust, tema püsimatut lärmakust? Lakkamatult maja ümber kol-kiv, koputlev, uksest ja aknast sisse astuv paralleelmaailm, ümber budistliku mustri-ga sallid, käes leivakannikad, palveraamatud või viiruki-põletid, oli ju kohal nagunii. Rõhutas, et ühel hetkel me elame, ajame oma asjake-st, aga kas ka järgmisel hetkel on kõik samamoodi?

Kohe lavastuse algul esi-

tati huvitavaid väljavõtteid sajandi(te)tagustest ettekuulustest, siin esitan neid ebatäpses sõnastuses, nagu meelde jäi:

Raudjuuksed tõmmatakse üle maa..., raudlinnud lenda-vad ega kuku alla..., kirik jääb tühjaks ja ükski nagu lesknai-ne..., leib muutub saiaiks..., isa voolib pojale puust kala, et näidata, millised elukad kord vees elanud on..., ühe kukesammupikkuse jao saa-vad eestlased veel õnnepõlve maitsta enne aegade lõppu... kas neil ka meelde tuleb selle eest tänulik olla, kui kord kõik möödus?

20. sajandist, seega päris lähiajaloost meenutati kuulajale Matvei Kaarepi ja Karl Reitsi prohvetearingud, mille ehmataavad paikapidavused kinnitavad, et tõelise prohvetivõimega inimesi on alati olnud. Sekka on võetud ka 80ndate lõpul Eestis, peamiselt Tallinnas massiliselt plankudele grafitit kirjutanud hulluna tuntud Ülo Kiple, kes võibolla üldse esimesena nii nähtavale kohale kõigi silme alla kirjutas, et „tervis on vabadus, mille eest tuleb võidelda“ ja et „riigid tühistavad teid“.

Nende kirjutiste seintele ilmumise ajal ei olnud veel Eesti saatuse rahvusvaheliselt otsustatud. Miks on Kiple siia kaasatud? Tundus, et etenduses hulluna oma teksti esitaja (Jaanus Nuutre kaudu) on justkui sillaks praeguse hetke, lähi- ja kaugema ajaloo vahel. Teisalt ka näitab, kui habras on piir hulluse, haige nägemuse ja reaalsust muuta suutva visionäärsuse vahel.

Prohvet on Jumala piiriülene tööriist

Lavastaja Anne Tärnu vara-sematest töödest on teada, et talle pakub erilist huvi elava eetri võngutamine minevikku uutmoodi struktureerima, et veel ja veelkord minevikku tõlgendades luua uut tulevikku. See on põnev, ohtlik mäng, ta loob „mänguvõimalusi sel-lega, et hoiab juhusele ukse lahti ja laseb määramatuse struktuuri sisse. Teater ongi tegelikult selline, et seal on väga tugev struktuur ja sina tood sinna sisse kaose või määramatuse. Teater baseerub mängul, mis on inimese käitumisstrateegia siis, kui inimene puutub kokku ime-ga. Mäng on piirifenomeni käitumisstrateegia.“ (TMK, 11/2014)

Kätele tõstetud näitleja Jaanus Nuutre

Lõputöö tuleviku

Et nii palju ja intensiivseid prohvetearinguid kirkliku reana õigustada ja isegi välja kannatada, peaks ilmselt ka prohveti rolli lahti seletama. Varem on lavastaja selgitanud, et prohvetit tuleb mõista kui inimest, kes räägib mitte iseenese, vaid paljude, peajasjalikult oma hõimukaaslaste nimel. Selle, mis nõuab väljaütlemist, teatavaks ja kuuldavaks tegemist paljude inimeste ees, ütleb prohvet välja, hoolimata ühiskondlikust arvamusest, ükskõik, kas ütlemine kahjustab või parandab tema, ütleja, ühiskondlikku staatust. Prohvet ei hooli, mis tast endast saab, tõe nõudku kasvõi sadat surma, nagu pealkiri ütleb. Prohvet manitseb inimesi enda ümber nägema maailma natuke laiemalt. Nad hoiata-vad: läheb NII, kui ümbrit-sevad ei muuda midagi oma senises käitumises.

Kollaž prohveti- tekstidest ja regilauludest

Helerin Värönen

Enne seda, kui päev ulatas ööle käe ja algamas oli lavastuse „Ja peaksin sada surma ma...” esietendus, täitsid taevast pilved, mille vahelt piilus päike, tekitades hämmastavalt ilusa valguse. Alles õhtu varem olid ilmaolud olnud osas Eestis justkui maailmalõpueelsed. Nii et ilm pakkus sobiliku eelmängu algavaks etenduseks Hageri palvemajas.

Hageri koguduse õpetaja Jüri Vallsalu rääkis veel enne etenduse algust, et ega kõiki Jumala tarkusi jõua iga päev endaga kaasas kanda ja nii annavad nad iga aasta välja vaimulike loosungite raamatut, kus igale päevale on üks salm mõeldud. 13. augusti salm kõlas nii: „Issand on ligi neile, kes on murtud südameelt, ja päästab need, kellel on rusutud vaim.” Vallsalu sõnul kipume mõtlema, et Jumala juurde saavad need, kellel on elus halvasti läinud, kuid mitte vaid õnnes, vaid ka õnnetuses on Jumal kohal.

Esimene üllatus oli kohe etenduse alguses, kui tuli välja, et näitlejad istuvad meie endi, publiku seas. Iga näitleja tõi kuuldavale mõne kunagise prohvetearingu, mis iseloomustavad viimast sadat aastat. Omal ajal ennustati, et tuleb selline sõda, et ühe mehe kohta on 20 naist ja sõbraga saab suhelda tuhande miili kaugusele. Ennustati ka seda, et saabub aeg, kus mees hoiab pabrit enam kui hinge ja elu muutub mugavaks, kuid ahnus teeb inimesed kurjaks.

Regilaulud olid murdes, enamasti Võru murdes. Olles juurtelt sealt pärit, sain päris paljust aru. Miskit oli neis lauludes väga tuttavlikku, ilmselt vastab see ikka tõele, et regilaul on meie teine emakeel ja seepärast on see nii oma ja õige.

Kõige eredamalt on mees kaks vastandlikku stseeni etenduse keskelt. Üks hästi jõuline, isegi maailmalõpuhõnguline stseen ja teine vastandina hästi rahulik. Näitlejad istusid akendel, väljas siristasid rohutirtsud ja noored rääksid unenägudest. Isegi natuke nalja sai siis. Näiteks unenäokirjeldus sellest, kuidas keegi läks unes taevasse, kuid Peetrus ei lasknud teda vāravast sisse. Unenägiija aga pani siiski taeva poole plagama, Peetrus teda taga ajamas ja ingliskoor mängis taustaks Rossini Wilhelm Telli avamängu.

Omamoodi hetk oli ka see, kui peaaegu paljas Ülo Kiple vastu lage suruti, samal ajal kui ta oma sõnumeid karjus. Kiple oli vaimuhaige ja ehk oli seeläbi näidatud, et piir hullumeelse ja prohveti vahel võib olla vägagi õhkõrn.

Mõnusalt oli etenduses valguse ja muusikaga mängitud. Kohati läks muusika küll väga apokalüptiliseks ära ja etenduse lõpus kippus tähelepanu minema sellele, et kell oli palju ja istuda valus... Aga üldjoontes jättis etendus sügava mulje ja eks Hageri palvemaja andis ise ka oma vaimurohke ajalooga paljugi juurde.

Fotod HELERIN VÄRONEN

karjub publikule Ülo Kiple seintele kirjutatud tekste.

-lavastus juhhib tajuma kasvamise häält

Suuline pärimus kannab edasi sõna jõudu

Kuidas võiks olla arhailine või uuem rahvalaul seotud vennastekoguduse liikumise seest pärit intensiivse prohvetlikkusega, sellele peab etendus ilmselt igale vaatajale ise vastuse andma. Kuidas ta tunneb kodukandi pärimust ja kui levinud „lugijad velitsed ja õeksed“ kusagil on olnud. Võibolla rõhutab see suulise pärimise elujõudu, ühtset lõnga, mille muudab katkendlikuks tänase päeva nähtavuses, Saturni või Saatanu nõuetega kompromissis tegutsev inimene.

Veel pakub selgitusi kavalet: Maailm on täna liigestest lahti. Uuesti ja uuesti peame küsima, mis meid toetab ja millel me rajaneme? Et alles jääda, et püsida, et aidata. Kui

meie esivanemad said tarkuse kätte oma usust, oma emakeelest ja regilaulust - teisest emakeelest, nagu on öelnud ilusasti Veljo Tormis, unenägudest ja prohvetearingutest saame meiegi ehk noist tuge. Sellepärast me laulame ja kõneleme, ütlevad vastsed näitlejad.

Aja ja koha valikust

Hilisõhtul, kui inimene üldiselt ju on juba lõõgastumas, vabastamas päevaks vinnastatud hingelisi kaitseriive, saab ta sellel etendusel ootamatult kahe ja poole tunni vältel ebamugavalt kitsal pingil istudes keravälgu ja kõuemürina saatel kirglikult läbi raputatud. Ärka ometi, pane tähele, tunne ennast ära, leia oma hõimust vähemalt üks laul, mis sind sügavalt puudutab, nagu 28. lennu liikmed on

leidnud.

Võibolla ei ole sa üldse esimest ega viimast korda ei siin maamunal, ei oma suguvõsas ega ka Hageri palvemajas? Võid olla olnud varem ja võibolla tuled ükskord jälle. Soomeugrilased usuvad looduse tasakaalu, kuhu kuulub ka hingede taastulemine.

Vennastekoguduse liikumine mängis suurt ja olulist rolli meie rahva rahvuseks kujunemise kultuuriloos. Selle rolli taasleidmine on etenduse üks kaaseesmärk, mis täitus. Hoone valik on täpne ja sellepärast ütles sissejuhatavad sõnad Hageri koguduse õpetaja Jüri Vallsalu. Oleks veel palju rohkem, mida selgitada – prohvet Jesajast, taevase Jeruusalemma kujundist, vaimu- ja ihusilmil nähtavast. Aga aega on, ja hea algus on tehtud.

Digikond

RAPLAMA JA LÄÄNEMAA

**Soovid uue põlvkonna
internetiühendust koju
või kontorisse?**

**Digikonnaga liitumiseks
täida sooviavaldus
www.digikond.ee**

Juristi nõuanne

Lekkiv gaasiseade põhjustab tõsiseid tervisehäireid

Lugeja küsib: Töötan väikeses kohvikus. Tihti tunnen unisust ning vahetevahel lausa iiveldust. Üks klient arvas, et see võib olla gaasist, mida laseme müüdavate jookide sisse. Kas see võib olla tõsi?

Vastab Rein Reisberg, Tööinspektsiooni töökeskkonna konsultant: Mullidega ja kihiseva joogi saamiseks kasutatakse müügikohtades gaasi, mis segatakse joogiga mahutist väljalaskmisel. Selleks gaasiks on tavaliselt süsihappegaas (CO₂). Täpne teave gaasiballoonis sisalduva gaasi kohta on märgitud gaasiballooni sildil, kuid üldisemalt annavad sisu tuvastamiseks infot ka ballooni ja balloonikrae värvid. Süsihappegaasi ballooni standardikohane värv on must ja balloonikrae on hall.

Kui seade, mis võimaldab gaasi lisamist joogile, on korras, ei eraldu süsihappegaasi töökeskkonda. Juhul, kui gaasi reduktor, ventiil või ühendusvoolikud on vigastatud või ei ole need korralikult kinnitatud, satub süsihappegaas sissehingatavasse õhku. Kuna süsihappegaas on värvuseta ja lõhnata, ei ole võimalik selle lisandumist õhku määrata aistinguliselt. Esmasteks tunnusteks ongi tervisehäired nagu peavalu, iiveldus ja oksendamine, mis võib viia kuni teadvuse kaotamiseni.

Tervisekahjustus on tõenäolisem, kui tööruumi ventilatsioon on vähene. Kuna tegemist on õhust 1,5 korda raskema gaasiga, koguneb see ruumi madalamasse osasse. Süsihappegaasi piirnormiks töökeskkonnas õhus on 9000 mg/m³ või 5000 ppm. Gaasilekke vältimiseks tuleb kontrollida, et seadme osade ühendused oleks korralikult kinnitatud ning ei kasutataks vigastatud keermega või keermeteibiga tihendatud kinnitusi. Tööandja peab tagama väljaõppe, et töötajad seda õigesti teha oskaksid. Töötajate tervisekahjustuste vältimiseks on abi ka gaasidetektorist, mis annab märku süsihappegaasi liiga kõrge kontsentratsioonist.

VABAD TÖÖKOHAD

Raplamaal seisuga 18.07. 2017
TÖÖPAKKUMISE NIMETUS

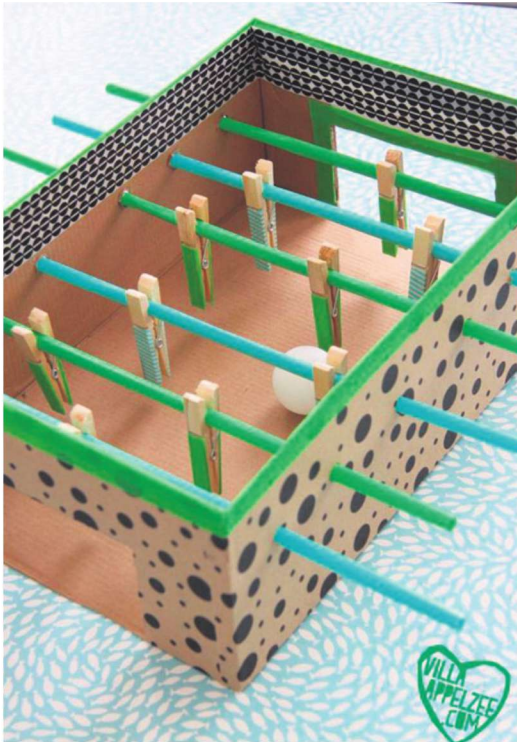
Eesti Töötukassa
TÖÖKOHT ASUKOHT

raietööline	2	Rapla maakond
looduskaitse osakonna kaitse planeerimise spetsialist	1	Rapla linn
pakkija	1	Atla küla
kokk	1	Järlepa küla
koolieelse lasteasutuse õpetaja	1	Järvakandi alev
õppealajuhataja	1	Järvakandi alev
seadistaja	1	Järvakandi alev
koristaja (puhkuste asendaja)	1	Järvakandi alev
logopeed	1	Kaiu alevik
lastekaitse spetsialist	1	Kehtna alevik
finantsjuht	1	Kehtna alevik
mehaanik	1	Kehtna-Nurme küla
autojuht	1	Pae küla
müüja (puhkuste asendaja)	1	Hageri alevik
ümbrikute tootmisliini juht-seadistaja	2	Kohila alev
ümbrikute tootmisliini pakkija	1	Kohila alev
laotöötaja-tõstukijuht	1	Kohila alev
vanemmüüja	1	Kohila alev
müüja (puhkuse asendaja)	2	Kohila alev
transporditööline	1	Kohila alev
sorteerimis- ja pesemisseadmete operaator	1	Kohila alev
tootmisoperaator	2	Salutaguse küla
tallitööline, abitööline	1	Loodna küla
hooldustöötaja	1	Tolli küla
karjak, põllutööde abitööline	2	Lipa küla
autojuht	1	Purila küla
autoremondilukksepp	1	Rapla linn
matemaatikaõpetaja	1	Rapla linn
töömeister-majahoidja	1	Rapla linn
puidutööline	1	Rapla linn
klienditeenindaja	1	Rapla linn
koristaja	1	Rapla linn
kokk-klienditeenindaja	1	Rapla linn
seadistaja	1	Rapla linn
komplekteerija	1	Kivi-Vigala küla

Isetehtud lauajalgpalliväljak

Mariliis Vest

Laupäeval toimunud Kehtna valla spordipäeval oli üks võistlusala inimlauajalgpall. Üles oli seatud inimestele sobiva suurusega lauajalgpalliväljak, millel omavahel mõõtu võeti. Sellest huvitavast spordialast snitti võttes kujunes välja ka tänase nipinurga idee.

www.momooze.com

Kuigi veel mõnda aega on lastel paras õues möllata, ei ole ka kaugel aeg, kui ilmad muutuvad jahedamaks ja porisemaks ning oma tegevustega kolitakse rohkem siseruumidesse. Seega, kes kodus midagi nokitseda tahab, võib tänast nipinurka kodus olles meenutada. Tegelikult saavad ju lapsedki vabalt tänase nipiga hakkama ja seega on neil tegevust nii meisterdamiseks kui ka pärast mängimiseks. Minilauajalgpalliväljaku valmistamiseks läheb vaja üht pappkarpi, joogikõrsi, pesulõkse, mõnd teravamat eset aukude tegemiseks ning tapeedinuga. Selgub, et lisaks lõbusale tegevusele saame taas kord mõnd kodus üle jäänud asja taaskasutada. Hakkame pihta!

Vaja läheb: kingakarpi või väiksemat sorti pappkasti, kuut joogikõrt, kümmet pesulõksu, teravamat eset aukude tegemiseks ning tapeedinuga.
Meisterdamine: tee kingakarbi külgedele mõlemale poole võrdse vahega kuus auku, nii

et kõrred mahuks sisse. Karbi otstesse lõika endale meelepärase suurusega väravad (vt pilti). Kui soovid, võid karbi ka kaunistada, kuid see ei ole ilmtingimata vajalik. Pane kõrred aukudest läbi, kinnita nende külge pesulõksud ehk mängijad nii, nagu pildil näidatud. Võta jalgpallina kasutusele pinkspall ja saadki sõpradega lauajalgpalli mängida!

Hinnavõrdlus

Õuna-tomati adžika

Katri Reinsalu

Kätte on jõudnud see imeline osa suvest, kui rohenäpud oma töö vilju saavad nautida. Terve kevade poputatud taimed annavad rohkelt kurke ja tomateid, põõsad rõõmustavad sõstarde ja tikritega. Porgandid ja kartulid on juba mõnusalt priskeks kosunud. Eriti heal juhul kipub nüüd aiasaaduseid veidi ülegi jääma. Kui naabritele ja sõpradele-tuttavatele on köögiviljad laiali jagatud, siis tuleb hakata nuputama, kuidas olemasolevat natuke

pikema aja jooksul säilitada. Ja olgem ausad, värsket salat võib lõpuks natuke ka ära tüüdata. Siin aga väike mõte Gruusia köögist - mõnus hoidis, mida liha kõrvale serveerida. Kui vajaminevat oma aiast ei leia, siis tuleb appi kaubandusvõrk. **Vaja läheb:** 6 küüslaukuküünt, 200 ml oliiviõli, 3 õuna, 1 paprika, 4 porgandit, peotäis, sarapuupähkleid, 400g tomateid ja 1 tsillikaun. **Tee nii:** Koori tomatid ja haki tükkideks, haki ka küüslauk, paprika ning tsillikaun.

Peenesta riiviga porgand. Hauta köögivilju tasasel tulel tund aega. 10 minutit enne keetmise lõppu lisa küüslauk ja viilutatud õunad. Võta pott tulelt, puista adžika hulka hakitud sarapuupähklid. Lase enne purki panemist jahtuda. Hoia külmas. Retsept: <http://www.kook24.eu> Rapla Talupoest leiad kodumaist tomatit ja porgandit. Raba talu tomateid saad kilohinnaga 2,50 eurot. Pakk taluporgandeid on kilohinnaga 1,50 eurot.

	Tomat 1kg	Tšilli 1kg	Paprika 1kg	Porgand (500g, Kadarbiku)
Silver	1,09 (Holland)	7,99 (Hispaania)	2,39 (Poola)	0,59
Konsum	0,89*/1,19 (Holland)	8,99 (Holland)	1,89 (Holland)	0,50
Maxima	0,90 (Poola)	-	1,49*/2,20 (Poola)	0,48
Mini-Rimi	0,79*/1,49 (Holland)	11,50 (Holland)	2,59 (Poola)	0,49
Meie Toidukaubad	1,35(Holland)	-	2,79 (Holland)	0,65

*soodushind
Hinnad seisuga 15.08.2017

ŠKODA OCTAVIA ERIMUDEL STYLE

Hind alates 14 500 €

Keskmine kütusekulu 4,8 - 4,9 l / 100 km

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Varustuses: LED-päevasõidutuled, valuveljed, soojendusega esiistmed, puutetundlik raadio, Bluetooth, elektrilised soojendusega küljepeeglid, elektrilised aknatõstukid, püsikiirushoidik ja palju muud!

Kui soovite vahetada oma auto uue ŠKODA vastu, siis ei pea Te vana auto müügiga ise vaeva nägema. ŠKODA esindustest saab autot osta ka nii, et toote olemasoleva auto uue auto või liisingu sissemakseks. Vahetusautoks võib olla nii väljaostetud auto kui ka liisingu auto. **AUTOVAHETUS ŠKODA ESINDUSTES ON KIIRE JA MUGAV!**

**ŠKODA OCTAVIA
COMBI STYLE**

Hind alates 15 700 €

300 ŠKODAT
EESTI LAOS
KAMPAANIA.SKODA.EE

www.skoda.ee

Ametlikult volitatud ŠKODA edasimüüjad Eestis on:

ŠKODA Tallinn · Auto 100 Tallinn AS
Tallinn, Paldiski mnt 73 / Pirni 1, 10621
Telefon: 6808 222 · info@skoda.ee, auto@skoda.ee
www.skodatalinn.ee

ŠKODA Laagri · SKO Motors OÜ
Pärnu mnt. 543, Laagri 76404
Telefon: 6837 070 · auto.laagri@skoda.ee
www.skodalaagri.ee

ŠKODA Tartu · Aasta Auto AS
Tartu, Sepa 24 A, 51013
Telefon: 7308 000 · info@aastaauto.ee
www.aastaauto.ee

ŠKODA Kuressaare · Warma Auto OÜ
Kuressaare, Tallinna 82a, 93815
Telefon: 4530 120
info@warmaauto.ee · www.warmaauto.ee

Moller Auto Pärnu OÜ · Pärnu, Välja tn. 3, 80010
Telefon: 4476 140 · parnu@moller.ee

Moller Auto Viru OÜ · Jõhvi, Narva mnt 143, 41536
Telefon: 6808 200 · viru@moller.ee

ŠKODA Viljandi · Folk Auto OÜ
Viljandi, Tallinna 45, 71018
Telefon: 4355 340 · viljandi@moller.ee

Kuimetsa poiss Saluri maailma kolmeteistkümnes

Siim Jõgis

Kui mõni Raplamaa juurtega sportlane jõuab maailma areenil kolmeteistkümne parema sekka, tasub selle üle uhkust tunda. Eriti, kui tegemist on sedavõrd prestiižse alaga nagu kümnevõistlus.

Kaiu vallast Kuimetsast pärit kümnevõistleja Karl Robert Saluri lõpetas Londoni olümpiastaadionil toimunud maailmameistrivõistlused kolmeteistkümnendal kohal. Kümne alaga kogus ta kokku 8025 punkti, mis tähistab tema hooaja parimat tulemust. Kõigest 24-aastasena võib temalt tulevikus veel häid tulemusi oodata. Juba aastaga võrreldes on ta märgatava tõusu teinud. Eelmise aasta suveolümpial Rio de Janeiros kogus Saluri 7223 punkti ning sai sellega 23. koha.

Reedel, 11. augustil alguse saanud kümnevõistlust alustas Saluri vägagi korraliku ajaga 100 meetri jooksus. 10.55 märkis tema jaoks hooaja parimat tulemust ning kokkuvõttes oli see kolmas aeg. Kaugust hüppas ta 7.49, mis oli paremuselt kuues tulemus. Kuuli suutis Saluri tõugata 13.98 peale. Väike tagasilöök tuli kõrgushüppes, kus ta

suutis ületada 1.84, kuid 1.87 kolmel katsel enam ei alistanud. Esimese päeva lõpuks jooksis ta korraliku tulemuse 400 meetri distantsil, milleks oli 47.76. Kümnevõistlejate seas oli see kolmas tulemus.

Saluri läbis võistluste teisel päeval 110 meetrit tõkkeid 15,36-ga, heitis ketast 40.43, ületas teivashüppes täpselt 5 meetrit, viskas oda 57.12 ning sai 1500 meetri jooksus kirja aja 4.31,31. "Päev algas raskelt, sest lõin juba teisel tõkkel jala ära, mis tekitas põlves valu," sõnas Saluri ETV-le. "Mul vedas, et olin kettaheites teises grupis, sest muidu võinuks võistlus pooleli jääda. Võtsin valuvaigistit, kuid läheb aega, enne kui see mõjuma hakkab."

Eesti spordisõprade meeli hoidis ärevil teinegi kümnevõistleja Janek Õiglane, kes sai kokkuvõttes ootamatult kõrge neljanda koha, kogudes 8371 punkti. Maailmameistriks tuli 8768 punktiga prantslane Kevin Mayer.

"Olen väga rahul, sest tegin võistluse lõpuni ja ületasin 8000 punkti piiri," ütles Saluri ETV-le. "Hea meel on ka Janek Õiglase üle. Ta näitas, et suurel võistlusel võib enast ületada."

Pruus katkestas, Tarvis sai 22. koha

Siim Jõgis

Tiitlikaitsjana mägiratta Euroopa meistrivõistlustele läinud jalgrattur Peeter Pruus pidi tehnilistel põhjustel võistluse katkestama. Võistlused toimusid Slovakkias Svitis.

Pruusi Facebooki fännilehel on kirjas, et Peetril purunes võistluse käigus tagumine rehv. Esimesel katsel õnnestus CO2 ballooni saada rehv õhukupidavaks, kuid mõne kilomeetri möödudes ei aidanud enam ka vahubal-

loon. Paraku oli tehniline ala nii kaugel, et ei olnudki midagi peale hakata. Tiitlikaitsjal tuli võistlus katkestada. Sel hetkel sõitis ta juhtgrupis ning oli viiendal positsioonil. Küll aga tegi Slovakkias hea sõidu Peeter Tarvis, kes sai parima eestlasena 22. koha. Sten-Erik Ottender sai 39. koha.

Euroopa meistrivõistluste tiitli võitis Portugali rattur Tiago Ferreira, kes läbis 134 km pikkuse distantsi ajaga 5:40.13.

Foto: SIIM SOLMAN

Veenev võit pärnakate üle tõstis Raplamaa JK kuuendaks

Raplamaa JK hoog ei näi rauevat. Peale suvepuhkuselt tagasitulemist ei ole nad liigamängudes lasknud endale lüüa ühtegi väravat.

Siim Jõgis

Viimati alistati pühapäeval, 13. augustil Rapla ühisgümnaasiumi staadionil tulemusena 3:0 Pärnu JK Vaprus II. Väärt võit tõstis Raplamaa JK teise liiga lõuna/lääne piirkonna tabelis kuuteist vooru järel kuuendale kohale.

Raplamaa JK alustas kohtumist alkoosseisus Kristjan Pallav (väravavaht), Tenno Samuel, Karl Sassian, Karl Tamme, Alo Bärengub (kapten), Kaupo Kantsik, Raigo Noode, Oliver Andres, Hendrik Väli, Kristjan Nõulik ja Ken Krister Maalinn. Head mängu näitas taaskord

Raplamaa JK ääreründaja Hendrik Väli. Tema kaunis sooritus viis kodumeeskonna 17. minutil ka 1:0 juhtima. Väli murdis vasakult äärelt läbi ja mängis kaks Vapruse kaitsjat selgelt üle. Seejärel andis ta vasaku jalaga söödu värava alla, kuid enne, kui oma ründajad jaole said, lükkas vastaste väravavaht Raido Ott käega palli oma võrku.

Esimesel poolajal oligi kodumeeskond teravam. Kümme minutit enne poolajavilet said mängijad kaela ka tõelise hoovihma. Väljak muutus seetõttu libedaks ning mõnelgi korral kukkusid nad just libeduse tõttu. Teisel poolajal jätkus Raplamaa JK ülekaal. Eduseisu kasvatati veelgi, kui 66. minutil oli resultatiivne Kaupo Kantsik. Lõppskoori 3:0 vormistas Hendrik Väli teine värav 74. minutil. Raplamaa JK poolelt sekkusid teisel poolajal vahetusest Tanel Oesalg, Joel Siniallik ja Priit Põldmaa.

Kollaseid ega punaseid

kaarte kohtunikul jagada ei tulnud. Eesti jalgpalli liidu andmetel oli kohtumisel 34 pealtvaatajat.

Raplamaa JK kapten Alo Bärengub ütles, et kohtumine kujunes oodatust kergemaks. Väike vihmasadu tema sõnul mängule halvasti ei mõjunud ning pigem andis mängijatele värskendust. Bärengub lisas, et mõneti ootamatult on meeskonnal viimastes mängudes hästi läinud. Harvad pole juhud, kui treeningutel ja mängudel osaleb vähe mängijaid, kuid ikka tullakse edukalt toime. Kaitsemäng on seni kenasti toimunud ja see on ka enesekindlust kasvatanud. Kordaminekuks loeb Bärengub ka praegust kuuendat positsiooni liigatabelis.

Hooaja alguses paika pandud miinimumeesmärk jääda teise liigasse püsima on praeguse seis juures kuhjaga ületatud. "Võib-olla olime oma eesmärkide seadmisel pisut tagasihoidlikud," nentis Bärengub.

Ka Lapimaalt medaleid

Mihkel Laurist, Märjamaa spordiklubi

Kolm Masters klassi võistlejat osales Ylitornios esimestel Euroopa meistrivõistlustel klassikalises lamades surumises. Esimesena tuli võistelda allakirjutanul ja juhatada teistele teed medaliteni.

Läks hästi, sest juba teisel katsel õnnestus püstitada uus Eesti rekord 112,5 kg, mis jäigi parimaks tulemuseks ja andis selle ala superspetside järel pronksmedali.

Paari tunni pärast asusid medaleid püüdma M3 vanuseklassi mehed, kus esimesena võistlesid kergemad, siis teises grupis raskemad mehed. Esimeses grupis võistles -83 kg kehakaalus Mihkel Laas, kes püstitas samuti uue Eesti rekordi, surudes üles 130 kg kangi, kuid see andis temale siiski vaid neljanda koha. Üks osutus eespool seekord lihtsalt liigne olema, kuid selle mehe võimed on palju suuremad, kui tulemus väljendab!

Üle 120 kg kaaluvate meeste seas võitis pronksmedali tallinlane Raul Randmäe, kes surus seekord 150 kg. Reis oli pikk ja väsitav, mis kajastus kindlasti ka tulemustes, kuid 800 km valgustatud autoteid põhja, kivid, kaunid järved ja imeiline Tornio jõgi teekonna viimasel otsal saatjana, samuti uhke põhjapõder, kes meid kämpingus vastu võttis, oli elamus, mida mujalt ei leia. Lummavad mäed ja Rootsima teisepool jõge olid nii kutsuvad, et sai ka seal enne kojuõitu ära käidud.

Sellega on aasta kaugematele suurvõistlustele edukas punkt pandud ja võib keskenduda kodustele jõuproovidele koos noortega.

Järvakandi Open / Toomas Kivilo mälestusvõistlusel selgusid parimad

Vibuklubi Ilves

Järvakandis peeti augusti esimesel nädalavahetusel Baltikumi suurim rahvusvaheline vibuturniir Järvakandi Open / Toomas Kivilo mälestusvõistlus, mis toimus juba 48. korda. Võistlejaid oli kokku kaheksast riigist, üle 80 vibulaskuri. Vaatamata karmidele ilmastikuoludele olid tulemused head ja kõik võistlejad lõpetasid võistluse.

Auhindu jagati eelringide, individuaalsete, segavõistkondlike ja võistkondlike duellide eest. Lisaks toimus Kollase Laskmine, kus sportvibu ja plokkvibu auhinnaks oli uus vibuvarustuse valmistaja

Hoyt vibu, kadettide täpseimale laskurile pani auhinna välja Falco vibupood.

Laupäeval lasti eelringid, Kollase Laskmine ja võistkondlikud duellid; pühapäeval selgitati parimad võistkondlikes arvestustes ja individuaalduellides.

Laupäev oli Järvakandi Vibuklubi Ilves võistkondadele edukas. Võistkonnavõistluses saavutas Järvakandi Ilvese naiskond koosseisus Bessi Kasak, Triinu Lilienthal, Reena Pärnat esimese koha ja meeskond saavutas koosseisuga Taavi Ennemuist, Karl Kivilo, Vladas Sigauskas teise koha. Segavõistkonna olümpiaringides võitis Ilves

kaksikvõidu - esimese koha võitis Ilves I võistkond koosseisus Pärnat-Sigauskas ja teise koha Ilves II koosseisus Lilienthal-Kivilo.

Individaalses arvestuses sportvibu meeste klassis saavutas Vladas Sigauskas neljanda koha; Aivo Agu, Taavi Ennemuist ja Karl Kivilo lõpetasid võistluse 9. kohaga. Sportvibu naiste klassis lõpetas Reena Pärnat 5. kohaga, Bessi Kasak 7., Triinu Lilienthal 8. ja Anneli Preimann 9. kohaga. Plokkvibu meeste klassis saavutas Priit Viher 9. koha. Võistluse saame lugeda edukalt kordaläinuks nii korralduse kui ka tulemuste poolest.

JÄRVAKANDI VALD

Täname, et aitasite kaasa Järvakandi Open 2017 toimumisele!

Ingliste küla sai esimese aukodaniku

Laupäeval, paralleelselt Kehtna valla külade spordipäevaga, kuulutati Ingliste küla staadionil välja sealse piirkonna esimese aukodaniku tiitli saaja. Aukodanikuks sai 94-aastane Lennart Lepikult.

Mariliis Vest

Ingliste külavanem Kaisa Vahtmäe märkis, et Lepikult on küla üks vanemaid elanikke ning teda sooviti tunnustada ning talle austust avaldada veel tema eluajal. Aukirjaga tänati meest kui austatud ja tunnustatud sportlast ning elupõlist põllumeest. Ühes aukirjaga avati staadionil Lepikulti auks pink, mis paigutatakse Inglistele, mehe kodu lähedale, jõe äärde.

Lennart Lepikulti poeg Jüri

Lepikult ütles, et säärane austuse avaldamine tekitab ilusaid mõtteid ja uhke tunde, kuid paneb samas peale ka teatud kohustuse. Jüri sõnul on isa olnud Ingliste piirkonna külade ja kogukonna jaoks väga pikalt kohapeal olemas ning inimesed tunnevad teda ja peavad temast lugu. See on ka poja sõnul ilmselt põhjuseks, miks just Lennartile pink pühendati. Tipptasemel sportimise lõpetas Lennart Jüri sõnul siis, kui tema sündis. Sellegipoolest vedas ta edaspidi Ingliste piirkonna spordielu edasi. „Oma lapsepõlvest mäletan, kuidas nad käisid kolhoosi võistkonnaga külanõukogu võistlustel ja isa oli seal eestvedaja. Ja ma olin kuskil viiene, kui nad staadionit tegid korda,“ meenutab Jüri. Mehe sõnul isa palju ei räägi ning ütles tunnustuse kohta vaid järgmist: tore pink.

Raplamaa Sõnumite 30. jaanuari 2013. a numbris kirjutatakse, et Lennart Lepikulti

Lennart Lepikult omanimelisel pingil.

Foto: AARE HINDREMÄE

suuremad saavutused spordimaailmas olid järgmised: 1951. aastal tuli ta esimest korda maanoorte vabariiklikuks

meistriks 800 (1.58,2) ja 1500 m jooksus (4.00,4). 1952. aastal sai kahekordseks üleliiduliseks maanoorte meistriks. 1954

tuli Eesti meistriks Moskvast peetud 3000 m takistusjooksus (9.17). See oli kõigi aegade rekord, mis sõerajal joostud.

Vititin sai juunioride MM-il 11. koha

Raplamaa Sõnumid

Soomes Tampere lõppesid juunioride maailmameistrivõistlused maadluses. Eesti parimana sai tänavune Audentese spordigümnaasiumi vilistlane Artur Vititin (-120 kg, MK Hammerlock) kreeka-rooma maadluses 11. koha.

Kvalifikatsiooniringis võitis ta Cohlton Michael Schultzi (USA) 4:3 ja seejärel 1/8 finaalis kaotas hilisemale pronksivõitjale Amin Mohammadzaman Mirzazadehile (Iraan) 0:3. Ardo Pajur (-84 kg, MK Juhan) kaotas kvalifikatsiooniringis hilisemale hõbemedali võitjale Arman Yavar Alizadehile (Iraan) 3:12 ja lohutusringis Toni Heikki Herman Metsomäkile (Soome) seljaga. Kokkuvõttes Ardo Pajurile 18. koht. Juunioride MM-il Tampere osalesid kokku 54 riigi sportlased.

Avis Utilitas Rapla koosseis hakkab ilmet võtma

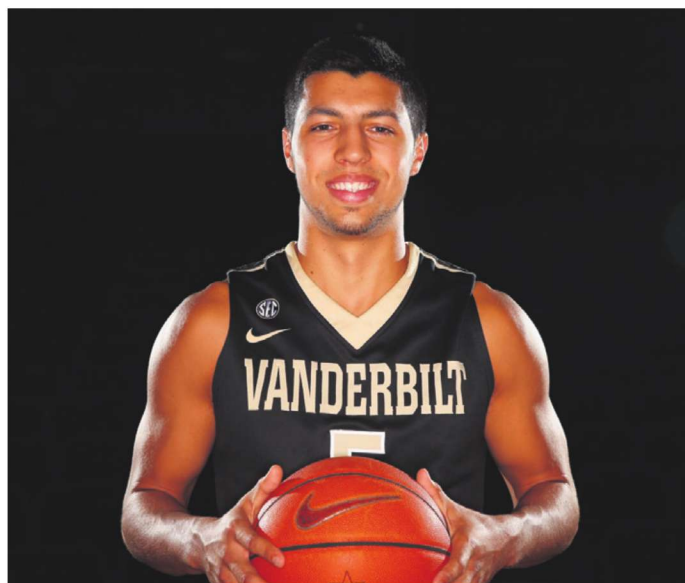
Koduse korvpalli-hooaja alguseni jääb ligikaudu poolteist kuud ning Avis Utilitas Rapla koosseis hakkab vaikselt välja kujunema.

Siim Jõgis

Suurim uudis on kindlasti see, et meeskonna juhendamist jätkab senine peatreener Aivar Kuusmaa. Kolme aastaga Raplasse kaks pronksi ja hõbeda toonud Kuusmaa jätkab peatreenerina vähemalt järgmised kaks hooaega.

Mängijatest on uutele jahimaadele siirdunud teatavasti keskmängija Thomas van der Mars ja tagamängija Martin Paasoja. Van der Mars liitus Eesti meistri BC Kalev/Cramoga ning teda võib eesoleval hooajal tõenäoliselt ka Sadolini spordihoones mängimas näha. Martin Paasoja karjäär jätkub Rumeenia kõrgliigas SCM Craiova meeskonnas, kus varem on mänginud ka Sten Sokk ja Reinart Hallik. Avis Utilitas Rapla punast särki kannavad järgmisel hooajal edasi kapten Indrek Kajupank ja Kristjan Voolaid. Viimasena selgus ka Sven Kaldre jätkamine.

Rapla korvpallikool teatas sotsiaalmeedias, et Voolaiu taastumisprotsess pärast põlvõõrikust on seni olnud edukas ja sama hästi edenedes

Nolan Cressler.

Foto: www.vucommadores.com

võib ta olla taas väljakul juba novembri lõpus. Seni kõige eksootilisem täiendus on kindlasti olnud ameerika tagamängija Nolan Cressler. 24-aastane ja 193-sentimeetri pikkune mängumees lõpetas kevadel ülikoolikarjääri tugevas Vanderbilti meeskonnas, kus ta mängis kaks hooaega ühes NCAA kõvemas, SEC konverentsis.

Aivar Kuusmaa kommenteeris uut mängumeest sotsiaalmeedia vahendusel sedasi: „Mulle jäi esimesena silma see, et ta on meeskonnamängija. Selle omaduse puudumine on tavaliselt suurim nn rookie'de (algajate mängijate – toim) puudujääk. Tegemist on füüsiliselt tugeva mängumehega, kes ei põlga ka

kaitsemängu. Me näeme, et tema roll rünnakul peaks Raplas olema selgelt suurem, kui oli ülikoolis, sest ta on väga hea söötja ja tal on väga hea viskekäsi, mis minu arvates ei saanud piisavalt kasutust (kolmepunkti visete protsent oli 43)“.

Avis Utilitas Rapla manager Jaak Karp ütles, et Cressler on mõeldud Martin Paasoja asendajaks, kuigi ta on loomupoolest teistsugune mängija. Plaani kohaselt jõuab ta Eestisse ning liitub meeskonna treeningutega septembri alguses. Eestis tuleb tal läbida ka meditsiiniline kontroll. Jaak Karp ütles, et meeskonna komplekteerimine on pooleli ning uusi liitujaid on veel oodata.

18. AUGUSTIL
KOHILA PROMENAADIL JA
RANNAVOLLEKESKUSES

..KOHILA
SUVEÖÖPIDU

17.00-22.00
AUGUSTIÕHTULAAT
* KIRBUTURG * KÄSITÖÖNURK
HOIDISTEOSA KOND ISTIKUTEALA
*VANAVARAVÄLI *MUU KAUP
20.00
SIMMAN
ANSAMBLIGA MAMA
20.00
VÕRKPALLITURNIIR
ÖÖVOLLE
23.30
TEATRIÖÖ
INDREK TAALMA MONOETENDUS
ORANŽID TROPID KÕRVAS

18.00 ESINEB: KIHNU VIRVE

PILETINFO: SIMMANI JA TEATRIÖÖ KÄEPAEL EELMÜÜGIIST OSTES KUNI 18. AUGUSTINI 10€. SOODUSPILETID PENSIONÄRIDELE JA ÕPILASTELE SIMMANI JA ETENDUS 8€. KÕHAPAEAL OSTES 12€ JA 8€. EELKOOJALISED LAPSED TASUTA. KOHILA VÕRKPALLIKLUBI KAADRI OMANIKEL EELMÜÜGIIST OSTES 9€ JA SOODUSPILET 6€. TULU LÄHEB KOHILA VÕRKPALLIKLUBI UUE HOOAJA TOETUSEKS. INFO JA PILETITE MÜÜK: KOHILAVORKPALLIKLUBI@GMAIL.COM JA FB KOHILA RANNAVOLLEKESKUS. KÄEPAELAD SAAB KÄTTE ÜRITUSE TOIMUMISE PÄEVAL ÜRITUSE VARAVAST.

Mahlateo stardikomplekt

Komplektina **30% SOODSAM**

Komplektist leiad:

- 5+5 säilituskotti, 5 l ja 3 l
- 1+1 säilituskoti karpi, 5 l ja 3 l
- 1 säilituskoti hoidik
- 1 söelaga lehter

16,90 €
23,90 €

Pakkumised kehtivad 03.08.-30.08.2017 või kuni kaupa jätkub.

MAGAZIIN
www.magaziin.ee

Tule poodi!
Viljandi mnt 72, Rapla
(Nore keskus)

E-R 9-19 • L 9-16 • P 10-15

VEIKKO TÄÄR
MARKO MÄESAAR
KATRIN KALMA
ANDRES VAGO

Näidend ja lundusond
Donald Tomberg
Lavastaja
Marko Mäesaar
Kunstnik
Marge Martin
Muusika
Andres Vago

SALADUSTE PUU

Valtu-Nurme külaplatsil
(Valtu-Nurme küla, Kehtna vald, Raplamaa)

20. augustil kell 16.00

Etendusele järgneb oma kaasavõetud toidukorviga piknik ja vabalava.
Osalustasu 2 eurot alates 3. eluaastast. Osalustasu sisaldab etendust, meisterdamist.
Üritus toimub iga ilmaga.

Korraldajad: Valtu-Nurme küla seltsing ja MTÜ Arendusselts Koduõnne
Võtte liiniks: Valtu-Nurme küla koduleht: valtu-nurme.kuulde.ee, www.valtu-nurme.kuulde.ee
ja MTÜ Arendusselts Koduõnne Facebooki lehel: Arendusselts Koduõnne Kehtna-Valtu-Nurme küla heaks
Täpsem info: Helin Link 508 8304

Töötajad: Eesti Rahvuskultuuriliikumise "Tähtsime" programmi
ja loote ja noorte kultuurisüsteemi "Mina ka"

ecoprnt
RAHVUSKULTUURI KESKUS
mina ka!

09.09.2017
MÄRJAMAA LAULUVÄLJAKUL

tre Raadio
SUVE
lõpupidu
2017

VIRUS
HELLAD VELLERD
MERLYN UUSKÜLA
KARL MADIS
RENATE

RETROAUTODE VÄLJANÄITUS • LASTELE TASUTA BATUUT • ERINEVAD ATRAKTSIOONID • AÜHINNAMÄNGUD JA VÕISTLUSED
VÄRANAD AVATAKSE 19.00 • PROGRAMMI ALGUS 19.30
PILETID EELMÜÜGIS PILETILEVI MÜÜGIKOHTADES 6. MÄRJAMAA RAHVAMAJAS
KUNI 8.09 HINNAGA 12,- // PEOPÄEVAL & KOHAPÄEVAL PILET 15,-
LISAINFO: WWW.TRE.EE • /TRERAADIO • /TREEVENTS
PLAKATID LOETUD TUNDIKOGA • POSTIPRESS.EE • POSTIPRESS

Siim!

Õnne täna teoks tegudeks,
õnne homseteks olemisteks,
õnne tuleviku toimetusteks!

Õnnitleme!
RS

MERLING

Ostame sinult
raieõiguse, lepiku,
võsa ja metsakinnistu.

info.merling@gmail.com
56 22 22 54

Memoris
matusebüroo ja krematoorium

KREMATSIOON
HAUAMATUS

24H lahkunu transport
KÕIK TEENUSED ÜLE EESTI
Info tasuta lühinumbri: 16 200
www.memoris.ee

• Ostame **METSAKINNISTUID**,
ka raiutud ja hüpoteegiga
• Ostame **PÖLLUMAAD**
Küsi hinda! Teeme pakkumise!

Lai 10, 80010 Pärnu
Tel 447 7900, 528 5263
Faks 447 7903, metsagrupp@hotmail.ee

Metsagrupp Ltd.

Raplamaa tootjate kauplus

Tallinna mnt 23
T-R kella 10-18 ja L-kella 10-14

Tel 5788 0357,
e-post: raplamaatoode@gmail.com
Koduleht: www.raplamaatoode.ee

Eelista Raplamaist!

Väärt Raplamaa toode
Made in Raplamaa

20. augustil Raplamaal
Käru paisjärve kaldal

XIII KÄRU JÄRVE PÄEV

Päev kõigile prii!

11:00 Järvesport
Paaris kanuurallid meestele, naistele, noortele, segapaaridele ja individuaalne võistlus "Järve härg" meestele. Ümber järve teatejooks täiskasvanutele (2M+2N ja lastele (2T+2P). Mudilaste ja laste veekandmise võistlused.

13:00 Kogupereetendus "Saladuste puu"
Etendus lahkusest, headusest ja koostööst. Esitab Teatribuss.

15:00 Rahvatratlõn ja laste duatlõn
Triatlõn: 100 m ujumist, 10 km rattasõitu, 3 km jooksu.
Kavas ka võistkondlik triatlõn.
Duatlõn: 2 km rattasõitu, ca 800 m jooksu.

21:00 Järvekontsert
Mari Jürjens, Mick Pedaja

Kogu päeva pakub platsil kehakõnetust Toosikannu Puhkekeskuse kõõk

Õhtu lõpetab vinget tulevärki!

Päeva korraldab Käru vallavalitsus koostöös kohalike ettevõtjatega

SIKSAK
EESTI KULTUURKAPITAL
HeliArt
OÜ AIVALUS

RAPLAMA AOMALITSUSTE ARENGUFOND
TRIPLEX
Martar
VEXON AUTO
LOOM
KANABIKU TALU
KÄRU SEPIKOJA PUHKEMAJA

Eidapere Kool võtab
alates 1. 09.2017
konkursi korras tööle
AJALOOÕPETAJA
(II-III kooliaste,
1.KLASSI ÕPETAJA,
ERIPEDAGOOGI
(0,5 ametikohta) ja
KUNSTIÕPETAJA.

Kandideerimiseks palu-
me esitada avaldus,
CV ja haridust tõendava-
te dokumentide koopiaid
hiljemalt 23. augustiks
aadressile
Tallinna mnt 23c,
Eidapere, Kehtna vald,
79003 Raplamaa
või digitaalselt allkirjasta-
tult e-aadressile eidape-
re.kool@kehtna.ee

Lisainfo tel 5615 0722
Riina Tomingas

TÖÖPAKKUMISED

Järvakandi lasteaed Pesamuna kuulutab vabadele ametikohtadele järgmised konkursid:

RÜHMAÕPETAJA (1,0 ametikoht).

Koolieelse lasteasutuse õpetaja kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus ja pedagoogilised kompetentsid.

ÕPPEALAJUHATAJA (0,5 ametikoht).

Õppealajuhataja kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus ning pedagoogilised ja juhtimiskompetentsid.

Avaldus, CV ja dokumentide koopiad saata 23. augustiks aadressil Pargi 3, Järvakandi 79101 või e-aadressil pesamuna@jarvakandi.ee

Pakun tööd

PUURIITADE LADUJATELE.

Töökoht Kärus. Tel 5373 7294

Pakume tööd

CE-kat AUTOJUHILE

Eesti-Saksa suunal ja Eesti-Läti suunal. Soovi korral võimalus töötada graafiku alusel. Tel 501 0618 ja 527 2580

Vajame Raplasse veoautode

REMONDILUKKSEPPA ja AUTOPESIJAT.

Tel 501 0618 ja 527 2580

Vajame Vana-Vigalasse põllutöö kogemusega

TRAKTORISTI-KOMBAINERIT.

Tel 501 0618 ja 527 2580

Amves OÜ otsib oma kollektiivi

AKENDE PAIGALDAJAT.

Info tel 489 7306 või info@amves.ee

Arutech Parimad Aknad OÜ

vajab akende **PAIGALDAJAT–VIIMISTLEJAT.**

Kontakt tel 5551 3058 või

tulla kohale Tallina mnt 23, Rapla

RAPLA ÜHISGÜMNAASIUM pakub tööd

TÖÖMEISTER-MAJAHOIDJALE (1,0 ametikohta).

Tööle asumine esimesel võimalusel.

Avaldus ja CV saata aadressil

parna.margit@ryg.edu.ee või

Keskkooli 2, Rapla linn.

Info telefonil 5373 6683

MEDITSIIINIÕDE ja HOOLDAJA, ootame Sind

Hageri Hooldekodu abivalmisse kollektiivi.

Tööle on võimalik asuda koheselt.

(Meditsiiniõdele pakume osalist ja hooldajale täistööaega).

Lisainformatsioon hageribyroo@gmail.com või tel 5569 5618 Mariann Saar

PPE International OÜ pakub Raplas Tallinna mnt 55 asuvas tootmises tööd

ERIMASINAOPERAATORILE.

Töö sisu: päästevestide õhupatjade sulatus ja kvaliteedikontroll.

Töö sobib meestele ja tugevatele naistele. Väljaõpe kohapeal.

Info telefonil 5850 1138 tööpäevadel kella 10-16

Nii ajaratas aastaid keeras Sinu eluteel,
neis mälestusi häid su ümber elab veel.

Sa nagu hellalt silitada tahaks neid
ja astuda veelkord neid käidud teid...

Kallis ELLEN SUSI!

Sind õnnitlevad 95. juubeli puhul

Kolm nooremat põlvkonda

TEENUS

OÜ KÜLMALINE

Soojuspumpade remont, müük ja paigaldus, kodumasinade ja sõiduki kliimaseadmete remont. Tel 5330 1720 www.kulmaline.ee

Bussiteenus 8 kuni 82 kohta. Helista tel 5330 7447, sivaauto2007@gmail.com

Raamatupidamine, aruanded. Tel 505 9669, info@holopoint.ee

KAARDID ENNUSTAVAD 24 H. Tel 900 1727, h. 1,09 €/min

Telli buss. Tel 5330 7447 antsraismaa@hotmail.ee

Ohtlike ja suurte puude langetamine. Tel 517 5783

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968 või 5340 2068

Rehvivahetus Rapla linnas Jürna tn 2. Hinnad väga soodsad. Rehvivahetuse aja saab broneerida tel 5818 8986

Katused, fassaadid ja viimistlustööd. Tel 5352 9476 e-mail: mehitus@gmail.com

Lamekatuste ehitus rullmaterjaliga (garaaž, suvila, eramaja, korterelamu). Tel 5629 8738 info@palmergrupp.ee

Vannitubade renoveerimine, plaatimine, saunade ehitus. Tel 5341 9932

Korstnapühkija tööd. Küttesüsteemi ülevaatus ja remont. Töödele garantii ja akt. Info tel 5645 0529

Rendin korvtõstukit. Tel 526 6518

Alumiiniumkatuseredelite valmistamine. Tel 515 9155

OSTETAKSE

Vanametalli kokkuost Raplas Jürna 2. E-R 9-17, L 10-14. Tel 5818 8986 www.rauaspets.ee

Vanametalli kokkuost Agrovaru territooriumil E-R 9-17, L 9-14. Tel 505 8637, www.feralmet.ee

metsakinnistuid ja kasvavat metsa. Tel 502 4895; info@pajakapuit.ee

OÜ ETEST PR ostab põllu- ja metsamaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

vanu jalg- ja mootorrattaid, võrre ning nende varuosi. Võivad olla ka mittekomplektsed. Samuti pakuvad huvi erinevad vanaaegsed esemed. Tel 508 6947

MÜÜAKSE

Kanarbiku talu müüb korralikku toorest ja kuiva lepa-, kasepuud ning sangleppa 30, 33, 38, 50, 60, 70 cm (ka võrgus). Vedu al 5 rm. Tel 5373 7294

Rapla Kütteäris puidu- ja turbabriketti, pelleteid, kaminapuid kotis. Vedu tasuta. Tel 5563 6856

Toores lehtpuu, hind al 30 €, metsakuiv okaspuu al 35 €. Laotud puude tarne 10 ja 15 rm autoga, transport hinnas. Tel 502 4895

Lõhutud ja saetud lepa küttepuid nii lahtiselt kui võrkkotis. Müüme ka puitbriketti. Vedu. Tel 516 6305

kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid, pelleteid ning puidu- ja turbabriketti alusel. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503

kuivi küttepuid lahtiselt ja võrgus. Tel 503 6941

tooreid halupuid 30-60 cm (lepp, must lepp, kask, saar) koos veoga. Tel 517 5783

ehituslikku saematerjali, servamata lauda, lepalauda, terrassi-, voodri- ja põrandalauda. Pikkused 3 - 6 m. Laudade värvimine. Vedu tasuta. Tel 528 2268

saunaahjusid, kaminaid, pliite. Soodsalt. Tel 505 4355

soodsa hinnaga talusealiha. Vajadusel tükeldame. Info tel 505 9151, 5354 3002

suitsuvorsti ja maasinki väikehulgi, kohaletoomisega. Info tel 5196 2628 või 5351 7414

Tapamaja müüb emise lihakehasid kohaletoomisega. Info tel 5351 7414

2-toal korter Raplas Ööbiku 1 koos garaažiga. Tel 521 0903

Lüpsikarja täienduseks müüa kaks 14-kuu vanust lehmikmullikat. Tel 5636 9430

uus kolmerattaline tagakorviga jalgratas "Kopex". Hind 250 €. Tel 517 4866

1-toaline ahiküttega korter. Müügiga kiire. Tel 514 9797

SOOVIN ÜÜRIDA

Raplasse 1-2 toalise korteri. Tel 524 7808, peale 17

MITMESUGUST

Hispaania keel. Kutsume Teid hispaania keele kursustele esmaspäeviti Loomeruumis (Tallinna mnt 5, Rapla). Info ja registreerimine a.s.wesman@gmail.com

ANNAN ÜÜRILE

3- toalise korteri (70,4 m²) Alus, Pargi 1 majas alates 1. oktoobrist. Info tel 507 7034

1- toalise korteri Rapla linnas. Info tel 514 2920

Kallis Inge perega!
Südamlik kaastunne armsa isa

VELLO PÄRDI

kaotuse puhul.

Töökaaslased
Hilleberg Eesti OÜ-st

Avaldame kaastunnet Ave ja Siim Assavile peredele isa

AIN ASSAVI

surma puhul.

Mihkel L. ja Mihkel S. peredega

Mälestame

ROBERT ANJAT

ning avaldame kaastunnet omastele.

Majarahvas

*Igäihel oma tee ja saatus,
igäihel meist on oma hing.
Igäihel meist kord saabub viimne vaatus -
kõlab kell, pilk tagasi
ja sulgub eluring...*

VELLO PÄRT

On lahkunud üks meie hulgast.
Sügav kaastunne omastele.

Kaaslased Siberi päevilt

Arca Nova Majatehas avaldab kaastunnet Jaanus Loigomile

ISA

kaotuse puhul.

Mälestame endist Vigala metaskonna tublit töötajat

MATI UDAMIT

ja avaldame kaastunnet lähedastele!

Endised töökaaslased metaskonna päevilt Lehte ja Kaljo

Avaldame sügavat kaastunnet Maimule lähedastega armsa abikaasa, isa ja vanaisa

MATI UDAMI

kaotuse puhul.

Vana-Vigala
Tehnika-ja Teeninduskool

KINO
MÄRJAMAA HELK „Tume torn“ (USA) 16. august kl 17, 21.10 „Plahvatuslik blond“ (USA, alla 14aastastele keelatud) 16. august kl 19 23. august kl 19 „Perekonnapea“ (USA) 17. august kl 17 „Annabelle: Loomine“ (USA, alla 14aastastele keelatud) 17. august kl 19, 21 „Emoji film“ (USA, 3D joonisfilm, eesti keeles) 18. august kl 15, 17 20. august kl 15.30, 17.20 22. august kl 15, 17 „Emmede vaba öhtu“ (USA, alla 12aastastele keelatud) 18. august kl 19, 21 22. august kl 19, 21 „Palgamõrvari ihukaitsja“ (USA, alla 14aastastele keelatud) 20. august kl 19.15, 21.15 23. august kl 17, 21.10
KONTSERT
Promenaadikontsert: Jarek Kasar, Inga ja Toomas Lunge Rapla kiriku park, 18. august kl 20
Augusti rock Kohila gümnaasiumi sisehoov, 19. august kl 15
XII Kärü järve päev: Mari Jürjensi ja Mikk Pedaja kontsert. Kärü, 20. august kl 21
Jaan Sööt. Palamulla küün, 20. august kell17
KOOLITUS
IIDA Suvekooli kursus: kangakudumise tehnoloogiad Velise, 17.-20. august
Väestavad trummihelid Loomeruum (Rapla, Tallinna mnt 5), 22. august kl 17
TEATER
Suvelavastus“...ja peaksin sada surma ma...” Hageri vennastekoguduse palvemaja, etendused kuni 19. augustini algusega kl 21
“Südamesalu salavägi” Kuusiku Altveski, 18. august kl 19
“Oranzid tropid kõrvas”. Indrek Taalmaa monoetendus Kohila rannavollekeskus, 18. august kl 23.30
Kogupereetendus“Saladuste puu”. Teatribuss

Kärü, 20. august kl 13 Valtu-Nurme külaplats, 20. august kl 16
MUUSEUM
JÄRVAKANDI KLAASIMUUSEUM Näitus “Tarbeklaasi kunstniku Pilvi Ojamaa klaastooteid aastaist 1965-1992” Püsiväljapanek “136 aastat Järvakandi klaasitööstust” “Tindipotid ja -pudelid Järvakandi klaasimuuseumi kogudest” Muuseum avatud K, N, R kl 11-18, L 11-15, tel 518 2610 ja 5390 4677
MAHTRA TALURAHVAMUUSEUM “Kui Nuustakul käidud... Turismikajastused Mahtra muuseumi kogudes” (kuni 26. august) Püsinäitus “Eesti talupoja elu 19. sajandil ja Mahtra sõda” Muuseum avatud T-L kl 11-16
SILLAOTSA TALUMUUSEUM Näitus “Sammudes Eesti Vabariiki” “Velise vallavalitsuse tegemised aastatel 1918-1944 Rahvusarhiivi materjalide põhjal” Püsinäitus “Märjamaa ja Vigala kihelkonna inimeste ning aja lugu” Avatud E-P kl 10-17
HAGERI MUUSEUM Näitus “Rahamaaailm” Püsinäitused “Maa-apteek”, “Kihelkonnakeskus Hageri” (fotonäitus) Avatud T, K, N kl 11-16, tel 5648 3828 või e-post virve.õunapuu@kohila.ee
MITMESUGUST
“Suveraamat 2017” 1.-9. klasside õpilastele Rapla maakonna raamatukogud, kuni 31. august
Ajurveeda öhtu Angala Väekoda (Rapla, Tallinna mnt 42), 17. august kl 18
Augustiõhtulaat Kohila promenaad, 18. august kl 17 Simman Kohila rannavollekeskus, 18. august kl 20
Rännak harmooniasse läbi meeste ja naiste väeringide Mõisamaa ökokeskus, 18. august algusega kl 17 - 20. august
Kuusiku mõisa esmamainimise 550. aastapäeva piknik-konverents Kuusiku, 19. august algusega kl 10
Kodukandipäev Kaerepere 605 Kaerepere, 19. august kl 10
Vigala hariduselu 330. aastapäeva tähistamine Vigala vald, 19. august algusega kl 11

Kapa männik loeb Kohila, Kapa männik, 19. august kl 11 Vigala valla suvepidu Vana-Vigala laululava, 19. august kl 19
Märjamaa laot Märjamaa lauluväljak, 20. august kl 8
Laste seikluspäev Märjamaa, 20. august kl 11-16
Rõa küla muru- ja sportmängud Rapla vald, Rõa külaplats, 20. august kl 12
Jõeäärne perepäev Kohila avalik ujumiskoht, 20. august kl 11
Kohila hoovide päev Kohila, 20. august kl 11

NÄITUS
Eesti Instituudi rändnäitus „Eesti aabitsa lugu“ Eve Vetemaa nahkehistöö Kehtna raamatukogu
Kai Tiisläri fotonäitus “Killukesi Ungarist” Marianne Oklejaki illustratsioonide näitus “Paberi ja kääridega tehtud imed” (lasteosakonnas) Kõitekunstinäitus “Eduard Wiiralt. Piibliillustratsioonid” Kohila raamatukogu
Sirje Horma mälestusnäitus Kohila Tornigalerii (Viljandi mnt 1), avatud kiriku lahtioleku aegadel või leppida kokku tel 5623 0741
Maalinäitus “Eesti pühapaigad soome-ugri kunstnike pilgu läbi” (kuni 16. august) Maria Eliisa näitus (lastekogus) Märjamaa valla raamatukogu

Iivi Saarelaane lapitekkide näitus Märjamaa rahvamaja Ly galerii
Ühe hetkega maalin maailma: Heigo Zimmeri maastikufotonäitus (saalis) Helle Kruusi ja Anu Riisenbergi keraamika (vitriinis) “Suveaknad” - Tarvo Aro Meti vitraažid (lugemissaalis) Rapla keskraamatukogu
Sandra Mägi “Ukraina emotsioon” Rapla, Pargi resto
EV 100: Ehalill Halliste vaibanäitus “Pae peal” Rapla riigimaja fuajee

SPORT
Naiste Rahvaliiga I alagrupi kohtumine jalgpallis: Raplamaa Rahvanaiskond vs FC ERR Rapla ühiskümnaasiumi staadion,

16. august kl 19.30 Tüdrukute U15 kohtumine jalgpallis Kohila Püsisvus vs Pärnu JK Kohila staadion, 17. august kl 17
U16 II liiga kohtumine jalgpallis: Raplamaa JK vs Tallinna FC Flora Rapla ühiskümnaasiumi staadion, 18. august kl 18
Öövolle Kohila rannavollekeskus, 18. august kl 20
Maakonna MV jahilaskmises: vintraudsed ja sileraudsed jahirelvad Valtu JNS lasketiir, 19. august kl 9

H. Puki mälestusvõistlus tuletõrjespordis Kaiu, 19. august
Igaühe seitsmევოistlus Rabivere mõisa park, 19. august kl 15
XII Kärü järve päev Kärü, 20. august kl 11 (järvesport), kl 15 (rahvatratlon ja laste duatlon)
KoMo V etapp ja maakonna MV maastikuratta MTB sprindis Kuimetsa krossirada, 20. august kl 12
II liiga lõuna/lääne piirkonna kohtumine jalgpallis: Raplamaa JK vs FC Kuressaare II Rapla ühiskümnaasiumi staadion, 20. august kl 14

III liiga lääne piirkonna kohtumine jalgpallis: FC Lelle vs JK Kernu Kadakas Lelle staadion, 20. august kl 14
U17 eliitliiga II liiga kohtumine jalgpallis: U-17 Raplamaa JK vs Eesti U15 II Rapla ühiskümnaasiumi staadion, 22. august kl 17

RMK EOP Rapla/Järvamaa orienteerumispäevak Raikküla, 22. august, start kl 17-19
Kohila pikamaajooksude sarja VIII jooks, tunnijooks Kohila staadion, 23. august kl 19

KIRIKUTEATED
EELK RAPLA MAARJA-MAGDALEENA KIRIK Ristimispüha jumalateenistus 20. august kl 12 Muusikapooltund - orel ja sopran 23. august kl 20
EELK JÄRVAKANDI PAULUSE KIRIK Pauluse kiriku 21. aastapäeva jumalateenistus. Jutlustab Elva koguduse õpetaja Vallo Ehasalu, laulavad koguduse ansambel ja Valga praostkonna muusikud 20. august kl 15

Ootame teateid sündmuste kohta iga nädala reedeks meiliaadressil kuulutused@sonumid.ee. Tel 489 2130. Järgmine "KUHU MINNA" ilmub 23. augusti lehes.

Laste mitmევოistlus tuleb taas

Mariliis Vest

26. augustil on Rapla Vesiroosi gümnaasiumi staadionile oodatud kõik lapsed, nende sõbrad, sugulased ja tuttavad, et üheskoos osa saada lõbusast laste mitmევოistlusest.

Üheksandat korda toimuval sportlikul üritusel on kokku kümme võistlusala, mis on jaotatud vanuse järgi. Mida vanem oled, seda rohkem alasid tuleb läbida. Kõige noorem vanuseklass on MINI ehk

lapsed, kes juba käivad ning kes palli käes hoida jõuavad. Koos 3-aastastega võistlevad MINId sprindis, kaugushüppes ja palliviskes. Vanuse kasvades kasvab ka võistlusalade arv. Nii võtavad näiteks

10-aastased mõõtu sprindis, kaugushüppes, palliviskes, jalgpallis, topispallijännis, 400 m jooksus, korvpallis, võrkpallis, kastironimises ja jalgrattasõidus. Üritus on kõikidele osalejatele ja pealtvaatajatele tasuta, seega tasub oma võsukestele kindlasti kaasa elama minna. Oluline on aga teada, et nii nooremate kui ka vanemate klasside võistlejate puhul peab laps alad iseseisvalt läbima. Ergutamine, juhendamine ja

noorematega kaasa jooksmine on loomulikult lubatud, kuid seda tingimusel, et lapse ja lapsevanema vahel puudub füüsiline side. Vahendiga alal peab laps ise hakkama saama. 3-6-aastastele algab võistlus kell 10 ning 7-10 vanuseklassi omadele kell 13.30. Registreerimine on mõlemal juhul 30 minutit enne võistluse algust kohapeal. Eelregistreerida saab võistluse kodulehel lastemv.ato.ee ning kõigi eelre-

gistreerunute vahel loositakse välja auhind. Laste tulemused arvestatakse võistlusel ümber punktideks, mille alusel selgitatakse välja iga vanusegrupi paremusjärjestus. Poisid ja tüdrukud võistleavad eraldi arvestuses ning igale osavõtjale antakse tunnistus, kus kirjas tulemused, ja medal. Halva ilma korral toimub võistlus Sadolini spordihoones, kus saab võistelda sisejalanõudega, sokkides või paljajalu.

Sportimise kõrval aitavad päeva lõbusana hoida sportlik Jänes, Piilupardi Mängutuba ja Batuudijussi batuudid. Laste mitmევოistlust aitavad korraldada Raplamaa Jalgpallikool, Rapla Korvpallikool, Raplamaa Jalgrattaklubi KoMo, Rapla X-perience Team ja ATO Spordiklubi noored. Lisainfot saab lastemv.ato.ee kodulehelt ning Facebookist „9. laste mitmევოistlus“ lehelt.

NELJAPÄEV 17.08	REEDE 18.08	LAUPÄEV 19.08	PÜHAPÄEV 20.08	ESMASPÄEV 21.08	TEISIPÄEV 22.08	KOLMAPÄEV 23.08
ETV 07.35 Aia elu. Toompihlaka istutamine 07.40 Osoon (ETV 2016) 08.10 Maahommik (ETV 2016) 08.55 Armastus Berliinis 09.45 Eesti mäng 10.20 Hommik Anuga (2016) 11.35 Hajameelselt abielus 11.55 Reisile minuga. Istanbuli legendid 12.20 Osoon (2016)* 12.50 Kapital (2016) 13.20 Elu lugu. Väino Uibo 13.35 Meie inimesed. Marko 14.00 Prillitoos 14.55 Paksem kui vesi 16.20 Pealtnägija* 17.10 Önne 13 17.40 Armastus Berliinis 18.30 Aktuaalne kaamera 18.45 Pehmed ja karvased 19.05 LIVEstonia 19.35 Hajameelselt abielus 20.00 Arktikast Antarktikasse 20.30 Riigimehed 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.25 Sport 21.35 Eesti mäng 22.05 Koduigatsus 22.50 Keelatud – Ruja 23.45 Üks koorilaul 23.50 Pehmed ja karvased 00.12 ERR.ee uudised	07.35 Aia elu 07.40 Osoon 08.10 Maahommik 08.55 Armastus Berliinis 09.45 Eesti mäng 10.20 Hommik Anuga 11.30 Hajameelselt abielus 12.00 Reisile minuga. Rio de Janeiro 12.25 Osoon 12.55 Kapital (2016) 13.25 Elu lugu. Sven Grünberg 13.40 Meie inimesed. Eve ja Mirja 14.05 Lauluga maale 6. Tõstamaa* 15.05 Keelatud - Ruja* 16.00 Üks koorilaul 16.05 Järvelinn Viljandi (1983) 16.25 Nota bene! Teatriluulud 17.10 Önne 13 17.40 Armastus Berliinis 18.30 Aktuaalne kaamera 18.45 Pehmed ja karvased (Eesti 2004) 19.05 ETV Huu-mori kuld 19.30 Minu pere. Tiliseb-tiliseb 20.00 Täna õhtul... Vello Orumets 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.25 Sport 21.35 Kaardimaja 22.35 Mf Seneca päev 00.15 Pehmed ja karvased 00.38 ERR.ee uudised	07.30 Muumide maailm 07.40 Meistrimehed Pat ja Mat 07.50 Loomaaia tee 64 08.00 Väike prints 08.25 Beni ja Holly väike kuningriik 08.35 Kasperi ja Emma lood 08.50 Minu lemmikloom 09.00 Üks koorilaul. Homme 09.05 Önne 13 10.05 Arktikast Antarktikasse 10.35 Iseolemine 11.05 Edekabel 2014 11.30 Eesti lood. Seto saadik 12.05 Doksari Meie maailm. Läbilõikamine 12.55 Viimane tango Halifaxis 13.50 Inspektor Morse. Vabamüür-laste mõistatused 15.35 Pealtnägija 16.25 Nota bene! Teatriluulud 17.05 Dokfilm Baskin 18.00 Riigimehed 18.30 AK 18.40 Pulmamängud 19.30 Eesti lipp ümber Islandi 20.00 Lauluga maale 21.00 AK. Ilm 21.20 Sport. Sport 21.35 Durrellid 22.25 Inspektor George Gently. Gently autunne 23.55 Langus 00.55 ERR.ee uudised	07.30 Animasarjad 07.50 Kati ja Mimmu 08.00 Piip ja Tuut hoiavad Eesti lippu kõrge 08.05 Animasarjad 08.40 Peeter Paani uued seiklused 09.00 Mina ka. Eesti 09.05 Önne 13 10.05 Lauluga maale. Viljandimaa* 11.05 Kus-tas Kikerpuu ja Uno Naissoo 11.35 Eesti lipp ümber Islandi 12.05 Elu lugu. Pulmamängud 12.55 Unistuste aiad 13.40 Dokfilm Balti passioon 14.40 25 aastat Eesti iseseisvuse taastamisest. Pidulik kontsert. Ei ole üksi ükski maa 15.50 Mf Viimne reliikvia 17.20 Dokfilm Põhiseaduse sünd 18.30 Aktuaalne kaamera 18.40 Eesti Vabariigi presidendit vastu-võtt Kadrioru lossi roosi-aias 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.25 Sport. Sport 21.35 Hetk ajaloos. Anvelti triumf 21.40 Kodumaa karjed 23.05 Kolm päeva augustis 23.25 Langus 00.29 ERR.ee uudised	07.35 Aia elu. Vääntaimede sidumine 07.40 Osoon 08.10 Maahommik 08.55 Armastus Berliinis 09.45 Riigimehed 10.15 Hommik Anuga 11.30 Kolm päeva augustis 11.55 Eesti mustrid. Maamustrid 12.00 Reisile minuga. Brasiilia, Buzios 12.20 Osoon 12.50 Kapital 13.20 Elu lugu. Urve Tauts 13.35 Meie inimesed. Laur ja Raul 14.00 Prillitoos 14.55 Meie maailm. Läbilõikamine 15.50 LIVEstonia 16.15 Unistuste aiad 17.10 Önne 13 17.40 Armastus Berliinis. Kontsert 18.30 AK 18.45 Pehmed ja karvased 19.00 Eesti lood. Seto saadik 19.35 Hajameelselt abielus 20.00 Dokfilm Malala: tüdruk paradisiist 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.25 Sport 21.35 Eesti mäng 22.05 Koduigatsus 22.50 Kaardimaja 23.45 Pehmed ja karvased 00.06 ERR.ee uudised	07.35 Aia elu. Bataadi kasvatamine 07.40 Osoon 08.10 Maahommik 08.55 Armastus Berliinis 09.45 Eesti mäng 10.15 Hommik Anuga 11.30 Hajameelselt abielus 11.55 Reisile minuga. Tuneesia põh-jaosa linnad 12.20 Osoon (ETV 2016)* 12.50 Kapital (ETV 2016) 13.20 Elu lugu. Raine Karp 13.30 Hetk ajaloos. Anvelti triumf* 13.35 Meie inimesed. Külliki 14.00 Prillitoos 14.55 Inspektor Morse. Vabamüür-laste mõistatused 16.40 Ärimed. Jalavarjud Eestist 17.10 Önne 13 17.40 Armastus Berliinis 18.30 AK 18.45 Pehmed ja karvased 19.05 Püramiidi tipus 19.35 Hajameelselt abielus 20.05 Dokf Unditund 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.25 Sport 21.35 Eesti mäng 22.05 Koduigatsus 22.50 Viimane tango Halifaxis 23.40 Pehmed ja karvased 00.02 ERR.ee uudised	07.35 Aia elu. Taimede sügis-väetamine 07.40 Osoon (ETV 2016) 08.10 Maahommik (ETV 2016) 08.55 Armastus Berliinis 09.45 Eesti mäng 10.15 Hommik Anuga (2016) 11.30 Hajameelselt abielus 11.55 Reisile minuga. Kartaago 12.20 Osoon (2016)* 12.50 Kapital 13.20 Elu lugu. Uno Aava 13.30 Meie inimesed. Triinu 13.55 Prillitoos (2016) 14.50 Mängufilm Seneca päev 16.35 Eesti lood. Seto saadik 17.10 Önne 13 17.40 Armastus Berliinis 18.30 Aktuaalne kaamera 18.45 Dokf Balti vabaduse tee 19.35 Hajameelselt abielus 20.00 Iseolemine 20.30 Eesti peaingli jälgedes 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.25 Sport 21.35 Eesti mäng 22.05 Koduigatsus 22.45 Ajavaod. Jalavarjud Eestist 23.15 Minu pere 23.45 Pehmed ja karvased 00.07 ERR.ee uudised

ETV 2

07.00 Animasarjad 07.50 Maša ja karu 08.00 Rüütel Rooste 08.10 Tugitoolisport 08.20 Peeter Pikk-kõrv 08.30 Lola Pikk-kõrv 08.35 Peeter Paani uued seiklused 09.00 Põrsas Peppa 09.05 Tantsuakadeemia 09.30 Rakett 69 10.00 Koduigatsus 10.45 Kõva ketas 11.20 ERR.ee uudised 16.00 Lastetuba 16.15 Muumide maailm 16.25 Suur pahandus 16.50 Hiir Hops 17.00 Karusmarjad metsikus looduses 17.25 Rüütel Rooste 17.35 Oktonaudid 17.45 Priit ja Prääks 18.00 Peeter Paani uued seiklused 18.25 Mis? Miks? Kuidas? 18.30 Peeter Pikk-kõrv 18.45 Väike prints 19.05 Loomaaia tee 64 19.20 AK (viipekeeles) 20.30 Rakett 69 20.00 AegRuum 20.50 All-veelennud 21.00 4x4 21.30 Võõramaalane 22.25 Ema 23.55 4x4 00.20 Anna Levandi 00.57 ERR.ee uudised	07.00 Animasarjad 08.20 Peeter Pikk-kõrv 08.35 Lola Pikk-kõrv 08.40 Peeter Paani uued seiklused 09.05 Tantsuakadeemia 09.30 Rakett 69 10.00 Koduigatsus 10.45 Torupilli Jussi Trio ja Schönbergi kvartett 11.23 ERR.ee uudised 16.00 Lastetekraan 16.10 Muumide maailm 16.20 Hiir Hops 16.30 Meistrimehed Pat ja Mat 16.40 Koolitants 2017 17.25 Mina ja Miia 17.50 Minu lemmikloom 18.00 Peeter Paani uued seiklused 18.20 Kriksatrullid 18.25 Kasperi ja Emma lood 18.45 Väike prints 19.05 Loomaaia tee 64 19.20 AK (viipekeeles) 19.25 Jalgpalli Premium liiga. Tallinna FC Flora - Paide Linnameeskond 21.30 Eesti lipp ümber Kuuba 22.00 Raamatupood 22.25 Mustad lesed 23.20 Eesti TOP 7 00.00 Võõramaalane 00.59 ERR.ee uudised	09.00 Kolmik teemandijahil 09.25 Mis? Miks? Kuidas? Mis on meeled? 09.30 Mina ja Miia. Vikeraareallikas 09.55 Kardemoni linna rahvas ja röövlid 11.00 Inglise kool Hiina moodi 12.00 Lennud. Viljandi Kultuuriakadeemia teatrikusteti 11. lend 13.00 BFM esitleb MTA 13.05 Piik 13.30 Vande-nõu 13.35 Ohverdus 14.00 Kommentaare Eesti filmile. Metskapten 14.15 Metskapten 15.30 Eesti lood. Stromka 16.00 ETV live. Ewert and The Two Dragons 17.00 Operaator Kõps kiviirigis 17.20 Naabrid 17.30 Hanni ja Nanni 1. film 18.55 Suvelõpp Viljandis 19.20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles) 19.30 Indiaanifilm Severino 20.50 Raamatupood 21.15 AegRuum Uute sihtide poole 22.10 Plekktrumm. Tõnu Viik 22.55 Ema 00.28 ERR.ee uudised	09.00 Hanni ja Nanni 1. film 10.25 Põrsas Peppa 10.30 Piip ja Tuut hoiavad Eesti lip-pu kõrge. Taasiseseisvumis-päev 10.35 Suvelõpp Viljandis 11.00 Teaduspalavik. Tervislik teadus 11.35 dokkaader Opti-mistid 12.30 Ultra Vennika-sed 13.00 Autoralli MM (WRC 2017). Saksamaa ralli 14.35 Ööülikooli rännakud. Peeter Laurits, Karina Laurits, Joosep Matjus. Matsalu 15.35 Ees-ti loodus. Alam-Pedja 16.15 Plekktrumm. Tõnu Viik 17.00 Kolmik teemandijahil 17.30 Üle linna Vinski 18.55 Peeter Paani uued seiklused 19.20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles) 19.30 Teemaõhtu. Katrin Karisma 70. 350 korda sündinud 20.10 Täheleav. Katrin Karisma 21.25 Krahv Luxemburg 23.25 See maailm, see armas-tus. Katrin Karisma 00.10 Eesti TOP 7* 00.53 ERR.ee uudised	07.00 Animasarjad 08.35 Suur pahandus 09.05 Tantsuakadeemia 09.30 Rakett 69 10.00 Mustad lesed 10.55 ETV live. Vägilased 11.55 Autoralli MM (WRC 2017). Saksamaa ralli 13.25 ERR.ee uudised 16.00 Lastetuba 16.15 Animasarjad 17.35 Vahva Roosi 17.50 Džungliässad 18.00 Lassie 18.25 Tugitoolisport 18.30 Beni ja Holly väike kuningriik 18.40 Tuutu ja Potsu 18.55 Põrsas Peppa 19.00 Kosmoselendurid 19.10 Mis? Miks? Kuidas? 19.20 AK (viipekeeles) 19.30 Rakett 69 20.00 Ruhnru karu Vene vetes 20.30 Teaduspalavik 21.00 4x4 21.30 Minu laulu- ja tantsupidu 22.15 BFM esitleb. Üürike ilu 22.25 BFM esitleb. Lowlifer 22.50 Näljana-dal 23.10 Liblikas purgis 23.30 4x4 23.55 Reisikaaslane. Mart Sander 00.25 Marten Kuningas 00.39 ERR.ee uudised	07.00 Animasarjad 08.55 Tugitoolisport 09.05 Tantsuakadeemia 09.30 Rakett 69 10.00 Koduigatsus 10.45 Untsakad 11.45 ERR.ee uudised 16.00 Lastetuba 16.15 Muumide maailm 16.25 Kiisud, edasi! 16.30 Oktonaudid 16.40 Džungliraamat 16.55 Hiir Hops 17.00 Karusmarjad metsikus looduses 17.25 Kati ja Mimmu 17.35 Vahva Roosi 17.50 Džungliässad 18.00 Lassie 18.25 Milly murrab pead 18.30 Beni ja Holly väike kuningriik 18.40 Tuutu ja Potsu 18.55 Põrsas Peppa 19.00 Kosmoselendurid 19.10 Mis? Miks? Kuidas? 19.20 AK (viipekeeles) 19.30 Rakett 69 20.00 Inglise kool Hiina moodi 20.55 Hetk ajaloos 21.00 4x4 21.30 Heureka 22.00 dok. Oodates augustit 22.50 Eesti lipp ümber Kuuba 23.20 4x4 21.30 Jaan Kaplinski 00.24 ERR.ee uudised	07.00 Animasarjad 08.15 Beni ja Holly väike kuningriik 08.30 Põrsas Peppa 08.35 Lassie 08.55 Milly murrab pead 09.05 Tantsuakadeemia 09.30 Rakett 69 10.00 Koduigatsus 10.45 Gunnar Grapsi Grupp 11.20 ERR.ee uudised 16.00 Lastetuba 16.15 Muumide maailm 16.25 Põrsas Peppa 16.30 Nöbiniina 17.00 Karusmarjad metsikus looduses 17.20 Rüütel Rooste 17.35 Pipi Pikksukk 18.00 Peeter Paani uued seiklused 18.25 Tugitoolisport 18.30 Peeter Pikk-kõrv 18.45 Maša ja karu 18.50 Põrsas Peppa 18.55 Kosmoselendurid 19.05 Oktonaudid 19.20 AK (viipek) 19.30 Rakett 69 20.00 Ööülikooli rännakud 21.00 4x4 21.30 Gerassimovi naised 22.00 Igihaljas vaatemäng 22.55 Ila Ever 23.20 4x4 00.05 Eduard Toman 00.42 ERR.ee uudised
---	--	--	---	---	--	--

KANAL 2

06.10 Meie Charly 07.00 Mr Bean 07.25 Oota sa! 07.35 Pöörased jäneseid 08.00 Suvereporter 09.00 Purunenud elud 11.00 Kodus ja võõrsil 11.30 Armastuse maitse 12.30 Suur lotokolmapäev - Rooside sõda 13.30 Eesti kõige-kõige 14.00 Meie Charly. 15.00 Küladetektiivid. Kohutav kahtlus 16.00 Tüdruk nimega Elif 17.00 Armastuse maitse 18.00 Purunenud elud 20.00 Suvereporter 21.00 Heeringas Veenuse öäl 21.30 Naabriplika 22.30 Viimane võmm 23.30 Kõök 00.00 Takso 00.30 Päräpõrgu perekond 01.00 Kliendinimekirj. 01.45 Viimane võmm. Tuli ja leek 02.35 Suvereporter 03.20 Saage tuttavaks 03.45 Guinness World Records 04.30 Pöörased üheksakümnendad 04.55 Heeringas Veenuse öäl* 05.20 Eesti kõige-kõige 05.45 Kõök	06.10 Meie Charly. See saab olla ainult Charly 07.00 Mr Bean 07.25 Oota sa! 07.35 Pöörased jäneseid 08.00 Suvereporter 09.00 Purunenud elud 11.00 Kodus ja võõrsil 11.30 Armastuse maitse 12.30 Naabriplika. Kool ja koolitus 13.30 Eesti kõige-kõige 14.00 Meie Charly. Suurpuhastus 15.00 Küladetektiivid. Muusika on mõrv 16.00 Tüdruk nimega Elif 17.00 Armastuse maitse 18.00 Purunenud elud 20.00 Suvereporter 21.00 Väikesed hiiglased 23.10 Mf Augustikuu. Peredraama, mis jutustab nukra, kuid samas humoorika ja liigutava loo Westoni perekonna naistest 01.35 Mf Neljad jõulud 03.05 Päräpõrgu perekond. 03.30 Suvereporter 04.25 Guinness World Records - metsikud rekordid 05.15 Pöörased üheksakümnendad 05.45 Takso	06.10 Trinny ja Susannah Taanis 07.00 Naabriplika. Kool ja koolitus 07.50 Oota sa! 08.00 Top Shop 08.15 Tomi ja Jerry seiklused 09.05 Parim enne. Kummimees 10.00 Merevaade 10.30 Aedniku aabits. Külaltame vimkadega aeda 11.00 Kodutunne 13.00 C-Komando 13.30 Eesti kõige-kõige 14.00 Meie Charly. Suurpuhastus 15.00 Pilvede all 17.00 Rosamunde Pilcher. Valge tuvi saladus 19.00 Roaldi nädal. Vabatahtlikud päästjad 20.00 Suvereporter+ 20.35 Kaks kanget Indias 21.35 Sajandi valitsejanna 23.30 Grantchester. Lõrri läinud sõprus Geordiega rõhub Sidneyt. Leonard leiab tõendeid, et vikaar on noorte tüdrukute sariahistaja. 00.30 Mf Külmlinn 02.40 Mf Augustikuu 04.40 Mf Neljad jõulud	06.05 Suvereporter+ 06.35 Kaks kanget Indias 07.20 Väikesed hiiglased 09.30 Heeringas Veenuse öäl 10.30 Meie Bullerby 11.00 Nädalalõpp Kanal 2ga 11.00 Grantchester. Abigailli ahistanud vikaar palub andestust, kuid tüdruku isa ahvardab ta tappa 15.00 Suvi Amsterdami 17.00 Inga Lindström - Frederiku süü 19.00 Roaldi nädal. Sünnitusmajas 20.00 Suvereporter+ 20.35 Suure komöödiaõhtu parimad hetked 22.05 Laula mu laulu - kaunimad hetked 01.00 Mf Suletud ring. Põnevusdraama kõrge profiiliga terrorismijuhtumist, mis seob ootamatult uuesti kokku endise armastajapaari. 02.30 Mf Müürlilileks olemise iseärasused 04.10 Mf Polaarpoiss 05.45 Suvereporter+	06.10 Meie Charly. Suurpuhastus 07.00 Mr Bean 07.25 Oota sa! 07.35 Pöörased jäneseid 08.00 Suvereporter 09.00 Purunenud elud 11.00 Kodus ja võõrsil 11.30 Armastuse maitse 12.30 Kaks kanget Lõuna-Ameerikas 13.30 Eesti kõige-kõige 14.00 Meie Charly. Charly ja Rooside sõda 15.00 Küladetektiivid. Surm saabus päras sulgemist 16.00 Tüdruk nimega Elif 17.00 Armastuse maitse 18.00 Purunenud elud 20.00 Suvereporter 21.00 Heeringas Veenuse öäl 21.30 Krimi. Politseisaade 22.00 Talentide planeet 22.30 Viimane võmm 23.30 Kõök 00.00 Do-kiõhtu - Il maailmasõja viimane pomm 01.05 Unustamatu. 01.55 Viimane võmm 02.45 Suvereporter 03.40 Guinness World Records 04.30 Kõige rajum telemäng 04.55 Heeringas Veenuse öäl* 05.20 Eesti kõige-kõige* 05.45 Kõök	06.10 Meie Charly. Valed 07.00 Mr Bean 07.25 Oota sa! 07.35 Pöörased jäneseid 08.00 Suvereporter 09.00 Purunenud elud 11.00 Kodus ja võõrsil 11.30 Armastuse maitse 12.30 Krimi 13.00 Talentide planeet 13.30 Eesti kõige-kõige 14.00 Meie Char-ly. 15.00 Küladetektiivid. Näha Veronati ja surra 16.00 Tüdruk nimega Elif 17.00 Armastuse maitse 18.00 Purunenud elud 20.00 Suvereporter 21.00 Heeringas Veenuse öäl 21.30 Suur lotokolmapäev - Rooside sõda 22.30 Viimane võmm. 23.30 Kõök 00.00 Kliendinimekirj 00.55 Doki-õhtu - Il maailmasõja viimane pomm 01.55 Viimane võmm. 02.45 Suvereporter 03.40 Guinness World Records 04.30 Kõige rajum telemäng 04.55 Heeringas Veenuse öäl* 05.20 Eesti kõige-kõige* 05.45 Kõök
---	---	---	--	---	--

TV3

06.15 Käpapatrull 06.40 Minu väike poni 07.05 Käsna-Kalle Kantpüks 07.30 Saatuslik valik 08.30 Meisterkook 09.25 Suvesangarid 09.55 Kirgedetorm 11.00 Vaprad ja ilusad 11.35 Top Shop 11.50 Suletud uste taga 12.55 Juurdlust viivad läbi sensitiivid 13.55 Sūdameasi 15.00 Suvesangarid 15.30 Saatuslik valik 16.30 Vaprad ja ilusad 17.00 Kirgedetorm 18.05 Meisterkook 19.00 Suvised Seitsmesed 20.00 Kättemaksukontor 21.00 Võimalik vaid Venemaal 21.30 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 22.00 Suletud uste taga 23.00 CSI kriminalistid 00.00 Kondid: Lahendaja augus 01.00 Graceland: Täiesti tasuta 01.55 Suletud uste taga 02.50 Kondid 03.40 Võimalik vaid Venemaal 04.10 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 04.35 Suvised Seitsmesed 05.25 Sūdameasi	06.15 Käpapatrull 06.40 Minu väike poni 07.05 Käsna-Kalle Kantpüks 07.30 Saatuslik valik 08.30 Meisterkook 09.25 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 09.55 Kirgedetorm 11.00 Vaprad ja ilusad 11.35 Top Shop 11.50 Suletud uste taga: Mure teismelise emaga* 12.50 CSI kriminalistid: Kasutu koorem 13.55 Sūdameasi: Seadusega pahuksis 15.00 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 15.30 Saatuslik valik 16.30 Vaprad ja ilusad 17.00 Kirgedetorm 18.00 Birgit Sarrap vs Jüri Pootsman 19.00 Suvised Seitsmesed 20.00 Kättemaksukontor 21.00 Võimalik vaid Venemaal 21.30 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 22.00 Suletud uste taga 23.00 CSI kriminalistid: Kasutu koorem 13.55 Sūdameasi: Seadusega pahuksis 15.00 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 15.30 Saatuslik valik 16.30 Vaprad ja ilusad 17.00 Kirgedetorm 18.00 Birgit Sarrap vs Jüri Pootsman 19.00 Suvised Seitsmesed 20.00 Kättemaksukontor 21.00 Võimalik vaid Venemaal 21.30 Rait, Raivo ja naised teel Iraani 22.00 Suletud uste taga 23.00 Juurdlust viivad läbi sensitiivid 00.00 NCIS kriminalistid 01.00 Top Gear 02.05 Suletud uste taga 02.55 Juurdlust viivad läbi sensitiivid 03.40 Võimalik vaid Venemaal 04.05 Suvesangarid 04.35 Suvised Seitsmesed 05.25 Sūdameasi	06.30 Sūdameasi 07.25 Littlest Pet Shopi väikesed lemmikud 07.50 Kung fu panda 08.15 Printsess Sofia Esimene 08.35 Littlest Pet Shop 09.00 Simpsonid: S-tähga Lisa 09.55 Mängufilm Peened preilid 11.
--	--	---

Bong Eesti OÜ on rahvusvaheline ettevõtte Kohilas, mis tegeleb ümbrikute tootmise, pealetükkimise ning pakendamise.

PAKUMETÖÖD:

ÜMBRIKUTE TOOTMISLIINI JUHILE-SEADISTAJALE (MASINAJUHT)

Peamisteks tööülesanneteks on:

- käitada ja hooldada ümbrikute tootmisliini
- tagada tellimuste õigeaegne ja kvaliteetne täitmine.

Töö on graafiku alusel ja vahetustega E-R, tööpäeva pikkus 12h, algus 06:00/18:00, sh öötöö. Reede öhtust kuni pühapäeva öhtuni tööd ei toimu. Väljaõpe kohapeal. Tööle asumine nii pea kui võimalik.

ÜMBRIKUTE TOOTMISLIINI PAKKIJAJA (MASINAJUHI ABI)

Peamisteks tööülesanneteks on:

- pakendada tooteid ja kontrollida toodete kvaliteeti
- abistab tootmisliini käitamisel, osaleb mallivahetusel ja teostab liini puhastust ning detailide pesu

Töö on graafiku alusel ja vahetustega E-R, tööpäeva pikkus 12h, algus 06:00/18:00, sh öötöö. Reede öhtust kuni pühapäeva öhtuni tööd ei toimu.

Väljaõpe kohapeal. Tööle asumine nii pea kui võimalik.

LAOTÖÖTAJA-KOMPLEKTEERIJAJA-TÖSTUKIJUHT

Peamisteks tööülesanneteks on:

- kauba maha- ja pealeladimine, nõuetekohane ladustamine
- kauba komplekteerimine vastavalt tellimustele

Töö on ühes vahetuses, E-R, tööpäeva pikkus 8h, 8-16.30
Tööle asumine nii pea kui võimalik. Töökohad asuvad Kohilas.

Lisainfo: tel 489 0140 www.bong.ee
CV-d ootame emailile: bongeesti@bong.com

Wellspace OÜ pakub tööd!

OTSIME OMA KOLLEKTIIVI LIHVIJAT

Ettevõtte pakub:

- Tööle vastavat tulemustasut
- Kaasaegset töökeskkonda
- Sõbralikku kollektiivi

Asume Varbolas
Tööleasumise aeg kohe.

wellspace

Võta meiega ühendust

Helistades 56 227 320 või saada oma CV: info@wellspace.ee

Wellspace OÜ pakub tööd!

OTSIME OMA KOLLEKTIIVI VALAMISE OPERAATORIT

Ettevõtte pakub:

- Tööle vastavat tulemustasut
- Kaasaegset töökeskkonda
- Sõbralikku kollektiivi

Asume Varbolas
Tööleasumise aeg kohe.

wellspace

Võta meiega ühendust

Helistades 56 227 320 või saada oma CV: info@wellspace.ee

AINULT 5 PÄEVA
RAPLAS
16.-20.08.2017

Info: 5663 6945

Sadolin Spordihoones
MÖÖBLI MAALETOOJA
SUUR
TÜHJENDUSMÜÜK

Leiad meid: Rapla SADOLINI SPORDIHOONEST aadressil Viljandi mnt 69A
OLEME AVATUD | 16.-18.08.2017 K-R 10.00 - 19.00 | 19.-20.08.2017 L-P 10.00 - 17.00

OSTAB

- metsakinnistuid
- hüpoteegiga ja läbiraijutud kinnistuid

Tel 511 0415, 517 9866, 489 4055. www.landeker.ee

MARJA LEHT

*Õnnitleme Sind
65. sünnipäeva
puhul!*

Tütar ja poeg peredega
ja seaduslik abikaasa

**Augustis
PVC aknad
PARIMA
hinnaga!**

Rapla Viljandi mnt.19

Amves
Tel 489 7306
www.amves.ee, info@amves.ee

Pizza kiosk

RAPLA PIZZAKIOSK
PAKUB TÄISKOHAGA TÖÖD

Info: kristlin@pizzakiosk.ee
tel: 5681 2444

GRUNDA PUIT OÜ

Metsakinnistute ja raide ost
(sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpoteegiga koormatud metsakinnistud).
Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel.

Tel 525 9788, harry@grundar.ee
faks 443 0376, Tehnika 15, Paikuse

pm PRIIMO METS

OÜ Priimo Mets ostab:

- metsakinnistuid,
- kasvavat metsa,
- kasepakku, okaspuu palki,
- paberipuitu, küttepuid,
- võsa hakkeks.

Pakub:

- saematerjali,
- metsaveo teenust.
- kase küttepindu ja kase küttekotse bigbag kottides

Tel. 506 9966; 489 0696
E-post priimo.mets@priimo.ee

Hea METSAOMANIK!

OSTAME: kasvavat metsa, metsamaad, palki ja paberipuitu, küttepuitu ja võsa-raiejäätmeid.

Metsä

Tel: 5148238, 5038777
e-mail: eesi@metasgroup.com

Metsä Forest Eesti AS

RAPLA KÜTTEKONTOR

MÜÜB LÖHUTUD LEPA KÜTTEPUID (25-60 cm, ka võrkkotis).
Müüme ka PUIDUBRIKETTI.

Hinnad soodsad!
Tel 516 6305

Alliku Grupp

Kuga mööblikauplustes müügil SUUR VALIK köögi-, elutoa-, lastetoa- ja magamistoamööblit.

VALIK TÄIENE PIDEVALT!

Tule ja tutvu! Hinnad soodsad
Suurema ostu puhul tingimisvõimalus.
JÄRELMAKS PROTSENDIVABA!

MEIE KAUPLUSED: RAPLAS Piiri 5A,

E-R 9.30-18, L 9-15
Telefon 489 4453

PÕLVAS Jaama 69 D
telefon 799 1489

VALGAS Vabaduse 2
telefon 767 0173

JÕGEVAMAAL Pauastveres
telefon 775 1310

TÜRIL Tehnika 8 E-R 9.30-18, L 9-15
telefon 384 8576

VILJANDIS Riia mnt 52
telefon 433 6029
ABJA-PALUOJAS Tiigi 1, telefon 436 0158

Tutvu laia valikuga www.kuga.ee
Nüüd võimalik oste sooritada ka e-poes!

Päeva kõige atraktiivsem võistlus oli inimlauajalgpall.

Jooks õhupalliga.

Sportlik päev Kehtna vallas

Kolmandat suve järjest kogunesid üheks päevaks kokku Kehtna valla külade inimesed, et koos läbi viia lõbus spordipäev. Sel korral tuldi kokku Inglisele, kus tähistati ühtlasi sealse spordiväljaku avamise 90.aastapäeva.

Mariliis Vest

Kehtna valla külade spordipäev on olemuselt liikuv üritus, mis tähendab, et eesmärk on see igal aastal läbi viia valla eri paikades. Inglisele oldi tänavu kindla põhjusega – täitus 90 aastat küla spordiväljaku avamisest. Staadion ei ole enam küll ideaalses korras, kuid parajalt kõlblik spordirohke päeva läbiviimiseks.

Laupäevane ilm oli tohutult lämbe. See aga seitses kohale tulnud sõpruskonda ei seganud, sest õnneks ei oodanud neid ees väga kontimurdvad või suurt pingutust nõudvad spordialad. Vastupidi – päeva eesmärk oli pakkuda lõbusaid, liikuvaid mänge, mis pakuksid osavõtjatele rõõmu ja midagi ka spordivõõrastele inimestele. Ühte võistkonda võis kuuluda 4-6 inimest.

Enne mõõduvõtmist marsisid võistlejad staadionile.

Külad esindajad hoidsid kõrgel oma küla lippu ning kogu seltskond rivistas end staadionile. Saabus hobukaarik, milles istus Inglisele piirkonna esimene aukodanik Lennart Lepikult. Kõikide pealtvaatajate ja sportlaste silme all avati mehe auks temanimeline pink. Pärast pidulikku tseremooniat võis spordipäeva alanuks lugeda. Võistlusalasid oli päeva jooksul kokku viis, esimene neist teatevõistlus. Seal tuli võistlejatel esimese ülesandena kokku panna pusle, siis lüüa nael prussi, lennutada paberist lennukit ning joosta õhupalliga. Edasi mindi mängima inimlauajalgpalli, millest sai ka päeva tõmbenumber: pealtvaatajaid ja kaasaelajaid jagus ning võistlust kommenteeriti lausa mikrofoni.

Inimlauajalgpalli väljak on sarnane tavalisele lauajalgpalli omale, kuid mõõtmel on nii suured, et inimmängijad

väljakule mahuksid. Ka torud olid paigaldatud, millest mängijatel tuli kinni hoida. Liikuda võis vaid paremale-vasakule nii, nagu lauajalgpallis ikka käib. Pealtnäha tundus jooksmist vähe olevat, kuid tegelikult oli vastupidi. Juba esimene viieminutiline poolaeg võttis osalejatel otsaesised märjaks.

Samal ajal kui osa võistkondi jalgpalli tagus, hüppasid teised kõrval hoota kaugushüpet. Klassikaline ala, mida ilmselt paljud kooliajal proovida saanud. Edasi mindi veidi rahulikumas tempos, sest alaks oli discgolf. Lähida tuli kuus erinevat rada Inglisele küla peal nii metsas, jõeääres kui staadionil. Discgolf näitas eriti hästi ära, et tegemist oli sõbraliku mõõduvõtmise ja mõnusa ajaveetmisega, sest näiteks Kumma küla mehed koolitasid võistluse käigus oma Kehtna vastaseid selles osas, kuidas discgolfi ketast paremini käes hoida ja visata.

Viimane ala viis kõik võistlejad jõe äärde sillale. Algas parveralli, mida on varemgi Kehtnas läbi viidud. Sel korral aga pisut teistmoodi. Üles olid seatud nõõrid, millega

Üliemotsionaalne ja märg parveralli.

tuli võistlejatel end võimalikult kiiresti sihtpunkti tõmmata.

Nagu ikka, lõpeb üks õige spordipäev parimate võistkondade autasustamisega. Välja jagati medalid ning võitja viis koju rändkarika ehk varese. Esimese koha võitlesid välja Kumma küla inimesed 47 punktiga, teise koha Inglisele võistkond skooriga 41 ning kolmanda koha said Nidre Päkapihud 40 punktiga.

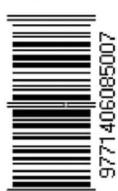
Lisaks võistluse nautimisele said pealtvaatajad aega veeta vibulaskmise nurgas, kus oli kõigil võimalik kätt proovida. Lapsed said lastealal batuutidel möllata. Ürituse korraldasid Kehtna vallavalitsus ning kohalik aktiiv. Öhtul tantsutas kõiki ansambel Miki.

Discgolfis tuli lähida kuus erinevat rada, mis olid rajatud Inglisele küla territooriumile.

Fotod: AARE HINDREMÄE

ISSN 2228-1886

RAPLAMAASõnumid

Rapla 79511, Viljandi mnt 6, tel 489 2133, 5567 3260 Tellimise, reklaam ja kuulutused 489 2130, 5551 1084 faks 489 2135, e-post: info@sonumid.ee, kodulehekülj: www.sonumid.ee

Peatoimetaja: Tõnis Tõnisson

Tegevtoimetaja: Inge Põlma (489 2244) Ajakirjanikud: Siim Jõgis (489 2132), Mariliis Vest (489 2137), Stina Andok, Katri Reinsalu (489 2246), Helerin Värönen (489 2132), Haldi Ellam

Tehnilise toimetuse juhataja: Siim Solman (489 2138)

Kujundaja: Ulvi Blande (489 2138)

Keeletoimetaja: Liivi Jegorov (489 2138)

Reklaamitoimetuse juht: Ulvi Salumäe (489 2130). Reklaamijuht: Kadri Paju (489 2130)

Raamatupidaja: Juulija Kuum (489 2133)

Toimetusel on õigus kirju ja kaastõid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastõid ei tagastata ega retsenseerita. Honorereeritakse tellitud kaastõid. Raplamaa Sõnumeid on võimalik tellida Eesti Posti sidejaoskonnadest, raamatukogudest, toimetuse reklaamiosakonnast ja internetis Raplamaa Sõnumite koduleheküljel. Toimetuse võtab vastu ka telefonitsi esitatud tellimusi. Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt tööpäeviti 8.30 - 17 Viljandi mnt 6, Rapla. Tel 489 2130, faks 489 2135.

Väljaandja: OÜ Nädaline. Trükk AS Printall. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse: pn@eall.ee või tel 646 3363